CERCUL DE LA RÂMNIC

« ROMÂNIA GRĂDINA MAICII DOMNULUI»

Buletin informativ 2019

Redacție:

Mihai Sporiș/Sorin Dumitrescu/

foto: Mihai, Mihai Marian, Alina și Gheorghe Sporiș, Gheorghe Ploaie, Ioan Ciungara (postări permanente în mediul virtual, în arhiva „cercului” și pentru ilustrarea ... buletinelor!)

Media culturală: Petre Simion Cichirdan, prin INTOL PRESS

Cuprins:

Raport 2019....
Pietre rare... (Adina Enăchescu)...
Epistolă profesorului Constantin Neacșu...
Cozia, punctul de întâlnire...
La Cozia după 601 ani!...
Pictor la curtea Psalmistului (Valerian Ionescu)...
Pomenirea de la Mrea Lainici pentru BRÂNCUȘI...
Voineasa: Paște/Cânta ... Cucul/ Voineasa... o Conferință Națională/...
Țara Crișurilor... la Centenar (Oradea, 2019!)...
Neamul Rudenilor (Galicea/Vâlcea)...
Conferință „Frescele Vâlcii”- Amenajarea hidro „LOTRU” o minune a lumii!/Afiș/...
Paulian Buicescu ne atrage atenția (recenzie...critică!)...
„Rememorări cu gust de pelin” (Sorin Zamfirescu)...
LIRA LITORALULUI –SATURN/Afiș/ texte/foto...
Vorbe verzi de iederă... (comemorare Dumitru Bălașa!)...
Evenimente: Posada-Perișani și Academia de sub pământ (Vasile Militaru) Ocnele Mari...
Imnul Neamului (Maria Salaru... pentru Vasile Militaru!)
Întreirea... darul cel mare (laudatio... Fam. Dură din Fedeleșoiu)...
Mirajul Oltului (Marinele Capșa)...
Numărătoarea inversă (Doru Dumitru Olănescu)...
Prima dragoste (Tatian Miuță-lansare de carte!)...
Controversatul... ANTON PANN, istoria recentă a societății culturale!...
Iredentism la Valea Uzului...
Acoperământul Maicii Domnului (Mânăstirea Boia-Loviște)...
Despre Puterile întregului (Emilian Frâncu-lansare carte)...
Centenar... la Costești (lansare carte, Dumitru Bondoc!)
Festivalul Muntelui-Voineasa, ed. A XXI-a/afiș, foto...
Eveniment la... ANDREI ȘAGUNA, Brașov (lansare de carte)
Romanizare, sovietizare/ Columna...
ALBA IULIA, 2019/foto... comentate

Raport, 2019, al Cercului de la Râmnic „România: Grădina Maicii Domnului”

Cercul de la Râmnic este un grup informal constituit în 2001 din oameni cu atitudine care și-au propus să-și alăture opinile în societate, militând pentru imaginea frumoasă a României și pentru promovarea valorilor definitorii ale istoriei , culturii și spiritualității neamului. A rămas preocupat de formarea unui spirit civic, participativ la viața comunității. Cercul acționează prin puterea fiecăruia, și a grupului – ca o horă!- asumându-și un voluntariat, fără obligații statutare și fără a beneficia de resurse bugetare publice. Deși nu avem obligații legale să prezentăm rapoarte anuale – fiind o asociere informală!- ne-am asumat încă din 2001 (anul constituirii!), informările anuale pe care le-am distribuit în spațiul public, local și național, asumându-ne atitudinea și evenimentele pe care le-am organizat, tocmai pentru a da un exemplu puzderiei de ONG-uri care , deși au obligația să-și oglindească activitatea, nu o fac. Acționăm în același timp din interiorul unor ONG-uri, slujind obiectivele și programele acestora când sunt consonante cu obiectivele proprii. Cercul, fiind constituit și din membrii ai unor asociații active, s-a manifestat public și prin acestea, lansându-și mesajele cu ocazia evenimentelor și acțiunilor din spațiul public.

Anul 2019 a continuat –post CENTENAR!- să readucă în atenție istoria uitată și personalitățile acelei perioade când se statornicea Statul Român, întregit și cu drepturi consfințite, în geopolitica lumii. Miza acestui fapt fiind contestarea publică și revanșardă a TRIANONULUI, de către neprieteni și uitarea - din propria casă, bântuită de mentalitatea tarată doctrinar de postcomunism!- a marilor personalități (regi, politicieni din altă linie doctrinară, elita lichidată etc.). În calendarul tuturor asociaților partenere, dar și al instituților publice, am fost solidari mesajului acestora, uneori am amendat critic, conform cu atitudinea grupului, ceea ce nu slujea intenția declarată. Am făcut evaluarea evenimentelor la care am participat și am făcut public punctul nostru de vedere: la fața locului, în presa din vecinătate (local, regional, național), uneori în spațiul virtual cu deschiderea lui planetară. Am avut în imediata conexiune: Intol-Press (partener media), Asociația „Seniorii”, Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria”- Filiala Vâlceană, Societatea Culturală „Anton Pann”, Cenaclul „Petale”, Forumurile culturale (Călimănești, Vâlcea), Cluburile de Turism din România (CTEM „Lotru”, Olimp -Sibiu), „Vântutarița” Rm. Vâlcea (prin câțiva membrii care ne-au descifrat corect intențiile!) etc. Dintre Instituțiile Publice menționăm:

Prefectul de Vâlcea, Primăria Râmnicului și Consiliul Județean Vâlcea spre care am transmis mesaje explicite, dar, din păcate, doar foarte puține au avut ecoul scontat. Am încercat implicarea Bibliotecilor publice din jud. Vâlcea (Rm. Vâlcea, Călimănești, Amărești,Titești, Perișani, Copăceni, Stroiești, Galicea, Dănicei, Voineasa, Costești, Ocnele Mari, Tomșani, Pietrari, Amărăști, Racovița, Păușești-Măglași, Vlădești, Bălcești, Tetoiu, dar am constatat că după fiecare an - vezi Concursul „Vâlcea Colț de Rai"!- numărul localităților scade continuu, deși am semnalat în rapoarte publice, Consiliului Județean-Vâlcea, ineficiența managementului BIBLIOTECII JUDEȚENE, în fapt menirea de coordonator al bibliotecilor locale din județ. Am colaborat cu: Muzeul Județean, Serviciul public al Arhivelor Statului din Vâlcea, cu Arhiepiscopia Râmnicului și Mânăstirile (Horezu, Polovragi, Ostrov, Cozia, Troianu, Gruiul Lupului, Boia, Mălaia, Lainici, Prislop, Arnota, Bistrița, Mihai Vodă (Câmpia Turzii). Am onorat calitatea de membru angajat al Consiliului Consultativ, organizat de Instituția Prefectului Vâlcea, fiind prezenți la convocările făcute. În cadrul asociației „Seniorii", formată dintr-o elită de intelectuali (cca.180 de persoane care s-au pensionat din: învățământ, sistem de sănătate, ingineri etc.) am făcut informări săptămânale (timp de șase luni!), privind integrarea României la standardele UE, în contextual asumării de România a Prezidenției (rotative) Uniunii.

Între menționații grupului nostru, cu aderență în întregul României, fiindu-ne imposibil să-i evidențiem pe toți - dar în anonimatul lor pe care îl respectăm, le spunem aici că îi prețuim, pentru efortul lor, pe toți !-: Sorin Dumitrescu, Petre Cichirdan, Ștefan Stăiculescu, Mihail Ovidiu Stângă, Ovidiu Roșca, Dumitru Bondoc, Gheorghe Sporiș, Constanța Ștefan, Ionel Lupu, Ion Frântu, Mircea Vasile, Corina Oprescu, Maria, Alina și Mihai-Marian Sporiș, Ioan Ciungara, Nicolae Gh. Sporiș, Nicolae Daneș, Marian Pătrașcu, Valentin Smedescu, Gheorghe Cărbunescu, Eugen Petrescu, Ion Sandu, Marinela-Belu Capșa, Petre Dinulică, Nicolae Moga, Fenia Driva, Constantin Mănescu, Violeta Scrociob, Georgeta Tănăsoaica, Fenia Driva.

Deplângem plecarea dintre noi în anul 2019 a unor oameni speciali: Petre Tănăsoaica, Ioan Ștefănescu, Ghiță Procopie, Gheorghe Mămularu, Alin Parolea Moga, Paul Anghelescu, Paul Constantinescu, Florea Vlădescu…

Între acțiunile (proiecte multianuale!) proprii *cercului* reamintim aici: Canonizarea lui Mircea cel Mare (Bătrân); Constantin Brâncuși (om, operă) întru cinstirea lui plenară la el acasă și în lumea întreagă; simbolurile naționale între cunoaștere și respect (imn, drapel, zi națională, istorie/recuperarea celor ascunse și ... incomode!); „Academia de sub pământ"; „Lirele", evenimente dedicate cântării frumuseții patriei; Trasee și excursii recuperatoare ale chipului frumos al țării și al

marilor momente tezaurizate-n monumente; promovarea creației individuale a tinerilor întreprinzători, dar și atragerea de atenție asupra clasicilor...; adăugirea continuă , a unei arhive foto, cu imagini din anul curent; repunerea pe picioare a unor ONG-uri aflate în declin...; critică de întâmpinare și reportaje...

În calendarul de mai jos se va indica, data, locul și acțiunea, iar în cuprinsul *buletinului* se vor face, selectiv, cronici ale evenimentelor, se vor insera fotografii și se vor dedica versuri-omagiu, pentru cinstirea unor nume, ori deplângerea unor stări de lucru.

Mihai Sporiș/ lider cerc

Ianuarie 2019:
1. Sibiu, în Piața Mare, întâmpinarea anului cu România PREȘEDINTE a Consiliului U. E într-o CAPITALĂ EUROPEANĂ; Robești: copiii satului cu sorcova!;
3. Rm. Vâlcea, Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul" (BJAI) pregătim festivitatea de premiere a Concursului „Vâlcea Colț de Rai";
4. Călimănești… ne despărțim de PETRE TĂNĂSOAICA… la plecarea lui în eternitate;
5. Rm. Vâlcea (telephonic, cu Voineasa și Constanța!) punem la… cale organizarea unei Conferințe Naționale la… Voineasa;/Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul"(BJAI)/Concursul Județean „Vâlcea Colț de Rai" / premierea laureaților concursului, din 2018, în cadrul Zilei Culturii Naționale;
6. Mânăstirea COZIA, întâmpinăm BOBOTEAZA cu agheazma…OLTULUI!: Rm. Vâlcea/ La „Seniori" despre... cultura națională;
8. Călimănești, Se pornește la drum CENACLUL „Mirajul Oltului"-nou înființat!;
10. Rm. Vâlcea –BJAI, finalizare pregătiri, pentru gala concursului… județean inițiat de Cercul România: Grădina Maicii Domnului (RGMD): „Vâlcea Colț de Rai";
15. Rm.Vâlcea/BJAI: Ziua Culturii Naționale. Gala de premiere, a elevilor la Concursul „Vâlcea Colț de Rai". Au fost alături : Societatea Culturală „Anton Pann", Cenaclul „Petale", Liga Femeilor Creștin Ortodoxe, Bibliotecarii comunelor participante din județ, câteva conduceri ale Primăriilor…;
17. Parohia Râureni/ Te Deum, dedicat tuturor oamenilor de cultură *plecați* în ultimii ani;
20. Sibiu/ preumblare prin duminica unui oraș cultural viu și cu ofertă diversă!;
23. Rm. Vâlcea/ Serviciul Arhivele Statului- colocviu dedicat Unirii Principatelor și lui Al Ioan Cuza;

24. Rm. Vâlcea/ Agapă cu o parte din membrii fostei Comisii de Buget –finanțe a Consiliului Județean Vâlcea (1992-1996), la Queen - rememorări și… tânguiri;
29. Rm. Vâlcea/ „Seniori”, conotații despre Unire și *despre Uniunea Europeană* (despre…UE!);
30. Rm. Vâlcea/ Cenaclul „Petale”- despre Elena Farago;
31. Mânăstirea Cozia/ Parastas la ...601 de ani, pentru Mircea cel Mare/ NECANONIZAT nici în 2019, după șase CENTENARE!/ lansare carte/ Mesaj cerc/ agapă;

Februarie 2019:
2. Mălaia/Voineasa preumblare-studiu pe Valea LOTRULUI;
5. Rm. Vâlcea / „Seniori”/Program lunar... organizare agendă/ dezbatere UE!;
8. Voineasa- agenda CTEM LOTRU și implicarea în organizarea CONFERINȚEI Naționale;
9. Mânăstirea Cozia/ Pomenirea la 40 de zile a lui Petre Tănăsoaica;
12. Rm Vâlcea „Seniorii” –Consiliul de conducere/Dezbatere UE;
14. Băbeni/ Dragoș Vrânceanu (REMEMBER), Medalion Nelu Barbu și lansare de carte; Craiova, Muzeul de artă și Galeriile de Artă – C. Brâncuși;
17. Sibiu/ Preumblarea periodică, printr-o capitală culturală europeană, în perioada mandatului de Președinte al UE, a României!;
19. Rm. Vâlcea/„Seniori”, Dezbatere UE/ Despre Constantin Brâncuși - REMEBER;
26. Rm. Vâlcea/ „Seniorii”/ Despre Ion Barbu și impresii despre ev. „Brâncuși”- Craiova și Pestișani/Dezbatere UE!;
27. Rm. Vâlcea/ Cenaclul „Petale”;

Martie 2019:
1. Rm. Vâlcea,/ Târgul de Mărțișoare, în Piața Centrală;
2. Robești/ Moșii de iarnă;
5. Rm. Vâlcea/ „Seniori” –semnificația Mărțișorului, Dezbatere UE; BJAI – Întâlnire cu Centrele de plasament din Județul Vâlcea (eveniment organizat de Liga Femeilor Creștin – Ortodoxe;
10. Sibiu/ preumblarea periodică…;
12 Rm. Vâlcea/ „Seniori”- Consiliul de Conducere-ora 10.00/. BJAI- Adunarea Generală a „Seniorilor”;
16. Traseu: Rm.Vâlcea-Horezu-Tg.Jiu- Lainici și retur, prin Oltenia de sub munte/ La Mănăstirea Lainici s-a oficiat Te Deumul, anual, pentru Constantin Brâncuși ;
19. Rm. Vâlcea, „Seniorii”/concluzii după Adunarea Generală- informare asupra ev. de la Lainici;

21. Rm. Vâlcea, BJAI: „Frescele Vâlcii” în organizarea Forumului Cultural al Vâlcii (Danilescu & C. Zărnescu);
22. Rm. Vâlcea, Prefect-Consiliul Consultativ;
25. Mânăstirea BOIA/LOVIȘTE – BUNAVESTIRE!/Periplu prin Loviștea… argeșeană;
26. Rm. Vâlcea, „Seniori”/ Unirea Basarabiei cu Regatul România;
Arhive: idem;/ Problema organizării unei filiale INTOL PRESS a UZPR;
27-28. Voineasa/La CTEM- organizarea Conferinței Naționale;
29-30. Voineasa/Conferința Națională, organizarea unei excursii prin Oltenia de sub Munte în ghidarea oaspeților, de către CTEM Voineasa (Traseu: Voineasa-Horezu (mânăstirile din zonă) Cozia);/ Concluzii Cerc, după eveniment;

Aprilie 2019:
1. Traseu: Râmnic-Horezu-Mânăstirea PLOVRAGI- Cheile Oltețului și retur;
2. Rm. Vâlcea/ „Seniori” –Despre UE;
4. Rm. Vâlcea/ BJAI –lansare fonduri FDSC (de interes pentru As. „Seniori”!);
9. Rm.Vâlcea/„Seniori”-Informare asupra FDSC, propunere proiect/Dezbatere UE;
11. Rm. Vâlcea/Adunare de constituire filială locală, UZPR, sub sigla INTOL PRESS;
16. Rm. Vâlcea/ Consiliul de Conducere-„Seniori”; Dezbatere asupra UE;
21. Sibiu/ Catedrala Mitropolitană- Floriile cu…Mitropolitul… Streza;
23. Rm. Vâlcea/„Seniori” –Despre însemnele naționale, Arminden și/ Dezbaterea asupra UE;
26-29 Voineasa/Paștele; COTS Voineasa o stațiune a… plângerii;

Mai 2019:
2. Rm. Vâlcea/ informare la HIDROELECTRICA, privind funcționarea SEN și a piețelor reglementate de energie/ analiză cu INTOL PRESS a agendei culturale și cuprinderea ei prin revistele… noastre;
5. Traseu prin Mărginimea Sibiului: Tălmaciu-Cisnădie-Rășinari- Orlat-Săliște – Sibiu-peste patru zile va fi marele eveniment al EUROPEI la …Sibiu;
6-7. Rm. Vâlcea/ „Seniori” –pregătirea marelui traseu, către Vestul României (excursia de studiu de 6 zile, pentru istoria anului 1919!);
9. Sibiu/Piața Mare: salutăm participanții EUROPEI la SUMITUL organizat chiar de Ziua Europei/Ziua Victoriei/Ziua independenței de stat a României (1877)/ ziua de naștere a lui Lucian Blaga!;
13-19. Excursia tematică pe traseul: Rm. Vâlcea- Sebeș/Lancrăm-Alba Iulia-Mânăstirea „Mihai Vodă” (Câmpia Turzii) – Cluj-Napoca- Ciucea –Oradea- Șiria –Arad- Timișoara – Recaș- Deva- Orăștie…-Rm. Vâlcea. (vezi reportajul!);

20. Rm. Vâlcea/ Ziua Râmnicului –participare la evenimentele dedicate (vezi foto!);
21. Rm. Vâlcea/„Seniori” – concluzii după excursie și manifestările dedicate … orașului, lui Mircea cel Bătrân (vezi prestația Teatrului „Ariel”!)/ vezi foto;
26. Alegeri pentru reprezentarea românească în Consiliul European;
28. Rm.Vâlcea/„Seniori”: despre alegerile europene și Dezbaterea pe problemele cunoașterii UE;/ BJAI pregătire Conferință, prin FORUM, despre Amenajarea LOTRU în cadrul programului „Frescele Vâlcii”- protagonist subsemnatul;
29. Rm.Vâlcea/ TV-VTV dezbatere istorică pe tema 1919-*revoluția română antibolșevică* și Centenarul întârziat al Țării Crișurilor;

Iunie 2019:
1. Ziua copilului/ Galicea-Ziua localității/ Te Deum pentru Teodosie Rudeanu la ctitoria sa de la Flămânda/ lansare cărți/ colocviu;
2. Horezu/ Cocoșul de Hurezi/Târgul olarilor/eveniment național, onorat de tinerii veniți de la Cernăuți-Ucraina;/ vezi foto;
5. Rm. Vâlcea, „Seniorii”-Consiliul de conducere/ Dezbatere UE/ BJAI, pregătire conferință pentru a onora „Frescele Vâlcii” (din programul Forumului!);
6. ÎNĂLȚAREA/Ziua Eroilor- suntem alături de ANCE-Filiala Vâlcea la toate evenimentele organizate/ Suntem și la SIBIU!;
8. Călimănești/ Biblioteca AE Baconschi-lansare carte, colocviu;
9. Sibiu/ prin Muzeele și parcurile cu Monumente ale…orașului!;
11. Rm. Vâlcea/„Seniori”-Dezbatere UE, anticipăm concluziile (data viitoare încheiem acest ciclu semestrial!);
13. Rm. Vâlcea/BJAI: Conferința despre Amenajarea „Lotru”- minune a lumii moderne/ proiecție film, comentari, dialog/ vezi în cuprinsul „buletinului”;
15. Moșii de vară – urmărire perpetuare a tradiției în satul Robești/Vâlcea;
16. Rusaliile/ SIBIU-în Dumbravă sebăm…trandafirii/ la slujbă în Catedrala Mitropoliei;
17. Mânăstirea Cozia – serbarea de HRAM, agapa bucuriei;
18. Rm. Vâlcea/ „Seniori”- concluzii asupra ciclului de dezbateri, privind UNIUNEA EUROPEANĂ;
22-23. Mălaia-Voineasa/ – Serbarea Bujorului de Munte (Stâna din Fratoșteanu!). Vezi postările foto pe F/B și din Buletin. Arhiva foto a Cercului s-a îmbogățit cu câteva sute de poze;
26-30. Saturn/ LIRA LITORALULUI ed. a…/ participăm cu CTEM „LOTRU”-Voineasa (vezi în cuprinsul Buletinului!) și postările pe F/B;

Iulie 2019:

2. Voineasa/ Concluzii, post Lira Litoralului/Discuții cu P. Dinulică despre „cenaclu”;
5.Perișani/ Inaugurarea unui Cimitir al Eroilor cu moaștele recuperate și cu ajutorul Muzeului Județean/ Parastas, ceremonial militar/ foto eveniment!;
8. Ocnele Mari/ Comemorarea anuală a lui Vasile Militaru/ Rm. Vâlcea / „Academia de sub pământ”/ întâlnirea cu primarul din Lozova (Rep. Moldova)/ Au fost primiți în *Academia de sub Pământ*: Regele Ferdinand, Regina Maria și un preot basarabean (Alexandru Baltaga!), martirizat prin Siberia/ s-a lansat o carte editată la Chișinău (Imnul Neamului!), în îngrijirea Mariei Șalaru, scrisă de Vasile Militaru;
12. Rm. Vâlcea/ Consiliul Consultativ al Prefectului!;
18-20. Concert-Blues Brezoi, de anvergură internațională/ vezi foto și postări INTERNET;/ „Târgul de la Titești – Loviștea”… vezi clipuri video și postări pe F/B;
23. Rm. Vâlcea/ Seniori & parteneri- Ziua Imnului Național!
26-28. Voineasa/„ Descoperă Voineasa”: expoziție foto, gală de filme, spectacol/ O nouă asociație formată din tineri: „Descoperă Voineasa” în parteneriat cu CTEM „LOTRU” și… JUNII MĂLĂIENI, au arătat că Valea Lotrului are nădejde în tânăra generație (am susținut această ieșre la … rampă, fără să le înăbușim frumoasele inițiative!)/ prof. dr. Gh. Ploaie si-a lansat o nouă apariție editorială;
28. Rm. Vâlcea/ Târgul Meșterilor populari din Zăvoi, dedicat … Zilei Imnului Național!;/Carmina Burana (un imn și această cântare!) a răsunat în centrul Râmnicului prin simfonicele reunite de la Râmnic și Craiova!;
30. Rm. Vâlcea/ Arhiepiscopie-Memorialul Dumitru Bălașa/ lansare carte/ colocviu și… cârtiri publice la adresa… Academiei Române (vezi buletin!);

August 2019 Obs. Asociația „Seniorii”, pe baza căreia ne-am organizat suportul funcțional, în luna August intră în… vacanță!

1. Robești/ Concurs ENDURO… internațional;
7. Călimănești/ Biblioteca „A.E Baconschi” organizarea, pentru sfârșitul anului, împreună, a zilei bibliotecii!/ Participare la Cenaclul „Mirajul Oltului”;
15. Mălaia/ Sf. Maria Mare – discuții cu preotul paroh, pentru antrenarea tineretului mălăian, la activități cultural-spirituale, formative;
18. Traseul anual: Rm. Vâlcea-Curtea de Argeș-TRANSFĂGĂRĂȘAN- Avrig-Rm. Vâlcea/ Arhiva foto;
21-25. Voineasa/ periplu prin amenajarea LOTRU (Galbenu, Petrimanu, Jidoaia, Vidra ș.a.);
26. Întâlnirea de la HIDROELECTRICA cu actualii și foștii Dispeceri ai amenajărilor hidroenergetice: Olt și LOTRU;

Septembrie 2019:
1.Traseu, circuit închis, prin Mărginimea Sibiului-Valea Sebeșului –Valea Lotrului, Valea Oltului/ Hora Satului… la Mălaia (postări videoclipuri și foto pe F/B)/ întâlnire cu montaniarzii la Curmătura Vidruței…;
3. Rm. Vâlcea/ Reluare activitate „Seniorii”- Despre... *Limba noastră*/ agenda de toamnă/ ; Călimănești (AE Baconschi) lansare carti; întâlnire cu fam. Florin Țene & Titina (de le Cluj-Napoca , liderul Ligii Scriitorilor din România) ;
5-12. Fotografii „de serviciu”, ai RGMD și ai CTEM „LOTRU”, sunt în cercetarea Carpaților, din Tatra/Polonia;
15-23. Rm. Vâlcea /„Seniori” – sunt în desfășurare manifestările dedicate patronului orașului Râmnicu Vâlcea; în 18.la BJAI- lansare de carte…;
20-22. Voineasa/ pregătire „Festivalul Muntelui” (alături cu CTEM „LOTRU”, Asociația Agricolă „Țara Loviștei” și „Descoperă Voineasa” facem planul de acțiune/ Traseu: Voineasa-Vidra-Obârșia Lotrului- Rânca-Novaci-Polovragi-Horezu-Rm. Vâlcea!;
23. Rm. Vâlcea/BJAI- Manifestări dedicate patronului Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul”;
24. Rm. Vâlcea/„Seniori”-întâlnire cu Primarul municipiului/ REMEMORARE: Constantin Stere;
26. Călimănești (A.E. Baconschi) /Lansare carte (autor Doru Olănescu)/ REMEMORARE: Neagoe Basarab;
28. Mânăstirea Boia, Apa Cumpenită (în Munții Făgăraș… pe urmele lui David Praporgescu- generalul erou din Coți), împreună cu *asociația* „Cultul Eroilor” (Filiala…- filialei județene!- din Golești!)/ Te Deum în vârf de munte și colocviu despre eroii căzuți în munți, în trapeza Mânăstirii;/ un cuvânt-dedicație, pe vârful muntelui Tătaru, despre sf. Neagoe Basarab, cel care pe aici trasa hotarul „moșiei-țară”, prin 1520, împreună cu principele Transilvaniei: Ioan Zapolya;
29. Traseu prin ținutul Sadului (transilvan), al Avrigului – pe versantul Nordic al cumpenirilor de ieri, dintre Boia-Loviștеană și Porumbacul, din Țara Făgărașului (numită și a… Oltului!);

Octombrie 2019:
1. Mânăstirea Boia-LOVIȘTE/Hram (vezi Acoperământul Maicii Domnului!);
5. Rm. Vâlcea (Casa Anton Pann și BJAI)- Despre Societatea Culturală „Anton Pann” și … patronul ei. (vezi istoricul… din Buletin!);

8. Rm. Vâlcea/ „Seniorii”, Consiliul de conducere/BJAI la FORUM. Programul „Frescele Vâlcii” (protagonist Mihai Popa!)/ BJAI (ora 16.00) Lansare carte (Monografia comunei Lungești- de Gheorghe Dumitrașcu Mamu) organizată de „Cultul Eroilor”, filiala Vâlcea!);
15. Rm. Valcea, „Seniorii”/ Impresii după excursia din Balcani;
17. Pe Muntele Arnota și la Mânăstirea Arnota/ Comemorare, prin ANCE (Cultul Eroilor)-filiala Vâlcea, a eroilor partizani (Te Deum la troiță și colocviu la Mânăstire!);
19. Perișani-Vâlcea/LOVIȘTE, Simpozion Național, lansare carte, zilele localității (context Posada 1330 –asumată aici pentru toate posadele românilor!)/ceremonial militar, Te Deum;
20. Racovița/Loviște – sfințirea picturii bisericii Mânăstirii Gruiul Lupului, în prezența a 1500 de oameni. Au oficiat: Mitropolitul Olteniei și Arhiepiscopul Vâlcii, alături de un impresionant sobor de preoți;
21. Rm. Vâlcea /BJAI – Lansare carte Eugen Simion ( ) În organizarea „Cultului Eroilor”;
22. Drăgășani/ „Seniorii” își serbează vârsta (15 ani de la înființare!) împreună cu colegii din Drăgășani și tinerii care-I salută/ Vizită în Dealul Viilor pentru a vedea o altă perspectivă a …viticulturii, după ce au trecut pe la Casa Memorială „Gib Mihăescu” și pe la Muzeul Viei și Vinului;
29. Rm. Vâlcea/ „Seniorii” – De ziua Reginei Maria: despre o mare personalitate, un adevărat destin istoric al României;
31. Titești/Loviște – Lansare de carte (autor Constantin Ionițescu)/Mediatizare eveniment TV Vâlcea UNU și o participare importantă a CTEM „LOTRU”, Asociația Agricolă „Țara Loviștei”, „Seniori” și „Cultul Eroilor”;

Noiembrie 2019:

1. Voineasa/Rm. Vâlcea/Brașov (în „teleconferință”) Pregătirea evenimentului „Festivalul Muntelui”;
3. Mânăstirea Boia/Loviște – Sfințirea picturii Paraclisului (participare importantă; Sfințirea făcută de arhiereul Eparhiei: Dr. Varsanufie, împreună cu un sobor ales de preoți);
5. Rm. Vâlcea/ „Seniori”- la Consiliul Consultativ: partajere sarcini pentru a cuprinde evenimentele dintr-o agendă viitoare foarte încărcată/ relatăm despre evenimentele … déjà consumate, pentru concluzii/ discuții despre conținutul revistei proprii. „Seniorii”;

7-8. Robești/ Hramul Bisericii (monument de patrimoniu), după 202 ani de la târnosire. Ne punem o întrebare în legătură cu posibila Monografie, asumată, dar încă nefinalizată!;
10. Sibiu/ vizita tematică pentru pulsul cotidian al unei capitale… culturale;
12. Rm. Vâlcea/ „Seniori”- Despre Gheorghe Asachi/BJAI, ANCE rememorează un Centenar de la înființarea Asociației pentru … mormintele eroilor, precursoarea Cultului Eroilor/ Moment de bilanț al ANCE – se dau diplome, insigne, medalii celor s-au remarcat în acest voluntariat al cinstirii eroilor;
13-17. Voineasa/pregătire finală și desfășurarea evenimentului, ajuns la a XXI-a ediție, a „Festivalului Muntelui”/Expoziție dedicată, Concurs Sportiv, spectacol artistic / Jurizare, Gala de premiere! (CTEM „Lotru”, As, Agricolă „Țara Loviștei”, As „Descoperă Voineasa” UZPR-ul, DJTS Vâlcea… parteneri!);
18. Rm. Vâlcea/ Tv. Vâlcea UNU – mediatizare Festivalul Muntelui, la … „Vâlcea fără frontier”;
20. Rm. Vâlcea/ BJAI – lansare carte, autor Dumitru Bondoc și MEDALION autorului – cronicar de serviciu al localității Costești/Vâlcea;
21. Traseu: Rm. Vâlcea- Govora- Horezu – Urșani (La căpătâiul lui I.Gh. Duca – hramul Bisericii din Urșani, pentru… Intrarea Maicii Domnului în Biserică. (o participare importantă a onorat momentul și locul!); Călimănești la Cenaclul „Mirajul Oltului”;
24. Sibiu/ Vizită pe str. Nicolae Bălcescu la sediul, din 1919, a Consiliului Dirigent și prin parcul Astrei… pentru revederea lui Andrei Șaguna!;
25-1 Decembrie/ Jurizare, prin BJAI, a Concursului județean „Vâlcea Colț de Rai”, ediția aVIII-a – organizare, detaliere program, căutare… sponsori, informare publica asupra evenimentului (vezi INTERNET!);
26. Brașov/Colegiul Național „Andrei Șaguna” – lansare carte (vezi Buletin!) Eveniment onorat de elita administrativă a județului Brașov (lucrarea fiind despre Instituția Prefectului și nu numai!;
27. Traseu de vis într-o toamnă întârziată/ Brașov-Râșnov-Zărnești-Bran-Fundata-Podul Dâmboviței- Rucăr- Câmpulung Muscel- Lerești- Golești Pitești-Rm. Vâlcea;
30. Cinstim pe Sf. Andrei…

Decembrie 2019*:*
1. Alba Iulia/ (9.00-20.00). Vezi foto!;
3. Rm.Vâlcea/ „Seniori”- Concluzii după... *ziua zilelor*;/a plecat... în eternitate „seniorul” Paul Anghelescu – moment de pomenire;
4. Călimănești/ Cenaclul „Mirajul Oltului”-Bilanțul primului an de existență;
5. Robești/ Primim colinda dedicată sf. Nicolae, din partea unor copii frumoși/ vezi foto F/B!
10. Rm. Vâlcea/ „Seniori”- semnificarea sărbătorilor sfârșitului de an/colinde…;
12. Călimănești/Bib. „A.E. Baconschi”-ziua instituției/ lansare a 4 cărți editate de Intol PRESS (autor M.Sp.)/ Mălaia: Spectacol de colinde organizat de Parohia Mălaia!;
13. Rm. Vâlcea/ Sala de festivități a Cons. Județean: „Seniorii” sunt invitați la un spectacol de Colinde;
14. București/: pomenim câțiva „seniori”, cu eternitatea prin Cimitirul Ghencea-„militar” (Sporiș Nicolae, Grigore Aldescu…);
17. Rm Vâlcea/ „Seniori” –bilanț anual/BJAI „Frescele Vâlcii” din programul FORUM, protagonist: pr. Dr. Constantin Mănescu;
18. Călimănești/Parcul central concert de colinde; BJAI-concert de colinde;
24-27. Crăciun în Loviștea/colindeți, colindători, crai etc.;
31. Sibiu-Piața Mare/Rm Vâlcea-Piața centrală! La mulți ani! Bun venit 2020!

Pietre rare la temelia templului Adinei Enăchescu

Cu câteva luni în urmă, în chiar *anul centenar*, am primit de la neobosita poetă Adina Enăchescu mai multe exemplare ale cărții sale, ivită în 2018, la Editura CONPHYS, ca o dare de seamă asupra vieții… „La aniversare” a 85 de treceri ale sale, cu pământul rotund de-a împreună, în jurul soarelui, *Carte bilanț* i-a spus profesoara de matematică, agoniselii sale. Realizările remarcabile, *în șir de mărgărite,* îmi par pietre prețioase, numai bune de pus la temelia templului personal, să o mărturisească pe poeta-profesor atunci când timpul va înghița curgerea în clepsidra trupului. Nu voiam să mă grăbesc cu propriul buchet la monumentul propus, adică să pun epitaful unei cronici pe cuvintele foarte vii și zburdând meridianele și paralelele pământului, dedat globalizării și multilingvismului, ca un Babel potențial, dar insistența poetei, mergând până la supărare, mă obligă la aceste cuvinte întârziate.

Nu puteam fi de accord cu un … bilanț, ca și când poeta ar fi vrut să iasă din hora din jurul soarelui și ar fi cerut o îngăduință, gândeam la sfârșitul anului trecut. Exemplarele primite de la Adina le-am distribuit, pe sprânceană, să atrag atenția tinerilor participanți la concursul de creație „Vâlcea Colț de Rai”, apoi la gala finală, organizată de Ziua Culturii Naționale, la Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” Vâlcea voi fi prezentat autoarea și cartea ei… aniversară. Fiind un exemplu de angajament în viața culturală (căreia nu ne permitem să-I precizăm orizonturi, paliere, nivele și alte ierarhizări cicumstanțiale, pentru că am făcut déjà înconjorul soarelui la o distanță smerită, iar pe pământ: Japonia, America sunt repere ale distanței și cosmopolitismului, demne de luat în seamă!) i-am prezentat cartea și la reunuiunea Consiliului de Conducere al asociației „Seniorii”, adică colegilor de breaslă, asociația având majoritatea membrilor din corpul profesoral vâlcean, trecut în pensie. Vorbind despre un om dedicat creației, orice ierarhizare, comparație, ni se par absurde. Creatorul suprem, ne atrage atenția crezul creștin, lucrează prin noi … fiii Lui, cărora le dă libertate, har/*talant* și ceea ce vine din acest izvor trebuie respectat și iubit. În 15 Ianuarie, despre care am vorbit, atrăgeam atenția asupra unui păcat pe care îl repetăm, fără chibzuință: reducem întreaga cultură națională la doar Mihai Eminescu, uitând de ceilalți fii ai Lui Dumnezeu… Românul (ca să acoperim și atributul… național!). Ne-am permis anul acesta, de *ziua națională* să vorbim, alături de Mihai Eminescu și despre Lucian Blaga, dar și despre poeta Adina Enăchescu, contemporana noastră care ne prezenta public, cu responsabilitate, recolta unei vieți trudite. Credeam că un astfel de omagiu, cu o trăire specială a zilei consacrată prin calendar, poate da bucuria unui om împlinit și mulțumirea că truda lui a fost observată, dar poeta noastră, mathematician dedat socotelilor abstracte și simultan mai multor domenii de definiție, dorește și alte soluționări, vădite în ecouri specifice, pentru provocările ei cele noi, considerând că nu toate au fost observate. Iată-ne în situația să-i spunem, să-i repetăm și în scris (de aceea epitaf, pentru că cele grăite erau cuvinte vii, respirate și încălzite și se rostogoleau odată cu bătăile inimii!), că nu este potrivit să dai concluzia finală unui bilanț, mai ales că este adresat „oamenilor de cultură din țară și din lume”. Îți pui întrebarea, ca să nu calci pe smerenie: sunt eu cel mai îndreptățit să fiu purtător de cuvânt „țării”? „lumii”? Nu ar fi o impietate să vorbesc după academicianul Constantin Ciopraga? Să-mi dau cu părerea despre Haiku, când japonezii, la care a încolțit specia asta rară, au elogiat aclimatizarea ei pe plaiurile mioritice? Sau să-mi dau părerea despre traducerile celor șaptesprezece

silabe din limba română, în engleză și franceză, pe care le bâjbâi doar la modul aproximativ? Iată de unde venea stânjeneala unei cronici asupra celor 100 de haiku-uri, dedicate anului centenar. Am salutat atitudinea, semnificația darului tău special, în anul centenar. Am remarcat spiritul tău civic și efortul material făcut să dăruiești de la tine ceva culturii, în general și faptul de-a fi un model pentru tineri și vârstnici. Restul este *un aide memoire* pentru când nu vom mai fi și acest fapt m-a îngrijorat când am vorbit de buchetul de imortele pus la un monument ridicat în timpul vieții.

A venit primăvara. În grădina din preajmă a înflorit cireșul japonez, iar în casă un trandafir, tot de acolo, îmi spune că lumea în întregul ei intră cu toată diversitatea și firea ei globală în universul personal. Sub ramurile înflorite luxuriant Adina ne zâmbește de pe coperta a patra. Pare mulțumită de isprava ei și mai ales de faptul că atâția oameni, instituții, i-au apreciat-o. Noi, colegii ei de trudă, am iubit-o întotdeauna și i-am admirat tenacitatea, sacrificiul de sine. La multe isprăvi înainte Adina, căci *niciodată nu-I sfârșit înaltul, spre care porți a inimii făclie*!

De ziua Culturii Naționale s-a desfășurat Gala de premiere a laureaților Concursului: „Vâlcea Colț de Rai! A VII-a ediție

Parastas dedicat oamenilor de cultură/ Parohia Râureni

Stimate Domnule Profesor,

Am primit darul dumneavoastră pe 7 ianuarie, 2019, de Sf. Ioan Botezătorul. Vă mulțumesc! Este prima carte care mi-a intrat în casă în anul acesta. Am zăbovit ceva mai mult cu… descifrarea ei pentru că lucram la „Buletinul” pe care vi l-am remis în pdf.

Am studiat-o cu atenție, și multă răbdare; asupra unor pagini voi fi revenit, de mai multe ori. Dumneavoastră - spiritul dumneavoastră!- pus în cuvintele cărții, și-au găsit în mine o recepție contradictorie, deși în multe chestiuni rezonanța a fost totală. In altele, dimpotrivă, recepția a fost distorsionată. Nu judec pe nimeni, încerc aici să-mi arăt percepția față de darul făcut care acum este cartea mea.

Despre aceasta voi vorbi în continuare și apoi despre mecanismul personal pe care îl folosesc în … descifrare.

Vizual, copertele sugerează ceea ce vrea titlul să spună, în codificarea lui. Coperta I: o imagine nocturnă cu *balaurul* demonstranților – unul cu coarne, să pară *antihristul* în persoană!-, asaltând înspre *piața victoriei* un palat al puterii cu coloane de lumină. Să credem că toate puterile *politice* sunt de la Dumnezeu (vezi ap.Pavel în epistole!) și că orice ridicare împotriva lor este un păcat strigător la cer? Aici *amăgirea,* fiind a celor ce au instrumentat demonstrația, iar manifestanții reprezintă turma care ar protesta nelegitim! Mă întreb aici! *Cine populează după 1944, și chiar după 1989, palatele puterii românești?* Pun întrebarea pentru că în ceea ce privește evenimentul Decembrie 1989 ne găsim de aceeași parte! Pornind de la o falsă încadrare a evenimentului, ca *revoluție (intregul eveniment!),* s-a emanat *o constituție,* statuând un fals – din punctul nostru comun de vedere. Nefiind revoluție deplina, credem că a fost o continuitate mascată abil, într-o *neîntinare,* de ochii lumii, în aceeași matcă. Cred că în palat sălășluiește pe mai departe… *antihristul* și că o face și într-un compromis istoric cu Instituția umano-divină, a Bisericii. Aici știu că nu sunteți de accord, dar precizez că nu confund credința profundă (sunt creștin-ortodox care a primit tainele!), cu interesele și comportamentul funcționarilor instituției bisericii. Între noi -Biserica trăitoare! și funcționarii instituției, cu ***prea puținii chemați dintre cei veniți,*** s-a căscat o adevărată falie. Nu din vina duhovnicilor cu har authentic, ci din cauza compromisurilor instituțiilor Bisericii (aici includem toate curentele și confesiunile!). Coperta IV: Păcatul edenic într-o încercuire – veșnică reîntoarcere/ciclicitate!- a simbolicului Uroboros. Chiar pomul cunoașterii stă sub spirala „șarpelui milenar”! Ansamblul coperților sugerează, venind dinspre final către prim plan, o nouă Apocalipsă! Chiar *antihristul*, în Piața Victoriei, și-a pus coarne de … lumină!
Apoi am observat structura interioară.

Introducerea. Ne pune-n gardă asupra definirii *Antihristului. Geopolitica lumii materiale* bazată pe lucrarea banilor sub toate formele, pe care le au resursele, își are un *antichrist* suprem, cu slugi politice în pseudo-democrațiile lumii, între care și circul politic românesc care a scindat pe ademeniți în tabere fratricide, credule… *bandelor de trădători!* Ne avertizează asupra pericolului Masoneriei (greu de înțeles pentru cititorul neavizat ce este cu această Masonerie și

mai ales asupra rolului ei istoric în devenirea națiunii române!), care ar urmări anihilarea instituților din România. Suntem puși în gardă de autor asupra asumării unei atitudini, din perspectiva partizană a creștinului orthodox, care crede cu tărie și evident cu teamă, doar de Dumnezeu. *Introducerea* se încheie cu o rugăciune, în numele autorului, pentru neamul românesc. Data are și ea partea de symbol: *schimbarea la față…* din *anul centenar*.

Au urmat apoi temele în dispută, demult în plină dezbatere, mai mult sau mai puțin științifică: etnogeneza poporului român; disputa istorică româno-maghiară; scrierea partizană a istoriei conform cu interesele de moment ale puterii dominante a ANTIHRISTULUI; conflictul interconfesional între ortodocși, catolici și protestanți; istoria Transilvaniei sub stăpâniri imperiale; procesul făuriri națiunii române și întregirea de la 1918; O impresionantă bază de date, informații, fapte, documente, surse care le credibilizează, ni se oferă, ca un *aide memoire,* să le avem disponibile și propriilor noastre procese referențiale. O muncă tenace și responsabilă să poată fi ușor diseminate, cele adunate, de orice cititor bine intenționat și preocupat de cunoaștere. Problema care se pune este trecerea de la cunoașterea unei realități istorice la înțelegerea ei.

Aici pot apărea multe divergențe. Adevărul omenește posibil îl obți din punctul în care te situezi, din citirea cu ochii minții – dotați special pentru aceasta!- a perspectivei până la hotarul mărginirii proprii! Ce este dincolo nu mai este știință, metodă, ci este posibila revelație. Care să fie conlucrarea optimă între știință și credință, când de vreme lungă s-au excomunicat? Nu cumva cele două paradigme s-au slujit una pe alta fără a recunoaște acest lucru, atunci când invocau întâietatea? Asumarea dreptului primului venit! Primul om acum șapte milenii, ori cel ce se va fi ridicat greu (precum copilul abia născut!), acum două milioane de ani? Fac această ieșire din contextul celor despre carte, doar pentru a specula asupra … perspectivei domeniului de definiție și a specializării ochilor minții!

Dumneavoastră sunteți profesor, cu o serioasă cuprindere a dogmaticii creștine și…, din cele spuse, un creștin practicant, orthodox. Ați descifrat fenomenul istoric și acest fapt v-a dat abilitatea analizelor celor ce stau sub legitatea care mișcă istoria. Eu vin din zona științelor exacte, cu aplicație în domeniile tehnice hipertehnologizate. De aproape cinci decenii am fost luat prizonier de ingineria domeniului energetic și am slujit, nemijlocit, la funcționarea unor sisteme cu decizie

în timp real. Uneori chiar secunda devenea o durată decisivă pentru acțiunea necesară! Legile naturii, descifrate de știință, nu m-au trădat, ci m-au robit… Iată-mă, *a fortriori!*, dependent, în mărginirea mea, de … Toma Necredinciosul. Merg să văd cu ochii mei, cercetez (și aici este o muncă, o luptă!) și abia după ce m-am lămurit mă constat învingător în procesul acesta minunat, care face din cunoaștere înțelegerea proprie, adică se aprinde scânteia (Spuneți-i lumină!; energie descătușată din ascundere, epifanie, revelație, îndumnezeire!), doar atunci când circuitul receptor, evident pregătit pentru aceasta, rezonează (cântă aceeași melodie, se recunoaște asemenea, constată numitorul comun/dvs. i-ați spune că mărturisesc aceeași credință!) cu emitorul. Problema se reduce acum la definirea sursei, a emitorului (fie El și „soarele dreptății”!). În cazul nostru, este clar!: Dumneavoastră sunteți acela, prin mesagerul *carte*. Cu acest *mesager* am stat de vorbă și ne-am înțeles, în multe privințe, dar în altele am rămas la pre-judecățile noastre; prea s-au înrădăcinat în noi acestea că acționează uneori fără a le mai conștientiza, adică au devenit automatisme, și astea au propria lor legitate în inerția tuturor îndărătniciilor și atunci ni le asumăm ca adevăruri înghețate, deși știm bine că *totul curge* și viața nu este fixație statică! Să luăm câteva exemple:

Etnogeneza: Cum se definesc noțiunile, cuvintele cheie: etnie, neam, popor, națiune? Cum evoluează acoperirea acestor concepte? Cum se realizează o conștiință de sine, pornind dinspre unicitate, spre multiplu? Apoi, cum ne împărțim între identitate pe care o părtinim și vecinătatea aproapelui care o contestă? Câte dicționare, atâtea definiții! Câte domenii specializate, atâtea conotări, uneori în mare divergență! Observați – vă rog!- numai speculația etimologică și scenarile fanteziste, care devin adevăruri, pentru că nu știu ce „savant”, cu notorietate, a spus-o! Dixit! Iată o poruncă, chiar dacă nu este de la Dumnezeu, cum devine „adevăr”, prin forța impunerii. Și-au dat, oare?, toate disciplinele consensul, asupra adevărului devenirii poporului român? Istoricii încă bâjbâie! Antropologii? Nu s-au pus de accord asupra culturilor vechi! Arheologii n-au putut cerceta multe situri (n-au fost lăsați, nu au avut resurse, nu le-au fost acceptate concluzile și câte alte piedici!); cronicarii au scris ce le-a cerut fenomenul politic; teologii au cântat liturghiile cu lentoarea… mersului pe jos a pelerinului, a cruciatului, cu alte perspective ale trăirii și acum, când aceeași - promisiunea de dincolo!- ne mână voința și acțiunea. A vorbi și acum de-un partizanat între două stări, care sunt etape diferite ale unui proces cu desfășurare în timp, îmi pare o pierdere de vreme. O sentință definitivă, credem că

mai înțeleaptă, ar trebui să constate vremelnicia formulelor politice sub care s-au aflat pământurile noastre în vechime. Arheologii le văd impregnate cu amprenta lor civilizațională în depozitul înhumat déjà. Sigur că am fost daci cândva, apoi că a venit inundația Romei, cu urmele ei de neșters! Că au venit și alte neamuri pașnice, ori războinice și că toate au impregnat ceva în viețuirea celor cu care au interacționat! Vezi doar știința de azi, asupra perpetuării semnului omenesc în genom și descifrarea tuturor afluențelor…! Oare etnicitatea să nu se fi altoit, sigur pe portaltoiul viguros, cu toate polenizările aduse de vânturile migrațiilor? Locul cultivării și arborele aclimatizat déjà, au desigur dreptul la recunoașterea continuității, dar nu poți nega domesticirea, noul aport civilizațional, indiferent de modul cum au fost promovate. Sunt fericit că am avut strămoșii din neamul tracilor (geto-dacii unei etape istorice!) și că romanii au altoit o civilizație care este și azi semnul dominant al planetei. Că ei, romanii, la rându-le, vor fi adunat prin lumea grecilor afluențele culturale vechi din atâtea culturi (chiar scriptura dinspre aramaică, prin *septuaginta* și apoi… *vulgata,* către limbile naționale și toate șiroirile doctrinare ale culturilor naționale!), ne-au dat nume și blazon ales și nu văd în acest fapt un lucru contestabil, mai mult decât o împlinire demnă de respect. Am fost la nenumărate *congrese,* ale daciștilor. Pr. Dumitru Bălașa ne-a avut pe mulți în preajmă, dar am constatat falia care se căsca între noi și de care s-au folosit, și se folosesc încă, cei care ne dezbină prin propriile noastre neînțelegeri. *Problema ungurească* (aici se poate extinde discuția cu *chestiunea evreiască*, *grecească*, dar și cu psihozele supralicitării egoist-naționaliste, ori internaționalisme utopice, care au generat extremismele cunoscute: nazism, fascism, horthism, bolșevism etc.!) nu s-a pus până în momentul: definirilor naționale, a dreptului primului venit, într-un spațiu clar marcat, și a asumării unei conștiințe de neam. Se poate vorbi de o conștiință națională, fără aceea elită care s-a dumirit pe sine, și apoi a luminat pe cei din care s-a ridicat? Nu credem că ar trebui tratată, fracționat, elita bisericească din Transilvania, care s-a născut cu atâtea potrivnicii! Fără *uniții români*, tolerați de imperialii habsburgi, nu se ivea *Școala ardeleană*, *Astra!* Adunările de la Blaj nu se puteau întruni! Fără petițiile la Viena, apoi a Memodandumului (după o sută de ani de la… Suplex…!), nu *dădeam dovezi lumii* (care își dusese mărginirile departe!), că în eonul națiunilor suntem o națiune în sine, cu identitate demonstrată! (trebuie să recunoaștem mântuirea și prin geo-politic! Iată! Aici mă fac și avocatul… Antihristului!). Cum să văd în masoneria care i-a avut – spun cunoscătorii!- printre ei pe Horia, Bălcescu, Alexandru Ioan Cuza, pe junimiști, pe Alexandru Vaida

Voievod (făcut de urgență mason… să fie susținut de „frații” tratatului de pace de la Paris/Trianon!). Cum să nu constat că intrarea în masonerie se face printr-un jurământ pe … Biblie și că nu ești recunoscut… *zidar (mason în franceză!),* dacă nu-ți declari credința în Dumnezeu. Sub aceste gânduri, cum să fiu de acord cu etichetările puse Școlii Ardelene, Ierarhilor Bisericii Unite și să nu observ rolul lor determinant în creșterea limbii românești și a patriei cinstire. Cum să duc în derizoriu *Mica Romă*/Blajul? Cum să nu observ că Eminescu/Toma Nour, din Geniu Pustiu este, prin 1866, tocmai *cosmopolitul* pașoptist, pe care îl contestați, neobservând că lumea trăiește globalizarea, ca pe un inevitabil fenomen centrifug, cu toate efectele perverse, când nu știm să contrapunem centripet liantul umanității, dincolo de rasă și raportarea la divinitate. Globalismului, prea materialist? (Da! Antihrist, ca opoziție, celor ale sufletului!), să-i opunem liantul iubirii aproapelui din cea mai mare depărtare, acum reductibilă la doar o tastă de chipul omului iubit! Fenomenului divizării, al împărțirii în secte, curente, partide egoiste să-i contrapunem uniunea prin cele comune, și apoi, prin integrare, să dobândim contopirea indestructibilă, în contrapondere cu forțele risipirii globaliste. Să înțelegem-cumva holistic!-, că neuronii noștri, câteva miliarde, funcționează eficient cu toată diversitatea lor, numai prin legăturile întrețesute între ei. Avem în noi înșine modelul diversității care își are punțile funcționale. Resursele cunoașterii, puse pozitiv împreună, prin ceea ce construiesc (emergențe positive) ele aduc pacea și nu sentințele - ex catedra!–, atacurile la persoană, și nici ideile cu efectele acțiunilor lor, care ne fac judecători nechemați! Orice sentință, fără o solidă acoperire, fără o decantare riguroasă, prea pripită sub presiunea aparenței, a manipulărilor și a pornirii maselor otrăvite - cu minciunile inoculate pervers!- slujește dezbinarea, în ciuda bunei intenții. Alteori, subminează ceea ce alții au construit cu bună credință.

Am observat un partizanat explicit, asumat cu toată responsabilitatea. Persoana I singular își asumă sentința, alteori *deci*-ul concluziei, pare un… Dixit! Stilul este omul însuși! Toți ierarhii creștini români la dvs., sunt ori albi, ori negrii, precum guelfii și ghibelinii lui Dante. Schisma din 1054 a trasat, fără posibilitate de reconciliere (a se vedea persiflarea tendinței ecumeniste!) o graniță, ca un zid al Berlinului, între prea docilii uniți cu… *Roma sorgintei noastre* (după spusa lui Titel Zărnescu!) și ortodocși - căzuți în graiul liturgic și de cancelarie slavon și sub papucul sultanului/nou împărat, cu sabia peste capetele noastre, musai ascultătoare. Să nu se observe, cu ochii minții, în regula acestei lumii (evident nu a celeilalte!) că

Bisericile, toate fiind și redute instituționale, și-au purtat de grijă și au transmis și mesaje angajate unor interese partizane (să nu le confundăm cu chiliile sihaștrilor, cu sihăstriile și muntele sfânt!), unele fiind (spunea, invocatul Eminescu - prin altă răstălmăcire, fiind însă luat avocat!-: „o frază de dânșii inventată!”. Evident *fraza* nu este *scriptura*, ci răstălmăcirea ei care a generat ereziile, sectele și mai ales dreptul canonic, croit să-și asume o judecată a pământenilor… *in eternum*. Nu cumva, conciliile/sinoadele…, cu efecte asociate (celor bune, ale clarificarilor doctrinare!), au împrăștiat turma credincioșilor? Amintesc aici un lucru care este ascuns de istoriile românilor (chiar și C. Giurescu omite, sub patrafirul altui realism: cel ateist… „științific”!) că la Blaj bisericile au fost cu ierarhii lor: Ioan Lemeni și Andrei Șaguna, mână-n mână, că în 1918 a fost la fel și nu doar partidul… muncitoresc s-a ocupat de *marea adunare*. Că Iuliu Maniu, care era unit și cu Vasile Goldiș (unde nu uitați sublinierea de orthodox!) au fost împreună, cum întreaga biserică a Transilvaniei, indiferent de confesiune a bătut clopotele unirii! Așa că… nu! Nu pot semna cecul în alb, când vorbiți de *ereticii Greco-catolici!* Fără a face trimitere la Instituțiile de conducere umană ale tuturor bisericilor, aservite puterilor politice. Nu cred că trebuie agresată *credința asumată de persoane*, acestea nefiind cu doctorate în dogmatică, ci încredințate prin porunca divină să creadă în păstorii lor ocazionali, fără cercetare! O spune și ap. Pavel… - propagandist de bine prin Imperiul Romei! Că Împărățiile și slujitorii lor sunt de la Dumnezeu… și aspre pedepse vor avea neascultătorii! Eticheta de eretici devine un afront public, impardonabil și nu pot, din spirit civic, să fiu de accord cu el. Nu sunt arbitru între interesele de ordin material ale celor două instituții. Cunosc, din nefericire, multe situații conflictuale privind așezarea morală și interesul special pentru *ochiul dracului* a multor nechemați din cinul orthodox, să nu afirm aici în necunoștință de cauză. Cât privește anume incompatibilități, să nu uităm pactul de colaborare cu securitatea al unui Mitropolit orthodox al Banatului; problemele cu justiția, pentru niște fonduri bănești, ale unui ierarh dobrogean … în exercițiu, și câte alte lucruri în care fenomenul Pomohaci își găsește și el terenul favorabil. (dacă invocăm statisticile mondiale că 11% din populația lumii îi împărtășește orientarea sexuală, indiferent de apartenența confesională – vezi și cardinalii care au călcat pe… bec!- sau că alunecarea aceasta este de când lumea… vom înțelege , deși nu este de înțeles, de ce BOR s-a mișcat așa de încet!)

Altă etichetă - extremistă de-a dreptul!- este aceea de „coadă de topor”, pusă unor mari personalități ale neamului, ivite providențial să ne împinească un destin istoric, cât și evidențierea, discriminatorie, a unei liste cu grave omisiuni, dar cu supralicitarea unor merite din perspectiva partizanatului propriu. Selecția dvs. vădește: fundamentalism religios, anti-Semitism evident și o suficiență, fără acoperire (prezint scuze dacă mi se va dovedi contrariul!). Exemple: Iliescu-*liber cugetător*!; Iohannis-*eretic*!; A.Vaida.Voevod și V. Pop-*greco-catolici*!; Regele Carol I –*romano-catolic!;* Adrian Năstase-*mason!;* Răzvan Theodorescu-*evreu, mason;* D. Pavel-*greco-catolic;* Lucian Boia și H.R.Patapievici-*evrei;* C.P.Tăriceanu-*romano catholic (bărbat a patru neveste a căzut sub incidența restrictivă a unor canoane ortodoxe în ce privește o așa relativizare aceea ce înseamnă familia);* A. Cioroianu-*afiliat gds-ului soroșist* etc.

O bună parte din carte este un manifest public pentru susținerea familiei tradiționale în contextul pregătirii unui *referendum național* și apoi o analiză a eșecului acestuia. Rămâne o mare enigmă cum de nu a reușit, cea mai longevivă și influentă instituție publică românească, Biserica Ortodoxă Română, să convingă majoritatea bisericii trăitoare (a românilor) având posibilitatea să predice din fața altarului… porunca Lui Dumnezeu! Îmi este clar, mie, creștin orthodox (să nu se interpreteze părerea mea!) că societatea românească s-a secularizat, în ciuda statisticilor, a miilor de biserici și a unei generații de preoți împrospătată! S-au înmulțit zidurile bisericilor, dar a scăzut dramatic numărul enoriașilor practicanți. Predicile și ritualul, sărăcite de grabă și inconsistența tălmăcirii învățăturilor, nu ne mai cuminecă eficient. Amestecul bisericii în politica – dovedită mincinoasă!- a alungat oamenii de bine. Ruptura între generații a devenit evidentă. Satul bătrân, împuținat de enoriași, își sărăcește zestrea tradițională și ea impregnată religios. Una este teoretizarea campaniilor electorale și alta este reușita efectivă. Nu s-au prezentat la vot nici cei care au determinat referendumul. Orice analiză direcționată spre alt gen de cauze este o ascundere sub preș, poate interesată! Dacă adăugăm și faptul că a durat două zile, pe bani mulți (orice irosire a banului-talant vieții, aruncat din bugetul public pe acțiuni sortite apriori eșecului este o prostie care trebuie neapărat asumată în lumea aceasta, de pe pământ!). Starea de fapt a societății românești de azi - în care simbioza regnum-sacerdotiu este încă un binom funcțional!- este imputabilă, nu doar politicii imbecile, ci și eșecului misionar al unei biserici care ar trebui să fie luptătoare. Lupta

referendumului a pierdut-o biserica! Aici vorbim de Biserică în întregul ei! Când *întregul* este măcinat de interese divergente, unitatea rămâne subminată! Știu că nu sunteți de accord cu mine, dar ăsta este crezul meu, cel care mă lupt de peste 15 ani cu BOR, pentru canonizarea lui Mircea cel Bătrân/cel Mare. În 2018 se împlineau 600 de ani de trecerea acestui symbol al românilor la cele veșnice și nu au dat nici măcar un răspuns, privind intenția, sau argumentele potrivnice!

Studiul de caz Pomohaci, poate avea o finalitate în funcție de modul cum este perceput. Dacă el ajunge către adepții câștigați demult de fostul preot, poate fi un imbold pentru revenirea celor rătăciți cu atâta abilitate. Talentul său, într-ale folclorului, îngreunează misiunea dezintoxicării. Scoaterea lui în afara societății nu va fi posibilă. Aveți dreptate acolo unde constatați paiele puse pe focul aprins de media care a luminat discreditarea Bisericii, cu anateme pentru cei fără vreo vină. Focul trebuia stins imediat! O boală ar trebui prevenită, iar dacă totuși scoate capul trebuie rapid tratată, să nu devină epidemie, mai ales când este vorba de un pacient atât de sensibil, cum este biserica trăitoare. Înțeleg că v-ați cunoscut cu 12 ani în urmă și l-ați găsit: îndrăgostit de bani…, și pe cont propriu, în *misiunea* zisă de el divină. (amendată canonic… atât de târziu!)

Partea finală a cărții atrage atenția – salut acest spirit civic, al atitudinii unui om căruia îi pasă de viața semenilor de aproape și de departe!- asupra celor ce ard mocnit, ori sunt vâlve până la cer! Educație și sănătate pentru oameni! Adevărul lui Dumnezeu, nu politicaly correctness al Anticristului mondializat, mințind despre drepturile omului, dar în fapt luptând de când lumea pentru avutul altuia (neam, țară!); luptând pentru pacea lumii pe care tot el o destabilizează, provocând hemoragiile marilor migrații pe care le pune în cârca păgubiților. Aici sunt de accord cu dvs., fără reserve!, că sarpele acesta milenar este veninos. Precizez că nu-l confund cu șarpele bun de casă, care ar însemna, în simbolul lui, istețimea rădăcinilor proprii din tezaurul continuității noastre milenare.

Am stat de vorbă cu cartea. Mulțumesc celui ce mi-a transmis-o. Dincolo de toate cele ce ne despart vă prețuiesc pentru atitudinea de om care caută, după posibilitățile proprii, binele aproapelui. Primiți, Domnule Profesor, salutul meu.

16.Ianuarie 2019, Rm. Vâlcea

Brazii aceștia au fost tăiați! Au avut soarta milioanelor de confrați din pădurile României, de unde se fură, cu acte, și fără, ca-n codru! Vezi statisticile oficiale!

Acesti copaci, plantați de locatari, au fost mutilați de specialiștii în … peisagistică!

Mânăstirea Cozia, punctul de întâlnire

Hic et nunc! Iată-ne la Mănăstirea Cozia în 31 ianuarie, 2019. Fără să ne chemăm special, unii pe alții, dar imboldiți de calendar și istorie ne-am găsit împreună. Drumurile noastre s-au intersectat și au zăbovit, nu întâmplător, o vreme în care ni s-au legat multe, dar s-au și depărtat altele… Mircea cel Mare/ cel Bătrân (1358-1418), adormit acum 601 ani, dormindu-și veșnicia în pronaosul bisericii mânăstirii, ne va fi chemat tainic. În obișnuința sa, intrată în obiceiul cinstirii

anuale a ctitorului-voievod, obștea monastică, cu binecuvântarea ierarhului arhiereu al Râmnicului, oficiază parastasul de pomenire. În ultimii ani, pentru recuperarea dimensiunii de uriașă personalitate a neamului românesc a lui Mircea cel Mare - și cu obiectivul canonizării!- Arhiepiscopia Râmnicului a organizat simpozioane naționale pentru descâlcirea multelor controverse date de tributul memoriei, citirea diferită, raportarea la vocile istoricilor autorizați (și ei în divergențe, ori defazați în timpul cu izvoare încă incomplet limpezite!). În această zi parastasul de lângă mormânt, din biserică, dezbaterea științifică din paraclisul de rugăciune al Domnului Țării și agapa unde s-au continuat dezbaterile au marcat, semnificant, o zi specială, dedicată cinstirii, strict locale, a voievodului.

Ne-am rugat în fața altarului, și a 601-a oară, anuală, în continuitatea moșilor noștri, lui Dumnezeu, ca trupul lui Mircea să se desfacă din cele de alcătuire, iar duhul lui să se așeze în cetatea drepților. Apoi ne-am tânguit, unii altora, că am intrat déjà în veacul al VII-lea și Mircea cel Mare nu și-a putut arăta vreo minune convingătoare să fie primit în rândul sființilor. Să fi fost aceasta sarcina sa, nu a noastră? L-am asigurat la căpătâiul său din pronaos că pomenirea îi va fi veșnică, prin cei apropiați (monahii și mirenii care trec în pelerinaj și își mai amintesc istoria neamului!).

Aici fiind, în această zi, am primit trei cărți în dar: „Sfântul Ioan Iacob Hozevitul-Poezii", „Psaltirea Sfântului Prooroc și Împărat David", apărute la Editura *Mircea cel Bătrân*, Olănești, 2017, în îngrijirea, selecția și ilustrarea pictorului Victor Valeriu Ionescu și cartea apărută cu lucrările Simpozionului național, din 2018 (lansată în 2019, azi 31 ianuarie, în Paraclis). Am adus ofranda proprie, ca dar evenimentului: „De vorbă cu… Lucian Blaga", Editura *Intol Press,* Rm. Vâlcea, 2018 ca un omagiu apariției, acum 100 de ani, a *Poemelor Luminii ,* să ne fie, la alt… *centenar,* un bun augur al *trezirii* și *luminării* noastre.

Aflăm din cartea frumos ilustrată a poemelor poetului, călugăr la Mânăstirea Neamțului, tocmai azi, aici la Cozia, că a fost canonizat, nu demult de Patriarhia Ierusalimului (2016) și că ziua de 31 Ianuarie i-a fost hărăzită, primindu-și și amprenta locului unde a trecut la cele veșnice, alăturată celei a numelui adus din pământul românesc al Moldovei: Sfântul Cuvios Ioan Iacob de la Neamț (numit Hozevitul, după localitatea Hozeva de lângă Ierusalim, unde a trecut la ceruri și îi

sunt păstrate sfintele moaște!). Biografia lui, spre a avea un reper referențial, privind rigoriile canonizărilor, se cere precizată.

În 23 iulie, 1913, se naște la Crăiniceni, jud. Dorohoi, Ilie Iacob. În 1933, după absolvirea liceului vine la Mânăstirea Neamț. Între 1933-1936 colindă prin mai multe locuri cu obști monastice, între care și Mânăstirea Turnu (din vecinătatea Coziei!). În 1936 este călugărit la Neamț, sub numele Ioan Iacob și în toamna aceluiași an pleacă la Ierusalim. În 1947 este hirotonit diacon și imediat preot, în rotonda Bisericii Sfântului Mormânt (până atunci îndeplinise ascultări, conform priceperilor dobândite: farmacist, paraclisier, bibliotecar, ghid, traducător din greacă) și devine egumen la Schitul românesc Sfântul Ioan Botezătorul, de pe Valea Iordanului. În 1952 bolnav fiind, se retrage la Mânăstirea Sfântul Gheorghe Hozevitul, apoi în 1953 într-o peșteră de lângă aceasta. În 4 august 1960 moare și este înhumat în peșteră. După 20 de ani, în 1980, la cererea unor pelerini veniți din Canada, care-l cunoscuseră în timpul vieții, se deschide mormântul și se constată minunea : mireasma și neputrezirea hainelor și trupului. După 12 ani, în 1992, sinodul românesc al BOR se încredințează asupra minunilor și-l canonizează (consiliul din 20 iunie 1992, fixându-I prăznuirea, în 5 august!) Poemele sale alese sunt adunate în volumul „Dor de patrie, dor de cer” editat de Mânăstirea Sihăstria are întâmpinarea IPS Daniel, atunci Mitropolitul Moldovei.

Azi, aici constatăm legarea unor lucruri, într-un nod, inexplicabil, la prima vedere: sub patronajul lui Mircea cel Bătrân (numele editurii vâlcene de la Olănești!) de ziua hărăzită aici pomenirii lui, strict locale, la Ierusalim este prăznuit cel plecat acum 59 de ani și canonizat, fără piedici interminabile și cu sprijinul celui ce atunci nu era… Înalt Prea Fericit. Apoi că cel care îi dedică frumoasa carte acum, ilustrând inspirat poemele, Valeriu Ionescu, este moldovean, statornicit - cu mărturisirea că *pentru totdeauna!*-, pe meleagurile vâlcene, atașat și de reperele perenității acestora în conștiința publică. L-am cunoscut pe pictor în urmă cu douăzeci de ani când vernisa o expoziție de desene la Mânăstirea Turnu, pe unde trecuse cândva și tânărul, viitor sfânt, canonizat la doar 32 de ani de veșnicie. Cam atât cât a condus, cu pricepere mântuitoare, neamul său, Mircea cel Mare.

Să credem că o anume … mântuire a stării vechi, și înnoirea spre binele obștesc a persoanei care a avut o misiune în slujba neamului său, are nevoie de vreo încuvințare de peste mări și țări, de vreo scăldătoare, cât oceanul (vezi scăldătoarea

Vitezda!), ori că moaștele ciopârțite de urgii nu mai pot deprinde întregirea și minunea miresmei de atestare? **Să vedem cu ochii minții întregirea și să simțim miresmele tuturor grădinilor din Grădina cea Mare a Maicii, pe care o are părtașă în tabloul votiv!** Să luăm aminte ce spunea cuviosul-poet, acum un sfânt român, ambasador la *locurile sfinte* și să medităm cu așezare asupra nevoilor:

Odinioară și acum/ „Uriași vedem în față-/Pe străbunii credincioși./Noi suntem, pe lângă dânșii,/Toți, Pitici neputincioși./Fruntea lor având cununa/Razelor dumnezeiești,/Ni se pleacă de rușine/ Ochii noștri cei trupești".

Să constatăm că poezia este ilustrată cu trei voievozi, ținând în mâini stemele heraldice ale ținuturilor românești, ei aflându-se într-o aură solară, cu nimbul sfinșeniei. (așa a simțit artistul!)

Recitesc mereu versurile acestui sfânt român și întrebările mele primesc răspunsurile de mult căutate. Când Mircea-I un munte (v. *Și Vodă-I un munte*!) de prea jos nu îi mai vedem înălțimea, picioarele noastre nu-I pot atinge culmile, iar slăbiciunile noastre se sfărâmă de tăriile stâncii lui, dăinuind veacurile! Oamenii mici, care suntem cu toții, inclusiv ierarhii (care dintre noi sunt!), ne potrivim pașii, uitând de „uriașii străbuni". Nu credem în întâmplarea atâtor potriviri, azi și aici, la Cozia, pentru că nu le putem calcula probabilitatea simultaneității. Am putea să spunem că nodul lor, punctul de întâlnire, este o minune pentru că nu-i putem găsi explicații raționale. Credem în *nodul divin* care provoacă gândurilor înțelesuri noi și chiar explicații, celor ascunse! Mai simțim imboldurile să nu încetăm faptele noastre, să dăm mulțumire Celui Ce Le-a dat sensul, să nu ne pierdem nădejdiile, că lupta noastră își va avea izbânda, una pentru neamul întreg, în care noi suntem doar oșteni sub jurământul iubirii Pământului și al Cerului de deasupra.

Revenind asupra celor trei cărți, ca *trei ierarhi* (ieri chiar au fost prăznuiți/30. Ianuarie) și azi vorbindu-ne întreit, lângă Sf. Troiță care patronează Cozia, trebuie să le remarcăm frumusețea chipului și gândul interior tălmăcit și prin ilustrațiile inspirate ale pictorului, în care talentul său școlit și exersat este o fericită investire a talantului primit pentru înmulțire, aici și pentru înlesnirea cuminecării prin imaginile, care par icoane. Vorbind despre textul cărților, retranscris cu slove de mână de Victor Valeriu Ionescu, nu greșim dacă le numim scripturi. Poemele Sfântului Ioan Iacob Hozevitul de la Neamț, au girul unui sfânt român, iar

fragmentele ilustrate din Psaltire, au demult acreditarea. În ceea ce privește cartea editată, document de atestare a Simpozionului din 2018, realizat cu multă cheltuială, în spiritul a ceea ce am simțit, la citirea ei, din zilele următoare, trebuie să mărturisesc, fără părtinire, gândul iscat.

O foarte bună intenție (pentru că este grea lupta numai cu *pedestrașii* locali!) a Arhiepiscopiei Râmnicului - care și-a declarat public efortul pentru canonizarea lui Mircea cel Mare!-, de-a aduce personalități recunoscute în dezbaterea și susținerea problemei, s-a materializat prin publicarea lucrărilor acestora în cartea lansată pe 31 ianuarie 2019, la Cozia. Cartea este foarte vie, ca o analiză diagnostic, multi criterială, făcută din multe poziționări pe scara ierarhică – cu trepte joase, locale și cu polii de cuprindere națională, de pe la București, Cluj, Târgoviște etc.-, a câmpului cultural–spiritual românesc. Viața cărții este evidentă. Ea are o temperatură, care crește odată cu citirea! O anume stare entropică a informației, nestructurate riguros, și de multe ori contradictorie, alăturată stării asincrone între referenții care își iau sursele credibile dintre cele déjà amendate, și cei ce avansează ipoteze ce urmează a fi probate, pare o luptă a contrariilor, ca un „război" al societății noastre de azi, sincronă unei încălziri globale. Acestui tablou general îi atașăm modalitatea de-a se introduce în luptă, a referenților. Fiecare vine din „cnezatul" propriu, purtător de cuvânt acreditat și legat prin jurământul profesional (academicieni cu expertiză în istoria artei; universitari care nu-și denunță lecțiile de istorie, demult rostite; preoți care trebuie să țină partea confesiunii, într-un slalom printre dogmă și știință, pentru atestarea unei cunoașteri doctorale; arhiviști care se închină riguros documentelor și nu le ies din literă; folcloriști, travestiți târziu în universitari, rămași tributari muncii de propagandă și câte altele, pe care nu le enunțăm!). Nu judecăm pe nimeni, de aceea nu pomenim nume. Ne-am dumirit din textul cărții – una vie și plină, nu doar de căldură, dar și de fervoare și temperament!-, cu marele ajutor că multora le citisem lucrările mai din urmă, din care acum reluau (fără o reîncălzire!) pasajele adaptate evenimentului. De unde căldura lucrării, dacă ideile erau vechi, și aduse în plină iarnă la Cozia? Tocmai din ciocnirea celor în contradictoriu, din reacția chimică și îndârjirea poziționărilor! Conflictele la vedere, între ecumenismul total necesar (în spiritul masonic, al tuturor religilor!), cerut de vederea scenei largi a lumii, mânată de geo-politică și apărarea redutei naționale, evident doar a confesiunii creștin-ortodoxe, ne arată lărgimea câmpului de luptă: pentru Dumnezeul tuturor, ori

numai al Cânezatului , ori Voievodatului… propriu (după orizontul slujit cu acreditările diverse!). Apoi, raportul între „piticul”, care vorbește mai mult despre sine și muntele Mircea (de aceea, o dată în plus, cel Mare!) ne arată suficiența și inadecvarea la lupta noastră (pentru Voievod!), să demostrăm: nu cine suntem noi, ci dimensiunea *uriașului*!

Observând autorii, cunoscându-le poziționarea și tenacitatea apărării redutelor proprii, am rostit public, în paraclisul lui Mircea, el chiar fiind prezent în vitraliul din spatele meu, ceea ce locul, momentul și cartea răsfoită înainte să-i văd cuprinsul, mi-au fulgerat clipa (vezi și nota: „La Cozia după 601 ani!”):

Anul centenar a fost o durată prea strâmtă, să ne fi putut da luminarea așteptată. Statul Român, în anul 2018, a fost tras de mânecă de *biserica luptătoare,* dar a rămas dator cu multe!

Biserica Ortodoxă Română a sfințit altarul Catedralei Mântuirii Neamului, dar fără fapta eroică și credința Voievodului Mircea cel Mare, aceasta rămâne o … simfonie neterminată!

În războiul nostru de peste șase veacuri, în jurul lui Mircea cel Bătrân/cel Mare, nu am reușit să găsim pacea unui adevăr al tuturor – de aici marea fierbințeală a minților noastre care nu pot gândi așezat! Să dăm mulțumire lui Dumnezeu că în 2018, Academia Română și-a ales *cap*, un istoric cu personalitate afirmată, în mersul vremii! Orchestra cea mare, cu atâtea instrumente diferite, trebuie să cânte în armonie Rapsodia Română, nu Aria Calomniei. Asta ar fi misia cea mare a „președintelui” celui mai înalt forum al inteligenței românești!

Mulțumim organizatorilor evenimentului, de azi, de aici, că au salvat uitarea Statului Român, de azi, mai mic în simțirea sa, decât cel care în timpul primului război mondial, sub ocupație fiind, dădea cinstire lui Mircea, la cinci veacuri, cu onorurile cuvenite unui Șef de Stat și cu Ierarhii cei mari ai Bisericii Române alături.

Mulțumiri Arhiepiscopiei Râmnicului că are grijă de Voievod și nu uită că în Oltenia/Țară a Severinului, la Râmnic, s-a statornicit înnoirea *Severinului* și peste vreme Râmnicul a dat slovă tipărită întregului de țară românească.

Mihai Sporiș/4 Feb.2019

Mărite Domn Mircea și încă Mare Voievod al Istoriei românilor, din vremuri de glorie, sfințite cu jertfe de sânge!

Te simt prin preajmă în acest paraclis al Coziei unde îți rosteai adesea rugile către Dumnezeu. Sigur pomenirea noastră despre eroismul și cele de sființire ale tale ni te-au adus aici și ești părtaș adunării noastre anuale!

Onorată adunare! Dau mulțumire organizatorilor acestui eveniment de pomenire anuală (Arhiepiscopia Râmnicului și Mănăstirea Cozia), că la 601 ani aduce încă ruga către Dumnezeu: pentru iertarea păcatelor iubitului Mircea, sălășluit în Ceata Drepților, și pentru grabnica descompunere a celor de alcătuirea trupului și întoarcerea celor materiale la sânul mumei, din care lut a fost luat să-i i se insufle viețuirea celor 60 de ani pământești, dintre 1358 și 31 ianuarie 1418! Vă mulțumesc și dvs., participanților, că dați cinstire de atâția ani, și mai mereu rugăciune lui Dumnezeu, pentru constatarea sfințeniei lui Mircea cel Mare/ cel Bătrân!

Mărite Doamne! Anul trecut/2018 o boală m-a țintuit locului și nu am fost la evenimentul/Simpozion național, să reînnoiesc ruga către cei îndrituiți să ne vadă iubirea pentru tine și să constate îndeplinirea, după șase veacuri, a canoanelor! Te rog să mă ierți! Și eu încerc acum o mare supărare. Într-un an consacrat special contemplației, de recuperare a unui veac, cu mintea noastră prea încărcată de cele lumești, nu am fost în stare să ne lămurim și să redobândim UNITATEA neamului, căruia Dumnezeu I-a dat o țară dodoloață, acum un veac! Am fost nevolnici și cât de greu ne-ar fi fost să recuperăm, nu unul, ci șase CENTENARE. Am ratat sorocul universului în care s-au aliniat planetele și deși tu ai dimensiunea colosală a unui Jupiter, am fost prea mici să te observăm în rând cu sfinții cei mari care ne veghează mersul în marele carusel. Știm bine că nu s-au aliniat încă părerile celor ce contează în mărunta lor Istorie. Știm că ți se pun în cârcă, în fel și chip, răbojul și consecințele faptelor tale, nefericit de strâmb, puse-n cronici fără cuminecare! Cum să se vadă încă mai multe Rovine, cu datări, alianțe ciudate și desfășurări ale evenimentelor care merg între alb și negru, între victorie și înfrângere? Cum să te poți lămuri în acest joc de-a alba-neagra? Iartă-ne Doamne!

Anul trecut s-a sfințit Altarul unei durabile construcții: Catedrala Mântuirii Neamului! Iartă-ne Doamne, că tu fiind Mântuirea de atunci și de peste șase veacuri, nu ai fost încă găsit mare temei și trăinicie Mântuirii! Nădăjduiesc, însă, că finalizarea unui proiect înțelept și atât de necesar, te va introduce, după meritele tale, repede, pe ușa din față! Îți dau și o bunăvestire: conducerea Academiei Române – locul unde istoria își poate găsi unitatea de interpretare a eroismului românesc!- și-a primit un Cap, frumos așezat pe umerii înțelepciunii. În el nutrim speranța să te observe în ceea ce numim Cel Bătrân, nu neputințele tale și ale noastre, ci înțelepciunea de pe urmă a românilor. Mulțumesc aici și celor ce au marcat evenimentul cu ceea ce s-a întâmplat aici , acum un an, adică au vrut să țină caruselul timpului în loc, să nu ratăm marele soroc al alinierii astrelor între care tu poți lumina și ceața prin care orbecăim, încă, mântiurea! Iertare Doamne de cele spuse, dar te încredințez că acesta este gândul care mi-a imboldit vorbele!

Mihai Sporiș/ Cercul de la Râmnic : „România: Grădina Maicii Domnului”

Pictor la Curtea Psalmistului- Valeriu Ionescu

Chemat peste veacuri să scrie o *istorie pictată*, un om dăruit a plecat pe calea bisericilor sălășluite prin curțile mânăstirilor. L-am întâlnit, cu aproape 20 de ani în urmă, în biserica cu două altare suprapuse, de la Mânăstirea Turnu, apoi slujind cu har în spațiul public geniului românesc, sălășluit în omul Eminescu. Mi-a dăruit cândva *citirea* lui prin desen, a câtorva poezii personale, privind...„Răscumpărarea Cuvântului”. Era un schimb în natură al gândurilor noastre. În zilele din urmă (31 ianuarie, 2019) ne-am întâlnit, din dragoste pentru Mircea cel Bătrân/cel Mare, să ne rugăm , nu Lui Dumnezeu!, ci sfinților pământeni, care și-au luat obligația să ne intermedieze demersul canonizării Voievodului (instituțional!, că legătura personală ne-o facilitează ruga directă, de când avem celulare și smart/phon-uri...!). Mi-a dăruit acum o ilustrare inspirată a unor fragmente din Psalmii lui David, cuprinsă în cartea „Psaltirea Sfântului Prooroc și Împărat David”, editată în 2017, la Olănești, la editura cu numele, cinstit de noi la Cozia : „Mircea cel Bătrân”. M-am pus pe citirea... în două ape, precum muzica unei sonate nocturne, prevestitoare de taine și am observat pictorul de curte al Psalmistului.

Valeriu Ionescu vede în muzica psalmistului – mare profet și împărat, ales prin Samuel, de Dumnezeu, Însuși!-, cântarea lirei, a harpei, a lăutei, a fluierului

păstorului dintru început și își acordează vibrația culorilor, penelului să solfegieze cuvintele îndumnezeite ale bătrânei scripturi. Ne pregătește însă, parcă într-o așezare a șevaletului către *soarele dreptății*, o uvertură care să ne încredințeze adevărul istoric și deslușirea celor frumos tăinuite, prin îndrumători incontestabili. Pr. Prof. dr. D. Abrudan ne reamintește, apelând la Dex, și la serviciul liturgic, ce este Psaltirea? și cum este ea invocată în slujirea creștină. Apoi, marele Ierarh al Bisericii creștine, Sfântul Vasile cel Mare ne lămurește, printr-o spusă de demult, ce reprezintă Cartea Psalmilor : „...altceva ne învață cărțile profeților, altceva cele istorice, altceva Legea și altceva îndemnurile date prin Proverbe. Cartea Psalmilor însă cuprinde în sine tot ceea ce este mai folositor în toate. Ea profetizează cele viitoare..."

Pictorul recitește întregul Psaltirii, alege psalmul și din acesta extrage imaginea, vorbind iconic mesajul cuprins în textul, rescris olograf și cu înfrumusețarea proaspătă a slovei. Nu extrage esența înainte de-a da mulțumirea Împăratului căruia i-a poposit curtean. „Oda Sfântului Mare Împărat David" care încheie cartea-album, ca o oglindire specială, față către față, a cuvintelor împodobite și a imaginilor iscate de ele. Împreună, spuneam mai sus, redau muzica ascunsă a sferelor nevăzute (pe Dumnezeu nu este cu putință a-L vedea, altfel decât ascuns tainic, în frumusețea Creației Sale!). Să-i recitim „Oda" :

„Sfinte mare Împărate/Ești sus, sus, tare departe,/Multe veacuri ne desparte./

Țin în mâini slăvita-Ți carte/Și așa te știu aproape/Sfinte Mare... Împărate./

Psaltirea, cu sfinte versuri/Mă ferește de eresuri/Și-mi dă sfinte înțelesuri./

Aud muzică de sfere/Ce mă-nvăluie-n mistere/Și mă leagănă-ntre stele./

Noaptea psalmii când îi cânți/Lumea-ntregă o descânți/Făcându-i pe toți mai blânzi/

Sfinte Mare Împărate/ Îți mulțumesc pentru toate/Bucurii nenumărate!"

Plăsmuirea imaginilor recitite în „sfintele înțelesuri" sunt o cheie nouă de pătrunderea Psalmilor, rămași izvoare proaspete în pofida veacurilor multe. Prospețimea cuvintelor din veac, așa cum ne-o explică Sfântul Vasile cel Mare, nu

ține seama de istorie ci de viața care se conjugă numai la timpul prezent al Celui Ce Este. Din El izvoarele nu seacă niciodată și nici nu își pierd atributul apei vii.

Mai spunem aici că această carte specială, scrisă la/din C(u)(a)rtea Psalmistului, a apărut sub patronajul lui „Mircea cel Bătrân”, (editura!) în 2017 s-a bucurat de recomandarea editorului, Puiu Răducanu și a bibliotecarei Zenoviei Zanfir, de la Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul”.

Să dăm mulțumire acestui credincios creștin-ortodox, care știe să iubească, într-un fel dăruit de Dumnezeu, scriptura și pe noi oamenii cărora ne face darul lui. Mulțumiri, din parte-mi, pentru alegerea fericită a prilejului, în ziua cea mare a pomenirii Voievodului Mircea, 31 ianuarie 2019 și că ai adus ofranda editată sub patronajul marelui Domn.

Să mărturisim … pomenirile din fața altarului!

În 16 martie 2019, după o frumoasă liturghie, în biserica Mânăstirii Lainici, din Gorj, s-a săvârșit pomenirea lui Constantin Brâncuși. În ultimii 25 de ani câțiva oameni, buni cunoscători ai omului, artistului, a operei acestuia au organizat, undeva în vreo mânăstire din Gorj, Vâlcea și Argeș, o comemorare la data

împlinirii anilor de la trecerea marelui sculptor român, exponentul desăvârșit al artei moderne, la cele veșnice. După un continuu periplu pe la Polovragi, Horezu, Târgu Cărbunești, Cotmeana ș.a (a fost o comemorare și la Montparnasse-Paris!), din 2017 s-a statornicit ca loc al pomenirii anuale Mânăstirea Lainici. Alegerea acestui loc, pe valea trecerii Jiului, la cumpănită distanță- între Petroșanii, unde s-au lucrat componentele Coloanei Infinite și Târgu Jiu, unde se înalță ca o vâlvă să ilustreze nesfârșirea trăirii neamului românesc - părea hărăzită demult. Remarcam în pridvorul bisericii, în fresca de de-a dreapta și stânga ușii de intrare, ba chiar în mesajul scris: sensul înălțării și al coborârii la anumite soroace ale istoriei, dar permanent în ființarea zilnică, a celor de îndumnezeire spre înomenirea oamenilor și înălțarea lor mântuitoare. Pe Valea Jiului, plină de istorie, nu departe de locul unde Ioan Dragalina a dat un moment istoriei românilor Mânăstirea Lainici, gătită frumos pentru mărturii înălțătoare va fi privit trecerea orizontală a istoriei să se înalțe lumânare pururi aprinsă, să fie
aurire și înnobilare sufletului de lumină căutând cerul.

Evenimentul din 16 martie 2019, la împlinirea a 62 de ani de la săvârșirea părintelui sculpturii moderne, Constantin Brâncuși, a fost organizat de profesorii: Ion Mocioi, Moise Bojincă, Ștefan Stăiculescu, primarul localității Pestișani, Cosmin Pigui și pr. Arhimandrit, Ioachim Pârvulescu, reprezentând: Forumul Cultural „Constantin Brâncuși”, Fundația „Acasă la Brâncuși” Hobița, Primăria Peștișani și Sfânta Mâmăstire Lainici-Gorj. Participarea, după o bună mobilizare, ne-a adunat din multe locuri: Vâlcea, Hunedoara, Timiș, Mehedinți, Sibiu, Argeș, dominantă fiind prezența gorjeană. Împreună cu vizitatorii ocazionali, care au asistat la eveniment – inclusiv la mesajele semnifictive, post Te Deum!- au fost acolo cca. 80 de persoane. Nădăjduim că presa, prezentă la eveniment, va multiplica participarea afectivă spre cinstirea lui Constantin Brâncuși. Nu putem, în spiritul adevărului, să nu observăm absența celor însărcinați special de Statul Român cu cinstirea sculptorului : Centrul Brâncuși … din îndepărtatul Târgu Jiu. Remarcăm mesajele aduse acolo de românii din foarte apropiatele … Canada, Australia și de la „Seniorii” Vâlcii aflați în pelerinaj pe la Ierusalim, dar cu gândul și cu inima lângă noi cei veniți la Lainici cu un rost anual. Am adus acolo mulțumirile Cercului de la Râmnic „România Grădina Maicii Domnului” organizatorilor între care Mânăstirii Lainici că a statornicit evenimentul comemărării anuale în locul potrivit și am readus în atenția publică dorința lui Brâncuși, reluată de multe ori în spațiu public – dar considerată o fantezie, un capriciu!- privind aurirea Coloanei fără Sfârșit, să-i păstreze, în timp, cu costurile minime (în raport cu costurile de întreținere ale bronzului care își pierde strălucirea foarte repede!) vâlva arderii intense.

La Voineasa înainte și după, ultima răstignire
27-28 aprilie, 2019

Se lasă seara. Pe drumul care suie în spirală Golgota locului, urcăm panta, cu opriri pe la Ocolul *Slivic* (?!), pe la fictiva stație de autobus, de lângă cândva tânăra și înfloritoarea Colonie Beneficiar, apoi ținem drumul, tot în pantă, care se desparte de „drumul salvării” - rămas în istorie, acum asfaltat pe o porțiune el deservește o ghenă de gunoi pentru că și-a pierdut rostul de odinioară, odată cu dispariția

spitalului și al magaziei de aprovizionare a dispărutei cantine. Ocolim silueta giganticului Hotel „Lotru”, înfipt zvelt în piatră, dar cenușiu de supărare și mușit de zumzetul vieții. Pare că anunță bezna unei nopți de … sabat, cu toată puzderia de lumini de altădată, acum stinsă. Pe terasa, dintre hotel și fostele restaurante, mărginită de cetini funerare înalte, locul pare pregătit pentru contemplația, post factum, a unui supliciu lent, chinuitor și amăgitor al celei mai îndărătnice speranțe. O stare generală de paralizie a cuprins infrastructura zidită de oameni. Cetinile din jur freamătă și păsările duhuri par neliniștite de coborârea înserării și la ivirea unor tunete și scâteieri din ce în ce mai apropiate. Tremurul rămurișului viu, fâlfâitul de aripe al duhurilor anunță o dezlănțuire care nu va întârzia. Ne ascundem repede din fața tempestei să nu întârziem la ritualul exersat, în altă parte, pentru îmbunarea cosmică a înnoirii…, chemați fiind să prohodim cele vechi să poată renaște după judecata dreaptă a contemplației.

După… răstignirea de aseară și prohodirea nocturnă, sub un cer cutremurat de tunete și fulgere și inundația potopului de lacrimi, azi, este o zi de trecere, ca un sabat interzis acțiunii, dar consacrat contemplației. Colindăm tăcuți, triști și apăsați de amintiri frumoase, din vremuri vrednice de pomenire. Totul pare răstignit într-un imens cimitir, plin de crucificații în agonie, nedesprinși de pe lemnul supliciului. Natura venise cu înflorirea ei tocmai să contrasteze cu ruinele prețioase lăsate spre arendare unui cuc stingher, care se recomanda administrator priceput și gata de-o nouă slujbă în vara aceasta, după cum, prețios se lăuda un anunț, privind stagiunea 2019. Întreaga infrastructură hotelieră a Stațiunii Voineasa arată ca un imens cimitir în care nimeni nu aprinde măcar un muc de lumânare. Acest imens potențial a fost dat în arendă de statul român să prospere, mai departe… fărâmele sindicale și împuținații muncitori plătitori de cotizații, dar beneficiari fiind, ai celor ce trebuie pomeniți, dar demult plecați! Contemplăm de pe o bancă putredă numitul Hotel „Lotru” cocoțat durabil pe un soclu dominant. Pare crucea reprezentativă a marelui supliciu care a cuprins toate monumentele marelui cimitir… turistic. **Hot-el**! Așa scrie pe firma „hoțului” de… Lotru. Poate că adevărul se ascunde în altă grafică: HOȚ…EL?! Adică, văzut de departe, prin statura sa imperială poate sugera opulența unei afaceri moarte! Pe ușa de intrare, imediat de sub îmbietoarea firmă, un lacăt nou-nouț, de culoarea aurului pare o pecete pe un cavou, care se va deschide, conform anunțului, ceva mai în vară! Da! Stațiunea Voineasa pare un cimitir cu multe cripte. Fiecare hotel, mai mare, mai mic, fiecare vilă, ori amenajare aferentă funcționării întregului au încrustate în rugină, mucegai, îmburuienare – datorate unei administrări sindicale, imbecile!- în zgârieturile înghețului, în colții timpului ostil celor pieritoare (aici stăpânul cel mare, Statul Român, care le-a lăsat de izbeliște, dându-le în arendă!) epitaful tragic-comic scris de struțo-cămila politico-sindicală.

Statul Român, rămas vătaf după ce în 1989 și-a pus singur piedică, și-a anemiat propriile înfințări, apoi muribunde fiind, le-a înfometat și le-a operat fără anestezie. Le-a dat pe mâna unor executanți, angajați politic, și aceștia au momit sindicatele cu colacul pomenilor, adică averea adunată din buzunarele milioanelor de sindicaliști, ai hulitei *epoci de aur*. Ce trist pare lacătul de aur pe ușa marelui Hotel, ca un mucles epocii de aur, și al rodirii ei contestate și transformate - tristă profeție!- în… *mormanul de fiare vechi*.
Contemplăm lângă cele muribunde! Îți vine să urli, să dai cu cuțitu-n piatră, să-ți verși mâhnirea către… vinovatul de serviciu! Până laDumnezeu, întotdeauna, te lovești de mulțimea intermedierilor, puși chiar de supremul dumnezeu terestru. Este acesta, cel terestru, unul viu?, când slujește des-ființarea? Nu! Nu credem în vitalitatea Statului Român, care și-a ales sfinții sindicali și și-a făcut din sfinții executive: partizani politici, în piei cameleonice! De peste două decenii și jumătate stațiunea muribundă geme și își cere dreptul la viață și … dumnezeul desființării nu simte! Se face că știe, că vrea (vezi campaniile celor puși pe vânat puterea!), dar că nu poate pentru că legislația proastă, tot de el făcută, nu-i permite! Un organism viu, ciupit în vreun fel, reacționează! În lungul timp, al agoniei stațiunii, s-au produs multe semnale. În 2017, lansam în *Forum vâlcean* (An III, nr.3 (10), articolul *S.O.S Voineasa*! Credeți că s-a deranjat cineva, din Statul Român/dumnezeul terestru, cu vreo reacție la ciupitură?! Moarte?! Nu, desigur, ci o nesimțire asumată a celui care face pe surdul, după spusa proverbului cu … câinii latră să treacă ursul, cu prada prăduită în spinare, pentru că statul cu sfinții lui imbecili nu are morală și își duce traiul prin minciuna că… banii n-au miros. Hoitul cadavrelor încă neîngropate la Voineasa, dar în putrefacții, miroase, iar moaștele în devenire urlă, în peisajul plin de viață.

Am contemplat, cu simțirea ascuțită a sabatului, trăind din plin durerea celei răstignite, dar cu marea speranță că învierea este posibilă și numai câteva ore ne despart de sorocul chemării la înnoire. Am fost să luăm lumina și am cântat imnul învierii cu gândul la dumnezeul terestru, care ar putea să învieze și el în sine, moralitatea și să dea un semn și nouă de mila… măriei sale cuprinsă, până mai ieri, de prea nemernicie.

Cânta cucul la Voineasa

Cânta cucul la Voineasa
Era tânăr peste cuiburi
Toate, toate-i erau CASA*
Ba mai cuibărea și-n cluburi.

Era vesel zi și noapte

și trata fără hodine
Multe burți, și sănătate
În restaurante și-n piscine.

Dar veni iarna știută
De-explodă, subit, o mămăligă
Când băurăm, tâmpi, cucută
Să ne punem pe cotigă.

Dusu-s-a tot păsăretul,
Doru` de muncă…, SINDICATUL!
Cucul? N-a zbughit-o bietul,
S-a făcut *frate* cu… altul!

Vile vii, ouă de aur,
Puse la clocit cândva
Păreau mari comori, tezaur,
De tăinuit prin… careva!

Șoimii cei ageri, din Înalt
și Cucul nost`, plecată slugă,
Din marea CASĂ, fost palat
Făcură un urcior… să-l sugă!

Veniră corbi și porumbei
Multe culori ivite-n primăvară
Cucul cânta în cor cu ei
An după an! A „n”-a oară?

Cuiburi pustii de ciripit și ouă
Printre copacii din coline
Mânară cucu-n reședință nouă:
Mai de din vale de …ruine.

În verdele brădet, ascuns din cale
Cu prospețime pură, fără greș,
Veniră pajuri super-sindicale
Cucu-și dori doar un… Măceș!

Azi la Voineasa-n CASA de jelanie
Cucul bătrân, doar Cucu vai…e!

La Voineasa-Vâlcea, o CONFERINȚĂ NAȚIONALĂ!

S-au dus vremurile când la Voineasa, Văii Lotrului, aveau loc, anual, evenimente de anvergură națională și internațională. Amintim în treacăt simpozioanele „Omul și Muntele”, concursurile naționale de turism sportiv, gen „Ștafeta Munților”, reuniunile științifice pe probleme de sistem electoenergetic, ori puternicele campionate internaționale de șah. Multe s-au schimbat, nu neapărat în bine, dacă observăm infrastructura turistică a patrimoniului fostului UGSR, dat în nevolnice administrări postdecembriste. O încăpățânată organizație, înființată în 1985 : Clubul de Turism Ecologic Montan „Lotru” Voineasa (CTEM Lotru) , refuză să se predea. Anual organizează un „Festival al Muntelui”și încearcă să țină în viață vocația turistică a Voinesei, să o mențină, prin toate mijloacele la îndemână, în conștiința națională. Așa trebuie înțeles evenimentul național ocazionat de Voineasa în perioada, 28 Martie-31 Martie 2019: **Conferința Națională a Coregrafilor și Directorilor Artistici din România**. În cursul verii 2018, Ansamblul folkloric „La Obârșia Lotrului” a participat în numele clubului de turism la „Lira Litoralului”, atrăgând atenția asupra potențialului tradiției lotrene. Acesta a fost elementul determinant în alegerea locației de la Voineasa a celei de-a X-a ediții a conferinței naționale. Consiliul local Voineasa și Primăria – prin angajamentul viceprimarului!- și-au oferit în mod generos găzduirea. Clubul lotrean asumându-și rolul de co-organizator pentru problemele de logistică locală și reprezentarea zonei, în cadrul dezbaterilor colocviale și marcarea în teren (excursie de studiu) a zonei de influență a tradiției folclorice specifică pastoralului ungurenesc: Oltenia de sub Munte ca prelungire trans-montană a Mărginimii Sibiului. De partea gazdelor a fost și Asociația Agricolă„Țara Loviștei”- Titeşti-Vâlcea (un partener loviștean, permanent, al Clubului „Lotru” la evenimentele de interes comun – vezi Târgul de la Titeşti, de ex,). Organizatorul cel mare a fost Asociația A.C.C.S.A.L.P.A* Constanța, susținută de foarte mulți ani (suntem la a zecea ediție!) de Direcția Județeană pentru Tineret și Sport Constanța. Coordonarea evenimentului a stat în priceperea Preşedintelui Ovidiu Roșca, în forța lui de

mobilizare și știința elaborării și transmiterii mesajelor cheie, de mare utilitate publică, tuturor participanților.

Au fost prezente la Voineasa toate regiunile reprezentative ale României. Cei aproape 100 de participanți și-au etalat costumele, melosul și ritmurile dansului locului de baștină. Colocviul desfășurat în două sesiuni a însemnat o diagnoză lucidă care a identificat probleme, soluții de rezolvare. Experiența unora se transmitea direct modalitate de rezolvare. Problemele de interes general, urmând să-și primească clarificăre de la autoritățile abilitate. S-a lansat o ofertă publică, pentru calendarul anual al evenimentelor naționale, dar și o ofertă pentru evenimente din agenda internațională. Conferința a ocazionat multe contacte între participanți, generatoare de parteneriate, schimburi de evenimente culturale. Suceava, Gura Humorului, Piatra Neamț, Bacău, Brăila, Tulcea, Isaccea, Turcoaia, Constanța, Curtea de Argeș, Segarcea, Craiova, Vâlcea, Arad, Bihor, Sălaj, Cluj, Mureș, Bistrița Năsăud, Maramureș (inclusiv Oaș) au venit cu portul, cântecul și dansul, într-o eșantionare de prezentare. Prezența ansamblurilor, în întregul lor, nu ar fi fost posibilă. Am avut reprezentare din toate generațiile. Prestația tuturor a întrunit calificativul excelenței. Materialul filmat, înregistrat și concluzile dezbaterilor rămân o valoare adăugată care va contribui la susținerea trăirii tradiției și perpetuării ei peste generații. Nu vrem să stricăm un eveniment atât de reușit, datorat atâtor oameni frumoși, cu constatare că „statul oficial” a rămas paralel cu acest eveniment, și deși a confirmat minimul act de prezență, știm că două paralele se întâlnesc doar la infinit… și îi înțelegem prioritatea trăirii lui, personale, fără oamenii pe care se laudă că-i păstorește.

Mihai Sporiș

*Asociația Culturală a Coregrafilor, Scenografilor și a Artiștilor Liber Profesioniști și Amatori

Țara Crișurilor la Centenar/1919-2019

Trec anii și zilele în goană... ; evenimente deosebite, reținute de calendar, îi semnifică, iar zilelor le dau o aură specială. Unele zile stălucesc orizonturi largi și însoresc laolaltă pe cei cuprinși de înțelesul lor special pentru viața oamenilor, a neamurilor, după potrivirea trăirii lor de-a împreună.

Zilele trecute, la Sibiu – nu întâmplător capitală culturală a Europei în 2007!- Uniunea Europeană și-a potrivit sărbătorirea Zilei Europei, la nivelul cel mai înalt, făcând din Sibiu, pentru momentul 9 Mai 2019, și capitală politică. Anul trecut, fiind cu marca centenară *a zilei zilelor,* a acelui moment astral din destinul neamului românesc: 1 Decembrie 1918, cu Marea Adunarea plebiscitară, de la Alba Iulia, evenimentele de fericită aducere aminte cuprinseseră țara. Memoria trebuia reîmprospătată pentru nepieritoare cunoaștere de sine, atât de necesară acum, când lumea este cuprinsă de o amețitoare și inevitabilă tornadă a mondializării. Noi, seniorii vâlceni, vom fi încercat să ținem pasul, sincroni și uneori consonanți mesajelor publice. Am călcat locurile să ne amintim marile momente, marcate în monumente, în muzee, în inscripții și ne-am reîmpropiat cu sentimentul apartenenței plenare și cu mândria firească care ne ține demni în fața istoriei, pentru că înaintașii noștrii au fost părtași, prin faptele lor, uneori dând jertfa supremă. După ce am colindat Oltenia, Muntenia, Dobrogea, Moldova-cu Bucovina și Basarabia (ca părți încă înstrăinate de Statul Român- dar în țara sufletului românesc!), Ardealul (cu descinderi speciale la Blaj, Alba Iulia. Turda Cluj-Napoca) și participarea la adunarea centenară de la Alba Iulia – unde s-a dezvelit un monument reprezentativ, să fie bornă centenară...!- am observat că lucrarea noastră era neterminată și ea trebuia întregită, după cum și istoria procedase cu țara atunci.

Trecuse 1918 și vestul țării fusese cuprins de reacția bolșevică a lui Bela Kun. Vestul de țară - țară majoritar românească, după cum atestau studiile demografice făcute de *arbitrii*...străini și imparțiali (v. Emanuel de Martonne) nu cunoscuse încă mântuirea. Armata maghiară, care depusese jurământ de credință noii republici bolșevice, se reorganiza și luase poziții! Tratatele de pace post-război, deși principiile wilsoniene fuseseră acceptate, în așteptarea definitivării fiind,

generaseră o stare de criză de care se putea profita. Ardealul trecea la administrarea românească (uriașe au fost eforturile lui Iuliu Maniu și în această muncă!), dar între Apuseni și Tisa, Rezoluția Adunării de la Alba Iulia, deși valabilă, nu putea fi pusă în aplicare (granița de vest, nefiind trasată încă, va fi mult negociată!). Bela Kun, denunțând principile autodeterminării neamurilor (invocarea unor statalități anacronice, în care Regatul Ungar va fi fost pe scena geopolitică, până prin 1541!, era adusă ca argument, cum și azi, solicitarea unor drepturi colective ale minorităților susține un revizionism anacronic, în raport cu drepturile omului) trecuse la măsuri de înstăpânire nelegitimă, prin forță, dedându-se la crime - cum vor fi procedat și după Dictatul de la Viena, două decenii mai târziu! Regele României, Ferdinand, ordonă Armatei Române preluarea prin forță a ceea ce se cuvenea și fusese hotărât prin voința neamului. Ceea ce a urmat se cunoaște! Republica bolșevică va fi fost scoasă pentru o vreme din istorie, armatele române intrând în Budapesta să o lecuiască de ciuma roșie, cum făcuseră, cu un an în urmă, militari români la Viena sub comanda lui Iuliu Maniu. Pe 20 aprilie 1919, Oradea este eliberată. Generalul Traian Moșoiu este primit în ziua de Paște, ca mare izbăvitor. Învierea românilor devenise un fapt, iar Oradea putea spera și ea la propria ei: *zi a zilelor*.

Această *zi a zilelor* Oradiei este 23 Mai 1919, atunci când regele Ferdinand, însoțit de regina Maria au consacrat Țara Crișurilor și celelalte părți de țară, părți legitime ale regatului - aceea memorabilă Românie dodoloață. Iată de ce?, ne-am pornit la drum spre Oradea, să-i trăim la fața locului bucuria propriului centenar, întârziat de bolșevici câteva luni și căruia a trebuit să-i plătim un tribut de sânge suplimentar. Ne-am pus nelămuriți întrebarea, dacă nu cumva chestiunea bolșevică a pus în surdină istoriografia oficială, privind incomodul centenar orădean? Dacă nu cumva acele evenimente (revoluțiile bolșevice de la Viena și Budapesta!) anticipau ciuma roșie abătută peste români și cu sechele ei, încă netratate și azi?! Parte din supoziții aveau să ni se confirme...

Trebuie să mai adăugăm aici că plecasem și în căutarea răspunsurilor unor întrebări pe care societatea românească în tranziție/în curs de integrare, le pune permanent: de ce avem atâta lentoare în potrivirea pasului... european?; de unde scepticismul unora și euforia exacerbată a altora, privind valorile europene?; de unde atâta îndârjire pentru apărarea unor năravuri și prejudecăți?; ce anume alimentează revizionismul unora? Resentimentul etnicității și al apartenenței

confesionale? Apoi, cât poți culege din „adevărurile” presei cotidiene, care invocă nesigur... *sursele sigure*, privind istoria recentă și ceea ce se întâmplă departe de câmpul tău vizual, altfel încredințat?

La drum! Să privim cu ochii noștri și să căutăm noi înșine sursele competente aflate în miezul evenimentelor, să ne dăm singuri răspuns la întrebări. Să evităm injecțiile cu vaccin electoral, ori cu drogurile euforiei, când ni se spun cele ce vrem să auzim, chiar dacă realitatea este curat-murdară!

Oradea. Oradea-Mare/Naghi-Var. 14-16 Mai 2019. După înnoptarea de la Cluj-Napoca (oraș cu administrație românească, din 22 decembrie 1918 și mulțumită lui Amos Frâncu, moților și militarilor români veniți dinspre Bistrița Năsăud!), am trecut... Carpații Apuseni, pe la Ciucea și am urmat Crișul Repede, cu apele sporite și tulburate de ultimile ploi, spre Oradea. În inima aceasta a Crișanei, capitală a județului Bihor, mai demult a unui important comitat al părților ungurești, vom fi luat act despre cetatea feudală cu ruinele încă în peisaj, despre regi iluștri ai istoriei lumii, între care regele Ungariei și împărat al Europei: Sigismund de Luxemburg (1385 -1437), aliat și tovarăș de arme lui Mircea cel Bătrân (1386-1418), la Rovine. Am poposit în Piața Unirii, am urcat în turnul primăriei și am văzut cu ochii noștri marcajul multietnic: o biserică romano-catolică, una greco-catolică, una ortodoxă, cu lună și cu chipul lui Horea, tăinuit printre icoane, iar imediat lângă Criș, o sinagogă... Amprenta românească, bine marcată în spațiul public prin bisericile noi, unele cu pereții, așteptându-și pictorii este bine gestionată de Muzeele orașului, între care Muzeul Țării Crișurilor, coordonator, este purtătorul multor clarificări. Aflăm de românismul local prin Muzeele Memoriale: „Iosif Vulcan”, „Aurel Lazăr” și mai ales prin bisericuța de lemn reasamblată, adusă din satul Corbești în incinta Mănăstirii Sf. Cruce, nou edificată în Oradea. Românii, maghiarii, evreii dădeau, în principal, populația unui oraș important din fostul regat, mai apoi din imperiul habsburgic, până la cufundarea lui, după 1918, în istorie. Catolicii vor fi însemnat amprenta confesională a orașului, românii ortodocși, nefind parte a unei națiuni recunoscute, își trăiau iobăgia în tradiția ortodoxiei , iar prin impunerea *uniației*, parte va fi trecut la greco-catolicism.

Curentul protestant, venind dinspre principatul Transilvaniei, în vremea stăpânirii turcești în Panonia, și diaspora evreiască, au dat Oradiei caracterul multicultural, multiconfesional și de mare centru cultural, unde a putut să se dezvolte și elita românească, atât de necesară emancipării neamului. Am împresurat cu privirea conturul pieții, *am stat de vorbă* cu marile personalități care pavoazau clădirile să ni se arate eroii - peste centenar!- ai unui eveniment astral al românilor: Regina Maria, Regele Ferdinand, Gen. C. Prezan, I.C. Brătianu, Iuliu Maniu, Vasile Goldiș, Iuliu Hossu, Vaida Voievod, Ioan Suciu, Aurel Lazăr... Un labirint insinuat printre clădiri cu fațade înnoite ne vorbește despre ... Vulturul Negru. Niște macarale înalte își rotesc brațele în peisaj. Betoniere, basculante mari, perforatoare, compactoare și un furnicar de oameni își văd de treabă, nestingheriți de vreme și de privitori. Pe panourile care delimitau șantierul dinspre albia Crișului Repede, fotografii vechi-desigur informații peste timp, ne clarificau rostul forfotei, mult înspre înserare. Aflăm că pe 23 Mai, 2019 Oradea își sebează Centenarul propriu, amintind de venirea, în urmă cu o sută de ani a regelui Ferdinand și a reginei Maria, să consacre mântuirea Țării Crișurilor, la trupul României. Evenimentul fusese anunțat (aflăm din publicația: *Muzeul Țării Crișurilor,* nr.37/ianuarie-martie 2019), de generalul eliberator, Traian Moșoiu, în memorabila zi de Paște a anului 1919: **„Cu ziua de azi regele Ferdinand al României a pus stăpânire asupra acestui oraș și a județului Bihor. De azi încolo D-voastră sunteți cetățeni ai României Mari."** În legătură cu acest eveniment suntem de acord cu spusele directorului Muzeului Țării Crișurilor, Aurel Chiriac, care consemnează în publicația pe care o editează instituția sa (menționăm aici acest fapt pentru a sugera și altora acest instrument de informare publică!): „Bolșevizarea orașului – în simbioză cu bolșevizarea Ungariei- reprezenta un pericol real câtă vreme puterile aliate participante la Conferința de pace de la Paris aveau o atitudine ezitantă, chiar rezervată, față de evenimentele din această parte de Europă. **Fără înțelepciunea și curajul arătate atunci de regele Ferdinand și de prim-ministrul I.C.Brătianu care au hotărât că doar cucerirea Budapestei poate aduce la normalitate acest spațiu estic, ferindu-l de bolșevism, nu putem nici măcar bănui traseul Europei.** De aceea nu cred că jignim marile repere istorice dacă spunem că **unirea noastră, a Oradiei, cu Țara, a avut loc doar în ziua de Paști a anului 1919 – 20 aprilie,când intrau în oraș trupele românești sub conducerea generalului Traian Moșoiu."**

Suntem în Piața Unirii, din Oradea. Asistăm la un eveniment unic (credeam, necunoscând istoria monumentului!): Mihai Viteazul/statuie ecvestră era dată jos de pe soclul. Aflăm că pentru totdeauna! În mod spontan simt o revoltă. Cum este posibil ca un simbol al unirii tuturor românilor să iasă din peisajul unei piețe a... unirii? Tocmai trecusem pe lângă Mânăstirea Cozia, unde-i veșnicea mama/ Maica Teofana, pe la Proieni de pe Valea Oltului unde se cununase, pe la Șelimbăr unde învinsese pe Andrei Bathory, pe la Alba Iulia, pe la Mirăslău și pe la Turda (să-i vedem Mănăstirea ctitorită lângă mai vechiul Mausoleu!), peste tot numai cu o zi în urmă. Neinformați asupra intențiilor edililor orașului faptul ne părea impardonabil! Supărării noastre se adăuga și un strigăt venit din eterul cu INTERNET, tocmai din Râmnic, care în loc să ne documenteze - din presă venind, cu pretenția deontologiei, cu mai multe surse credibile și cu argumente valabile!-, a pus foc pe vâlva noastră instinctuală. Ne informăm apoi de peste tot! Cel mai bine a făcut-o primarul în exercițiu, Ilie Bolojan, întâlnit întâmplător și foarte prielnic! Apoi ne-au confirmat-o toate cele văzute, făptuite deja, și cele auzite de la oamenii foarte bine informați, precum Ionel Pop, Florin Ardelean și Aurel Chiriac. Mă supăr imediat, după acceptarea explicaților primite, pe cel care pusese gaz pe ieșirea noastră emoțională. Îmi trec prin minte toate blestemele posibile, observând în reacția omului de presă din Râmnic, o deturnare a evenimentului către competiția electorală, în plină desfășurare. L-am văzut imediat ca pe un cățelandru, sugând pe sub căruța vâlceană, la ugerul cățelei politice aflată în prea călduri electorale. M-am liniștit că aici în Piața Unirii de la Oradea putea să latre în voie, în plină zi și la luna din turlă, fără să fie băgat în seamă de oamenii responsabili, cu planuri clare de acțiune și mai ales cu fapte. Ne-a spus-o explicit primarul când ne-a văzut nedumerirea: „trebuie să facem ceea ce trebuie, în respectul deplin al istoriei adevărate, în respectul tuturor, chiar dacă pe termen scurt lumea poate să și cârtească!” Ne-a explicat primarul că a restituit orașului marile personalități căzute în penumbra istoriei, ori poate nemeritat uitate. Traian Moșoiu și-a situat bustul în fața noului sediu al muzeului Țării Crișurilor, iar sala de festivități a Primăriei îi poartă numele și îi este dedicată o reamenajare, specială. În parcul central, pe aleea către Monumentul dedicat Armatei Române, de câteva săptămâni Emanuel de Martonne își va fi primit și el monumentul. Regina Maria se va fi așezat peste podul Crișului în fața unui palat al ...culturii, în vecinătatea pieții Unirii. Regele Ferdinand, cel care eliberase Oradea și făcuse posibilă unirea cu țara a Crișanei, a trebuit să-și aștepte rândul pe soclul acesta care i se dedicase, mult după Horty,

după soldatul sovietic... *eliberator*! Cum să-l pui pe Ferdinand, care învinsese bolșevicii, când România se bolșevizase și dusese monarhia română în afara istoriei, martelându-i înscrisurile?! Da, Mihai Viteazul, putea substitui pentru Oradea un adevăr incomod. Simbol al unirii fiind, va fi ținut locul până când adevărul s-a putut scoate din ascundere. La centenarul Oradiei, Ferdinand adeverește propriile fapte, iar lui Mihai Viteazul, un edil inspirat, echidistant între taberele din scenă și deschis celor ale modernității noastre, i-a pregătit un loc special în care se va bucura de toată cinstirea. M-am liniștit! Cățelandrului care tulburase Crișul îi transmitem că peste tot în Transilvania, Crișana, Banat am văzut pe soclul înalt *lupa capitolină*, hrănind puii de om cu seva latinității noastre. Și îi mai spunem că în țara lui Vâlc și a lui Vulcus, unii cățelandrii latră doar pe sub căruța căruțașului, adică înlănțuiți de ignoranță și angajați unor interese ale cărăușiei politice, care n-au a face cu realitatea drumului prost pietruit.

Am fost, am văzut și ne-am lămurit cu multe! La Timișoara, după ce am trecut pe la Șiria lui Ioan Slavici și Emil Monția, pe la Arad-*capitală politică a unirii de la 1918,* am reîntânlit forfota pregătirii, cu șantiere în oraș, pentru *capitala culturală* a Europei anului 2021! Lupa capitolină domina piața centrală unde o proclamație, *cu punctul opt* inclus, cerea abolirea bolșevismului remanent, dar strigătul nu a putut fi auzit, cum nici semnul latinității nu poate să înlocuiască cățeaua politicii care latră propagandele nocive! Am sosit acasă în prag de sărbătoare. Mâine, 20 Mai, Râmnicul este în sărbătoare. Se împlinesc 631 de ani de la atestarea datorată lui Mircea cel Bătrân (cel Mare), cel care doarme la Cozia de 601 ani, fără a beneficia de respectul urmașilor săi, așa cum am aflat despre sfântul Ladislau, cel cu biserică în Oradea (și întemeietor al cetății!) și cu canonizările, demult făptuite, cum se va fi întâmplat, cu atâția regi ai Ungariei!

Oradea Mare, în anul 2019, la propriul CENTENAR

(am alăturat soclului pe care va fi fost repus Regele Ferdinand-Întregitorul, simbolul unității seculare Mihai Viteazul, cu efigia manumentului său de la Turda!, unde i s-a dedicat și o Mânăstire, copie a celei din ... București ctitorită de voievodul unirii de la 1600!)

Şiria –Arad- Timişoara, să salutăm oraşul - acestei Lupoaice, vorbindu-ne de latinitatea nostră!- , ales pentru 2021, Capitală Culturală a EUROPEI

Ziua Râmnicului – cu Teatrul… Ariel

Neamul Rudenilor

Neam mare boieresc ivit fericit, pentru nevoia divanurilor domneşti, din mai multe împreunări benefice : rodnicia Văii Topologului, măreţia muntelui, năvala râului dinspre moşnenii aprigi, înstăriţi şi demni în libertatea lor, de lupi dacici de nouă hotare; strălucirea Argeşului, erudiţia Râmnicului, toate haruri necesare plămădirii boierescului autentic, din care se vor fi ridicat voievozii.

Ruda, care le dă sâmburele numelui, are sensul de inimă a carului, ca o coloană de rezistenţă. Inimă a unui neam ce se găseşte …rudă, prin acelaşi sânge. Ruda este satul, vatră, moşie care dă numele unui arbore, al boierilor rudeni, impresionant. Din acest neam vom găsi aproape continu, timp de două veacuri, mari demnităţi ale divanului domnesc al Ţării Româneşti : sluger, medelnicer, mare pitar, paharnic, logofăt şi mare logofăt. Sigur că *şcoala de grămătici* a Râmnicului va fi fost aceea ce va fi ridicat dintre rudeni atâţia *cancelari* domneşti (logofeţi, logofeţei şi mari logofeţi).

Între marile personalităţi, cum sunt: Gheorghe Rudeanu (pribeagu!), Ivan Norocea, Sima Stolniceasa (soţia lui Stroe Buzescu!) Teodosie Rudeanu, este o figură, de maximă vizibilitate, prin rolul jucat de el în istoria românilor. El a fost

mare logofăt sub doi domni: Mihai Viteazul şi Simion Movilă, precum şi cronicarul lui Mihai Viteazul până în 1597. Abil diplomat şi cancelar iscusit, apropiat al buzeştilor, se va dovedi o minte lucidă când atrage atenţia Domnitorului Mihai, privind slăbiciunile omeneşti şi încrederea prea mare în cei ce se recunosc învinşi, doar din teamă. Se opune făţiş închinării faţă de turci a lui Mihai, din August 1599, când Mihai Viteazul acceptă steagul sultanului, şi el se află alături de mitropolitul ţării şi de alţi mari boieri (inclusiv Buzeştii!) când cheamă în ajutor pe polonezi, care îl înscăunează domn în Ţara Românească pe Simion Movilă, lângă care Teodosie va fi mare logofăt.

Neamul se înrudea cu boierii Drăgoieşti, care vor fi dat pe mama lui Mihai, lui Pătraşcu cel Bun, cu Buzeştii, care îl vor fi pus domn pe Mihai, în tronul Ţării Româneşti , cu Brâncovenii, Bălăcenii, etc. Îi găsim mai aproape de linia basarabă a drăculeştilor, lucru ce explică într-un fel pribegirea lor în Transilvania, în vremuri potrivnice.

Destinul de cărturari, abilitatea diplomatică, renumele lor de mari boieri, în mari demnităţi, va fi proiectat neamul Rudenilor, în galeria marilor familii luminate de boieri pământeni, din apriga Oltenie de sub munte, până către năvalnicul Topolog, slobozit de Negoiul cel mare, al culmilor de piatră ale Făgăraşului.

În Fratoșteanu(munții Latoriței)/**ediția aV-a a serbării Bujorului de Munte**

De Rusalii primim rozele, se pogoară Duhul Sfânt - cu înnoirea Sa, iar noi la Mânăstirea Cozia mărturisim Troița Ființării, îndumnezeirii noastre…

Iredentism la Valea Uzului (de... INĂLȚARE/ ZIUA EROILOR, 6 iunie 2019)

A venit la noi și PAPA
Să facă pace între rude
Din ceru-nalt ne-a sfințit: apa
Și pe cei buni, dar și pe iude.

Mereu unii închid cărarea,
Pun egoist hotare între frați,
Nu-și pot înfrânge supărarea:
De-a fi-mpreună, prin Carpați.

Nu avem dreptul la uitare!
Cinstim eroi și sfinți martiri
Din veacuri multe, cu răbdare,
Fii ai pământului și... musafiri!

În moarte sunt cu toți egali
Aceeași mumă îi cuprinde
Să nu fim nici huni, vandali
Când pacea de cei buni depinde.

Am obosit revendicând, strămoși
Daco-romani și înrudiri prin vreme,
Din care ne-am ivit oameni frumoși,
Cu sânge de… creștini, în vene.

Ura barbară însă, nu prea iartă!
Iubirea? Doar un cuvânt, nu-i pace!
Când megieșul-și plânge-o hartă
Și...„creștinește” gard își face!

Mai cată pricini de tot felul:
Țâfne și vorbe de ocară
Grădinii Maicii-i vrea războelul
An după an, a câta oară?

Györfi Alpár

GYORFY ALPAR

GAL JENO ATTILA
Localitate: GALATEN
Județul MUREȘ

MARTIN VASILICA
MARTIN ILIE

CONCURS
STRAMBA - ROATA

100

Cocoșul de Hurezi a adunat oameni frumoși, indiferent de etnie, din toate locurile de obârșie ale românilor. Aici este un grup de copii de la Cernăuți.

Paulian Buicescu, înspre/întru, ne atrage atenția!

O nouă carte, epistolă pauliană de la Buicescu, ne-a bătut la ușă! I-am dat intrare în *sala de lectură* după ce am poftit-o... cu interes. Am stat îndelung la taifas cu ea, încercând să prind suflul viu al cuvintelor, acum doar tăcute epitafuri ale unor gânduri prinse-n slove pentru altă trăire a duratelor, cu tacturi încetinite. Apoi, gândind că slovele tăcute vorbesc prin autorul lor, în plinătatea trăirii acestor concomitențe ale noastre, acestuia trebuie să-i răspund la cartea-epistolă, să-i mulțumesc, eventual să-l întreb despre cele încă nențelese... ori, voit provocatoare. Iată un motiv să ne dăm cu presupusul, privind gândul încifrat și dat nouă să ne fie de folos. În ceea ce privește *interesul* invocat, voiam să „citesc” gândul unui om pe care îl remarcasem demult ca pe un om polivalent cu o vastă cultură tehnică, cu un angajament explicit în cele teologice și exersat în poetica cu tematică religioasă.

Un om angajat în viața culturală și slujitor formării noii generații mi-a transmis, cu o dedicație provocatoare epistola sa, una plină de sentințe ivite din convingerea sa fermă și imensa credință, care nu cere niciodată explicații.

Paulian ne definește pe înțelesul propriu, consonant scripturii, Dumnezeirea. O personifică prin ipostasurile treimii care se poate arăta, dar cu poziționarea pe anumite praguri, culmi, limesuri, dintre tărâmuri. Tărâmuri, țărmuri îndepărtate pe care a le vedea nu ne este cu putință, decât în condiții speciale și niciodată în întregul lor. De Cel ascuns, de prea stălucire, orbirea ne ține la distanță! De Cel prea fierbinte, ne păzim pielea! De prea tunet, ne ferim auzul, cum ar trebui să-l ferim de prea minciună! De prea duh-oare (?!) fugim să nu ne otrăvim și alegem voit, sărăcia duhului, să nu se învenineze! Credem că simțurile „instalate" lutului nostru, odată cu însuflețirea, trebuie să ne țină la distanță de-o cunoaștere periculoasă și grija aceasta a avut-o Cel Ce le știe pe toate, și nu le poate delega încă celor ce nu vor fi urcat, prin trudă proprie, scara virtuților. Vrem desigur apropierea de Tatăl prezent , dar nevăzut! Îl știm intuitiv și cu prinosul cunoașterii carteziene pe Cel din lărgimea unui univers, cosmos fără sfârșit, ca un tărâm care ne conține și care începe la hotarul ființei noastre – starea filiației pe care ne-o asumăm! Cineva, asimilându-L creației din cuprinsul acestei lumi, îl va numi panteist , în chipul naturii care ni se arată, dar știrbindu-i nemurirea, știind că timpul ciclic desfințează ceea ce este nemurire! În lăuntrul nostru, trup însuflețit cu suflarea Lui, tărâmul de-o adâncime niciodată cuprinsă de înțelegerea noastră, niciodată văzut cu ochii proprii, și nici cu tehnologiile moderne, oricât de performante nu se pot atinge depărtările infinitului mic, El sălășluiește cât viețuim și cât inimile țin tactul unei durate a desăvârșirii ce ni s-a dat să sporim, Duhul primit, ipostază a Creatorului care ne viețuiește, El fiind în toate cele ce sunt, El fiind Cel Ce este.

El, creatorul, omni prezent și omni potent se sălășluiește Viață, urmând o Cale, în legitatea imuabilă, ca singur Adevăr al procesualității! Este și lângă și în noi înșine – într-o ubicuitate, părând imposibilitate!- și noi nu-l vedem! Ușile (Ușile! Ușile!), ferestrele, porțile, ochii sunt între! De pe pragul lor avem putința alegerii înspre, ori întru! Doar de aici putem privi cu simțurile înconjurătorul, să-l interiorizăm cu mintea: cunoaștere, inerentă viețuirii, ca o hrană necesară duhului. Simțurile treze, în conlucrare cu un creer, învățat apriori, creează perspectiva rațională (convențională, în raport cu referințele învățate!) și o tezaurizează în experiențe,

pilde, reflexe de apărare, logos , toate necesare Vieții pe Cale! Tot de pe praguri, cu privirea umbrită de pleoape, „cu auzul” interior, pipăind altfel pulsul, adâncul ni se vădește bătaie de inimă și voce irațională de înger păzitor, care Îl arată prezent pe Cel Ce este, că altfel nu am fi... fiii Lui! Cel tăinuit, nu se explică, ci doar se lasă căutat de Sinele nostru (fiu rătăcitor!)! Sublim îndemnul lui Socrate, privind căutarea de sine! Superbă intuiția lui Noica, privind întoarcerea spre adânc a sinelui înspre sinea, ca o matrice, gata să genereze un nou început! Pilduitoare scriptura veterotestamentară cu acel Iona, care din adâncul cu multe încercuiri se mântuiește cu experiența cosmică a vrejului înspiralat înspre lărgimea necuprinsului stelar!

Așa am citit poemele și mai ales titlul: „Vă bate-n ușă, e pe prag”, dar și grafica copertei I, ale cărții lui Paulian Buicescu, Ed. Hoffman, Caracal, 2019. Cuvintele cheie ale titlului exprimă sintetic mesajul. Grafica sugerează, printr-o linie de fracționare cele două spații/lumi, cu și fără timp, dar cu o cadențare distinctă. Bătăii în ușă îi opunem bătaia inimii, numărând clipele hărăzite trecerii unui ceasornic întors, cât ața ca un stat de ceară, toarsă de ursitoare, va lumina. Ușa la care bate cineva se poate deschide, mântuitor, și atunci cele despărțite cândva, demult, poate în illo tempore, se retopesc în întregul grădinii, odată cu întoarcerea din pribegie a fiului risipitor, poate a lui Adam, izgonitul în libertate, să deprindă prin sine cunoașterea, după care tânjise lângă pomul edenic. Știm că Adam, va fi fost răscumpărat, printr-o pildă supremă, atunci când și timpul creștinilor își va fi ales o eră nouă! Întoarcere, mereu întoarcere după împlinirea rostului, a rânduielii, ar spune un român îndătinat, iubindu-și limba pământului, mărturisind statornicia mamelor, care apără glia și își așteaptă, mereu acasă, fiii risipiți pe coclaurii lumii. Mama-mumă, glie-gaie este o ipostaziere a duhului care naște limba pe care o hrănește cu sevele maternității, laptele și mierea pământului, pururi vii, nesecate și garanții ale nemuririi în veșnica reîntoarcere, precum apa vie la izvor.

O provocare, continuă, fiecare sentință a autorului! Uneori, însă, forțează expunerea cu exprimări de cuvinte care pot rătăci înțelesul, dacă treci iute cu privirea și nu te oprești, căutând vreun sinonim care să limpezească. Reconotări abrupte ale unor cuvinte, în comprimări paremiologice susținute de aparatul critic (mereu explicitat!) al scripturii, par a ne impune, didactic, un crez asumat al unui erudit cu mare (evident, consistentă!) polivalență culturală. Simultaneitatea planurilor cunoașterii autorului crează și dificultatea sincronizării unei soluții

optime, care să împace, echidistant, ecuațile sistemului . Aici se remarcă inadecvarea unor cuvinte ale limbajului curent, pe care limba noastră foarte permisivă, generoasă chiar, le-a asumat, găzduindu-le însă cu prețul marginalizării unora neaoș de-acasă!

Facem aceste remarci, nu pentru a întâmpina cu ostilitate o epistolă scrisă cu dragoste și dăruită cu bucurie, ci pentru a spune ceea ce am observat, sigur fără a-mi aroga vreo licență de critic literar. O fac cu multă prietenie și respect, pentru un om care face cinste unui spirit al atitudinii civice, fără de care putem rătăci ușor calea. Cu mulțumiri, prietene!

„**Rememorări cu gust de pelin”**

Pe câmpul de luptă între albul-imaculat și negrul-beznă rămâne rememorării griul, acel amestec de lumini și umbre! Pe câmpul alb, oile negre păstrează gregar ordinea. Toate ascultă de voia păstorului cu toiag/condei, care are în slujba lui zăvozii mari de pază, bine hrăniți, și cățeluși privilegiați și dresați să întoarcă toate aparențele de rătăcire.

Retrasarea Cerului și Pământului după ultima mare răzmeriță a lumii, hotărâtă de dumnezeul învingător, a chemat la târguială pe noii arhangheli să împartă imașul. Noi, mielușeii carpato-danubieni, care am perpetuat turma bătrână de atunci -multă vreme tunsă, rasă și frezată STAS (că trebuia înnoit...OMUL!), ba și suptă, mulsă și bătută, să-i scoată untul!-, vorbim cu fereală să nu ne pâre cei cu... întorsul, la zăvozii cei puternici, bine hrăniți și gata să ne înhațe doar la porunca: *Șo pă ei!*Așa a fost, pregnant, până prin 1964, când porunca venea de la fratele mai mare, muscalul, apoi centrul de comandă, cu zăvozi și câinii de direcție s-a mutat mai aproape, pe Dâmbovița, cu staule însă peste tot, dar cu o misiune mult ușurată de un SISTEM care trecuse majoritatea potrivnicilor pe altă lume, ori înrolase iudele și caracterele slabe la o nouă construcție. Turma, din rațiunea supraviețuirii, dresată ascultării și de-o credință a sclaviei – propovăduită și de un vestit apostol!-,

își ducea calea, tăinuindu-și cârtirile că toate aveau urechi și gură să pârască neascultarea năzărită binevoitorilor ordinii impuse!

Când turma, prin ploi și zăpezi, prin luminișurile plaiurilor transhumanței și-a găsit dâra veche, multe dintre oile negre au încărunțit și s-au înțelepțit. Tot mai mulți miei albeau poiana. Vremea cerea, din nou, câmpul alb al ... libertății. Atunci din același cer, înseninând orizontul maltez s-a observat ceea ce frumos spusese demult folclorul românesc: „își pierdură urmele/ciobănași cu turmele..." și au hotărât albirea și pe ... plaiul mioritic. Momentul ales pare caraghios și încă, în foarte multe privințe, inexplicabil! Într-un Decembrie negru (zăpezile de altă dată „cât gardul", în spusa lui Bacovia, lipseau din decorul scenariului unor talentați regizori și a unor poiețași, care se făceau că... lucrează!) trebuia jucată piesa hotărâtă într-un fel, dar, să nu care cumva să... întineze! Oricum, fără zăpadă, nu se putea observa sângele risipit generos, ca de paște, pentru schimbarea de macaz! Au fost înjunghiați mieii încă sugari, după ce dăduse greș încercarea de înmulțire a ciobanilor, dresorii turmei, prin fabricarea bâtelor – fiecare să aibă un toiag de putere într-un haos ce părea iscat din senin. Pe state de plată, *teroriștii* nu vor fi intrat încă în rol, iar armata –Doamne ferește! a tras doar aer în piept, apoi *turiștii* sosiți?, erau pentru marele revelion al veacului ce sta să coboare *cortina* uzată de vreme. În cerul de la Est la Vest se hotărâse albirea României. Zăpada întârzia, cum a întârziat și negrul revolut să se lase nins și... uite așa griul este încă dominant în lunga tranziție, hotărâtă de ceruri. Se lasă greu duși foștii curteni și toate orătănile care i-au slujit și încă travestesc în carnavalul cu măști albirea sufletului nărăvit . Da! Deșertul se traversează în generații, cu condiția ca Moise al nostru să se fi lepădat de Satana/Leviatan și să aibă bunul simț să nu treacă nici el Iordanul, să nu care virusul, înculcându-l, fără vindecare, în pământul, așteptând înnoirea. Voința pentru aceasta? Ioc! Vezi proclamația de la Timișoara și simulacrul de proces al comunismului, negraba clarificării crimelor pseudo-revoluției și ale mineriadelor!

Lumea de dincolo și de după această luptă, dintre negru și alb, este rememorată, printr-un particular *studiu de caz,* de inginerul Sorin Zamfirescu. (Biografia autorului este implicită în cartea sa „Rememorări cu gust de pelin", Rm. Vâlcea, 2019). Cartea se citește – pe cont propriu! (iată-ne în situația, la lansare, să ne fie citită prin intermediari, cu propria lor cheie, și aceștia, *avant la lettre*, să ne inducă cărările personale spre miezul lucrării!). Este un lucru benefic pentru cei ce

se încred în indicatoarele de circulație. Aici aș fi vrut să am dreptul să intru primul în giratoriu și să mă conving, personal, stând de vorbă, virtual, cu autorul fără intermediari! Prezentarea m-a incitat la citiri și recitiri și mi-a oferit posibilitatea să remarc, cu fiecare trecere peste text și peste cartea ca un întreg, că am citit altceva. Iar savoarea la întâlnirea cu stilul, inconfundabil, să-mi provoace mirări și să mă explice și pe mine, în căutările de sine! Cartea este scrisă inginerește, remarca acolo un reputat om de cultură! Este ușor de observat! Dar afirmația mă obligă – pro domo sua!- să constat prejudecata celor din așa zisa cultură umanistă, cum că este o mare excepție ca o persoană cu solidă cultură tehnică și cu specializare înaltă (precum inginerii, arhitecții, economiștii, medicii etc.) să performeze în literatură, artă, muzică! De aici și elogiile speciale aduse unei personalități polivalente și de-o largă cuprindere culturală, ca și când, numai faptul cuprinderii universului tehnic cu poezia lui specială, nu l-ar îndritui să fie văzut drept om de cultură, în sensul cel mai larg! Iată-mă avocat, sigur partizan! Eu, inginerul, recomand cartea unui inginer. Marca stilistică a profesiei, acel fel de-a gândi și de-a acționa în concret, că asta este misia ingineriei să citească gânduri, puse-n planuri (ca muzicianul), să asculte tacturile ascunse (ca medicii), să creeze instrumente care să facă posibilă intervenția altora în procesele pe care le stâpânesc, fără să le fi descifrat, să transforme ideea într-o realitate tangibilă necesară lumii materiale. Când se dedă scrisului el, omul specializat, procedează în felul său. Între cauză și efect el are logica demonstrației și apartul critic dat pe față. El își asumă răspunderea, întotdeauna prin documente la vedere. Lucrările lui, ajunse opere de contemplat, au sute de ani documentația tehnică și actele de recepție la dispoziție, tocmai ca asumare a operei, mai altfel... decât unii politicieni – care nu răspund de răul social produs societății, decât prin interzicere ciolanului viitor, atunci când lumea se dumirește... Stilul lui Sorin Zamfirescu este plăcut, elevat, concis cu argumentele la vedere și cu documentele aduse în anexele cărții. El identifică situația particulară a familiei în care s-a născut, în câmpul cauzal, complex, al vremii acesteia cu schimbare abruptă de macaz. Eroul principal este autorul însuși, iar portretizările celorlalte persoane, situațiile, îl contextualizează și reliefează, într-o autobiografie trăită și mărturisită, asumând-o la cerere și îmboldit s-o facă dintr-un activism social. În această carte, în planuri imbricate, inginerul, politicianul, familistul, stări cu o consistentă acoperire, dau imaginea unui om întreg în moralitate și cuprinzător în cunoaștere. Evaluează corect freamătul timpului, simțind mersul lumii și nepriceperea actorilor. Familia, adică binomul imediat, este o premisă favorabilă

după cum este constatată tenacitatea și risipirea de energie pozitivă a Silviei – ferment al încălzirii solare, indispensabilă rodniciei și portaltoi perpetuării nobilității, una evidentă pentru generațiile trecute în război! Despre faptul urcușului scării virtuților, prin labirintul cu cerberi, dar și fir călăuzitor, ori șansa unei educații, singura în măsură să rafineze, înnobilând firea , cartea poate fi un ghid de bună practică.

Cartea cu valențele ei multiple, corect constatată: „carte document", „jurnal intim", „cronică de vremuri rele", „operă literară" (non ficțională!), pentru perspectiva eseului nostru este doar un studiu de caz și are și o adresabilitate specială. În epicentrul locului, la Călimănești, a izvorât Zamfirache și din el a crescut rămuros arborele înnobilat Zamfirescu, care s-a nutrit din multă lumină și azi are rămurelele cu tot dreptul la povestea genealogiei cu toate zilele albe și nopțile cu coșmaruri. Povestea trebuie spusă cu precizie, frumusețe să încredințeze nepoții cu moralitatea înaintașilor, motiv special pentru apărarea peste vreme a imaginii publice a strămoșilor, îndreptând scriptele abuzive! Apoi este o atragere de atenție comunității care dresată în anii de rătăcire își uită repede binefăcătorii, ba îi și înlocuiește în conștiința publică, păcătuind prin superficialitate și lucruri de mântuială. Într-un orizont de cuprindere mai larg mărturisirea cărții este o filă care se adaugă atâtor alte file despre o istorie care își așteaptă o retranscriere cu cele încă deliberat amânate. Și pentru acest fapt *studiul de caz*, scris inginerește, poate ajuta la o sinteză lămuritoare. Diagnoza socio- politică a momentului pe care îl trăim, ca efect al unui câmp cauzal cu o legitate anume, este bine conturată. Condiția intelectualului rasat, a celui ce știe și ar putea îndrepta o stare dacă ar fi acreditat regizor, pare să stea sub blestemul Casandrei, al lui Laocoon care având darul viziunii, nu puteau fi crezuți. Aceasta pare fi o concluzie a stării nefericite a momentului.

Între coperte povestea, bine spusă, are șarm și te prinde în mreaja ei să-i afli finalul! Nu doar atât, atunci când vrei să afli despre cele amânate dar sugerate discret, de pildă: de ce actorul performant, de talent, nu a putut să devină regizor și piesa i-a impus fără abatere, un rol clasic în plină postmodernitate?! Între coperte fiind, povestea își are determinismul lor. Între chipul închis iconic într-o elipsă ca un gri al trecerii, cu moșul de sămânță care domină întinsul luminos și cel al autorului, doar al luminii de carne, filtrând cu ochelarii vremii întunericul, pregnant (pe care s-au insinuat două referințe, venind dinspre două vârste!) ne

spune că izvorul este începutul și acolo s-au înrourat cuvintele. Pe ele să le trecem prin ferestrele ochilor și să le căutăm potrivirea în gândurile noastre, singurele în măsură să credibilizeze zisa lor! Avocații de ocazie, adică referenții din media aflată în scenă cu o anume notorietate? Nu mi-au câștigat încrederea! Îmi place să cred că cel ce gândește singur este mai aproape de ... adevărul căutat, evident unul personal! Deși nu contești schița de portret, nu ai cum să nu observi la cățelul de întors oile, că nu slujește celui portretizat, ci propriei sale albiri, atingându-se pentru mântuirea personală, ca o babă câutând mântuirea de poalele popii, adică s-ar arăta consonant cu înnoirea gândului celor proactivi (s-ar numi cameleonism!), să-și producă propria întoarcere pe dos a... criterilor din câmpul gri al oilor tărcate! Referința mai tânărului, evadat din profesie să slujească albirea griului, este aruncată în derizoriu, chiar în public, la serbarea ca un botez a cărții în discuție. Un junior, cu pornirea înnoirii, chiar răzvrătirii, nu își caută schimbarea culorii, dar fără experiența care cere acumulări, pare acel mulgător de alb care varsă șiștarul tocmai umplut. Supralicențierea imagistică de inspirație teribilistă, din țărmul Croației, expusă ostentativ, arată lipsa de măsură și nepotrivirea gestului cu momentul special al lansării. Aflat în situație și constatându-și gafa s-a arătat timorat și în final, abrupt, a zbughit-o. Cele două referințe, prin persoanele lor, surprind, griul dinspre cele două direcții, dar cuminecarea cuvintelor interioare ale cărții citite, răscitite și iar citite, de-a împreună cu documentele –martori adevărați, în ciuda birocarației CNSAS, poate ridica ceața și dezarma încet impostura, garda pretoriană și poate lămuri turma să-și aleagă imașul albirii.

Cartea, spiritul autorului, m-au câștigat la judecata lor pentru că, punându-le în balanță, s-au cumpănit cu gândurile mele, apriorii întâlnirii. Da... vom fi obiectivi? Puțin probabil! Autorul ne pune-n gardă asupra subiectivismului, că doar pe sine se mărturisește și propriul său adevăr, omenește posibil! Cei participanți la lansarea-ca un botez al cărții!- ne-au spus, public, că sunt bucuroși să întâmpine darul, apoi au asaltat autorul să dea semnătura de autentificare pe multiplicatul certificat de naștere – așa, ca o asumare a celor tipărite de altcineva și de folosirea însemnelor sale de recunoaștere. Martorii, luați la redactarea înscrisului, cei cu referințele își făceau misia publică, să se vadă lângă un om cu notorietate și sigur au spus adevărul, deși cartea îl vorbește, ea însăși, cu asupra de măsură. Pentru a nu cădea în plasa gândului străin, uneori indus pe o cale necunoscută, recomandăm citirea și recitirea cărții, a documentelor anexe , dar și o discuție cu cartea închisă să vă

lăsați convinși, și prin alte mijloace de expresie, de propria judecată, singura în măsură să vă dea mesajul țintit spre îndreptarea lumii. Mai atragem atenția că acest *studiu de caz*, în amprentarea noastră, are și subtext, provocări și promisiuni pentru alte completări viitoare, dincolo de savoarea unei scrieri literare într-o limbă română luminoasă și lămuritoare, toate, numai bune să limpezim griul remanent. Citiți, rogu-vă! și... recitiți!, o carte de invățătură și pentru ținere de minte! E mai bine să știm decât să învățăm pe cont propriu iadurile concentrationare și iubirile siluite în îmbrățișările de menghină! Albirea este posibilă prin fiecare, cunoscând bine detergentul recomandat de pățaniile istoriei.

Mihai Sporiș

Amenajarea Hidroenergetică „Lotru”, minune a LUMII, și a unui eroism al anonimatului

Râul din munții României, Lotru, îngemănat în obârșii pierdute cu Motru și Gilortul, demult nu mai este un anonim în rândul minunilor tehnice cele mari ale lumii. A avut, la un soroc prelnic norocul dat de geografie, de geologie și de mintea sclipitoare a unor români patrioți, să intre pe lista scurtă a realizărilor tehnice ale umanității cu emblema minunii.

O zugrăvire a necuprinderii nu este la îndemâna unui om, chiar de-ar avea mai multe vieți. Evidențierea unui singur demiurg, stăpân peste tărâmuri, este imposibilă. Nici zeitățile primordiale – încă nerăsfirate în universul partajat al naturii!- nu s-au încumetat la astfel de munci heracliene. Fiecare și-a luat în sarcină ceea ce cunoașterea îi permitea și a făptuit parte dintr-un întreg, înainte ca un dirijor - și acesta doar cu știința asamblării!- să dea funcționalitatea organică în parte și, finalmente, a întregului.

Cum ar trebui să privim acum minunea?! Amenajarea hidroenergetică „Lotru” s-a înfăptuit de către o imensă mulțime de eroi – iar munca oamenilor a probat realmente eroismul!- căreia nu-i mai poți identifica, explicit, în totalitate, oamenii?

„Lotru” este o însumare a tuturor eforturilor anonime, cât și ale celor care au avut norocul să le fie reținute numele în vreo cronică întâmplătoare (ca susținere cotidiană a entuziasmului creator!), ori în documentațiile care îi reținеau ca responsabilități asumate și garanții de viață lungă a ceea ce au făptuit. „Lotru” este unic și irepetabil! „Lotru” este o enigmă de-o complexitate maiestoasă, greu de surprins într-o frescă, ilustrând superficial cele de doar sub priviri. „Lotru” este ființare cu curgere neîntreruptă, ca un imens uriaș căruia inima îi bate în munții ascunși. Este respirație înaltă de creste, freamăt de labirint al văilor cu o inegalabilă simfonie a apelor. Este minunea – greu de închipuit, de unul singur, a realității ascunse!- care face din jocul stihiilor, o înnobilare a omenescului, amintind de Prometeu, cel ce va fi dat energia (focul) traiului.

„Lotru” este o poveste cu mii de povestitori care încă o mai retrăiesc aievea. Este un mare reportaj – scris de condeierii cu har*, ori de observatorii media, care surprindeau părtinitor și propagandistic, în slujirea zeităților vremelnice, o secvență a filmului de lung metraj. În spiritul acelei vremi, cu demiurgul puterii unice în scaun pentru rânduirea puterii lumești, „omul se lupta cu natura” și o învingea nietszchenian. Un fel de…„totul pentru front, totul pentru victorie!” Credem azi, când apele s-au decantat și ele în marea alpină de la Vidra, că putem fi sinceri, fără a huli ceea ce ni se năzare, dintr-o trecere cu mode și năravuri impuse.

Pentru mine –cel chemat de dvs. să mă mărurisesc- „Lotru” este catedrala ivită pentru „arhitectura apelor”* în, și pentru care, am slujit, iubind-o, îmbrățișat fiind, patru decenii dintr-o veșnicie pe care i-o doresc. Misiunea primită îmi este o dulce povară. Încerc să fiu obiectiv, deși iubirea pentru locul împlinirii profesionale nu-mi poate ascunde părtinirea. Încerc, cu bună credință, să-mi justific dintr-un început iubirea specială pentru ceea ce m-a format ca om și mi-a dat aripile unui zbor înalt în Hidroenergetica românească.

Încerc să obțin de la dumneavoastră acreditarea … purtătorului de cuvânt. Mă văd obligat, să încalc hotarul smereniei și să mă arăt subjugat Lotrului, prin ceea ce acesta a făcut din mine, într-o robire autentică:
-m-am născut la Robești, pe o vale mică, izvorând din Munții Lotului;
-student fiind, la Hidroenergetică, am făcut practicile de studii la „Lotru”;
-din prima zi a repartiției, la absolvire (1 august 1975!) până la pensionare, am slujit direct, și indirect „Lotru”;
-la 26 de ani, ca inginer stagiar, responsabil de „exploatarea” Lotrului, am devenit primul „miliardar” al României: primisem în gestiune mijloacele fixe ale „Lotrului” (baraje, galerii, centrale subterane, echipamente hidro-electro-mecanice etc.), care în banii de azi ar însemna câteva mii de milarde;
-apoi ca… „medic de serviciu”, puneam diagnosticul de sănătate siguranței în funcționare pentru întreaga *amenajare* și încredințam Comisia Națională a Barajelor și Construcților Hidrotehnice din România, pe baza rapoartelor noastre, asupra siguranței întregului complex hidroenergetic al Lotrului;
- am petrecut zile și nopți (când criza energetică tăia gazul și electricitatea!) prin „spitalele” Energoreparații și IMGB, unde se făceau reparațiile turbinelor obosite de suprasolicitarea unei perioade cu heirupism (s-ar spune azi!) și totuși unică perioadă, corect marcată ca „epocă de aur” (evident din perspectiv dezvoltării economice, nu a impunerii dictaturii politice!). De asistența tehnică a… gestionarului, depindea corectitudinea unor tratamente foarte specializate/bătrânele turbine acumulaseră miliarde de impacturi în cupele lor suprasolicitate;
-după 1989, m-am aflat responsabilizat direct pentru înoirea, prin *transplant* elvețian, a vechilor turbine. Am convins specialiștii elvețieni și ne-au asigurat resursele nerambursabile – câteva zeci de milioane de franci elvețieni;
-din 2000, LOTRUL, m-a acredita ca doctor în științe energetice, cu *rezidențiatul* demult consumat. Om al Lotrului fiind: Universitatea Politehnică din București, cea din Iași, Timișoara, Reșița (de unde veneau membrii comisiei și referințele cu greutate), văzând recomandările asupra lucrării doctorale, venite dinspre specialiștii domeniului, din largul țării;

-„doctorul” de la Lotru a fost apoi chemat, alături de alți specialiști, să pună bazele „Hidroelectricii”, azi perla coroanei Sistemului Electroenergetic al României. (alte mărturii, pro-domo, le puteți citi în Autoportret și CV !)

Zugravul, pe care îl asumăm aici, pune un diagnostic, dincolo de reportajul care vede, cunoaște, dar rămâne la suprafața reflexiei instantanee, fără adâncime și iute trecătoare. Inima întregului, pentru un diagnostic corect trebuie să-ți bată cunoscând trupul și fiziologia lui. O poate face, oare?, fără rezonanță, cineva care nu se poate acorda, neavând inițierea prealabilă? Pulsul poate fi luat fără să știi să-l numeri? și apoi să-l observi stare, definind viața unui lucru bine făcut și în normalitatea rostului său?

Percepția unei minuni este o chestiune dificilă!

În freamătul ridicării construcțiilor, atunci când proiectele capătă forme, șantierele par o dezordine haotică, un furnicar ce ascunde încă intențiile. Atunci omul din peisaj se identifică fărâmei, iar el devine un vremelnic Sisif, conștient doar de propria cazną. Fiecare pune o… cărămidă într-un fel, într-un loc, într- un anume moment. Zidari vor da o formă pe care au văzut-o proiectanții, apriori. Alții vor insufla funcționalitatea, alții îi vor dedica slujirea; toți aceștia, într-o ștafetă a duratelor, sunt o nesfârșire minunată, precum rânduirea unei înființări, cu toate iposazele necesare. Există o luptă pe care mulți au zugrăvit-o ca *epopee**, care își are eroii ei. În timpul ridicării, cu furnicarul uman într-o agitație greu înțeleasă, poveștile au temperatură și oamenii devin eroii momentului. Peste timpul în care uitarea cerne cele ușoare și le vântură, cele grele capătă soliditatea monumentului și toate momentele-fărâme, prinse în întreg, ascund individualitatea eroului, acum necunoscut și doar părelnic reținut de vreo fugară inscripție. Vremea trece, uitarea se așterne în vremea ce vine; monumentele își pierd înscrisurile prin martelare, ori prin faptul că *epopeea* nu se mai poate cititi, ori a trecut în legendele care, zice-se, n-au decât o fărâmă de adevăr.

Am uitat déjà că în stema Județului Vâlcea, între crestele înzăpezite, o stilizare a turbinei Pelton a Lotrului, ca un soare dătător de lumină, arăta cândva dominanta energetică locală în ansamblul național? Constatăm azi, că însemnul chimiei (valorificând sarea!) în heraldica oficială: simbolul *crivac* a luat locul soarelui-turbină, deși dominanta hidroenergiei – Lotrului, adăugând și Oltul!-, rămâne incontestabilă.

Iată un motiv pentru a reaminti, acum și aici despre marea minune, cu adevărat planetară, a „Lotrului”! O imensă carte tehnică scrisă, a ceea ce a însemnat

cuvântul dintâi al viziunii și al proiectării, încă există. „Lotru” există, va exista ca o încrustare durabilă în relief, pulsând și dincolo de timpul nostru, viața primită din atâtea treceri cu petreceri.

Da! A fost Lotrul pârâul de munte cu cel mai prielnic loc de adunare a apelor din munții României! A fost mintea vizionară a lui Dorin Pavel (cel care dă azi numele uzinei „Lotru”), școlit prin Elveția să devină întemeietor al Hidroenergeticii Românești*. A fost școala tehnică românească a lui Cristea Mateescu, Dumitru Dumitrescu, Dionisie Ghermani, Elie Carafoli, Dimitrie Leonida, Alexandru Diacon, Radu Prișcu ș.a, care a ridicat specialiști… *meșteri mari, calfe și zidari* și a pus în mișcare programul național de electrificare a României. Dobrești, Bicaz, Argeș, Porțile de Fier, LOTRU și celelalte și-au primit dreptul la viață!

Prin ce se distinge „Lotru” din cele multe?

Amenajarea se întinde pe un areal de cca.8000 km 2, între Olt și Jiu, Oltenia și Ardeal;
Cuprinde trei trepte: Ciunget, Mălaia și Brădișor cu o cădere amenajată de aproape 1000 m (809+21+130)/ a doua în lume, după hidrocentrala Grande Dixence, din Alpii Elveției; Are o rețea de aducțiuni foarte ramificată, deservită de trei stații de pompaj și 87 de captări care adună apele dinspre toate punctele cardinale, printr-o rețea de peste 180 km de galeri și tunele subterane; are 7 baraje și două centrale electrice subterane; puterea electrică instalată în generare și pompaj se apropie de 700 Mw.; apa concentrată în acumularea Vidra, la un an mediu hidrologic, înseamnă 500 de miliarde de litrii, adică cca 70 de litri apă de băut/ pe an, pentru fiecare om al planetei. Este cea mai complexă construcție hidroenergetică din peisajul , nu doar al României, ci al hidroenergeticii planetare și sub aspectul înzestrării tehnologice, cu ceea ce era la modă în lumea mare (vom arăta câteva particularități!). Producția anuală de energie electrică este de peste un milliard Kwh, care se alătură multelor servicii de system, greu de definit aici, altfel decât ca un reglaj de funcționare în siguranță a întregului system electroenergetic al României. (pentru cine este interesat stăm la dispoziție cu explicații tehnice!)

Scurt istoric: Viziunea amenajării a avut-o Dorin Pavel* prin 1932! Acesta a fost imboldul începutului. Apoi, s-au făcut prospecțiunile geologice, ridicările topografice și studiul hidrologiei, proiectarea construcților, instalaților, în multe locuri din țară și din… lumea largă! (România nu a acționat în izolare față de tehnica mondială!). În 1966, au sosit la „Lotru”, venind dinspre Argeș, primii constructori. Ultima lucrare de construcții finalizată a fost captarea secundară

„Izvorul Floarei”, recepționată în 22 decembrie 1989, aflată în ramura nord pompaj. După această dată lucrările neterminate s-au sistat (vezi prelungirea Păscoaia către Călinești, cu un tunel neterminat și nefinalizarea etapei trei de extindere a rețelei de captări și aducțiuni!). Primul hidroagregat, din centrala subterană de la Ciunget, s-a pus în funcțiune în Noiembrie 1972. Acumularea Vidra și-a atins pentru prima dată nivelul normal de retenție în 14 iulie 1991, când cei 340 de milioane m3 au umplut, pentru prima dată, limpedele alpin al Vidrei la întinderea lui maximă, de 1240 Ha.

O statistică aproximativă ne spune că cei ce și-au legat numele de Lotru depășesc ușor numărul de 25.000 de oameni. Aici avem în vedere nu numai oamenii din șantier, ci și proiectanții (construcții, utilaje, instalații, topometriști, geologi, hidrologi, meteorologi), executanții de echipamente, constructorii din șantier, specialiștii în montaj și automatizări, alături de personalul înalt calificat deservent al întregului funcțional al Lotrului. (o recuperare sumară** am încercat cu…lucrarea „Lotru…40 de ani”). Cercetând lista numelor recuperate, din lungul șir, observăm un amestec etnic topit în cetățenia și simțirea românească a pământului. Ionescu, Popescu, Georgescu… (și nenumărați alți …escu!), Ardeleanu, Olteanu, Moldoveanu, Munteanu (și câți alții cu marca regională a natalității!), Cocoș, Cârtiță, Lupu, Pueț, Păun , Ursu, Vulturu … (luând eticheta din fauna carpato-danubiană!), Busuioc, Brad… (și toată flora autohtonă!), Moraru, Rotaru, Dogaru, Văcaru, Ciubotaru, Lăcătuș, Olaru, Zidaru, Dulgheru, Ciobanu, Baciu, Popa, Diaconu, Lăutaru, Pușcașu, Croitoru, Pietraru… (și multe alte îndeletniciri!), Rusu, Sârbu, Grecu, Neamțu, Sasu, Muscalu, Leș, Maghiar, Ungur, Tătaru, Cazacu… (toți cu prenumele de sfinți… români!), Cyhaniuk, Onofriciuc, Szikszai, Csiuk, Szasz, Szabo, Teoharide, Terzioglu, Papadopulos, Flieger, Dengel, Kubitsko, Umbrich, Kamenitzer, Podhorodevski, Ivonic, Kiss, Demirian, Șahinian, Berberian, Barjovan, Rubinstein, Kalamez, Ivanov, Petrovici, Knabe, Morres, Gancearov, Kacso, Mozes, Velcsov, Schlessinger, Seewald, Kronawetter, Radoslav, Smoczer ș.a.m.d. , păstrând afluența strămoșilor, veniți statornic în plaiurile acestea unde acum își topesc într-o devălmășie binecuvântată semnul durabil al apartenenței la raiul oamenilor care nu pune obstacole între rase, neamuri, crezuri. „Lotru” este nu doar adunare de ape în slujba luminii! Lotru este împreunare de iubiri care statornicște într-o limpezire a babiloniei, din aparența șantierelor, crezul că omul este cu adevărat fiul lui Dumnezeu, liber și înțelept în umanitatea câștigată.

Înzestrarea Lotrului cu tehnologii și echipamente de vârf, în linia cuceririlor la zi ale tehnicii mondiale contrazice cu argumente, lozinca vremii (impusă de apartenența la alt sistem politico-ideologic!) prin care se sugera că putem trăi

izolați de „vestul” capitalist și că *putem face totul prin noi înșine* și doar în interiorul „lagărului”. Realitatea timpului ne arăta și… *sub vremi*. După deschiderea din 1964, când a început distanțarea de puterea centrală a Moscovei, planul de electificare s-a orientat și spre Occident, până atunci colaborările din CAER, în domeniu energetic erau dominante. Marea deschidere a însemnat: „Lotru”… cu francezii și centrala nucleară de la Cernavodă cu… canadienii.

Proiectul Amenajării Hidroenergetice „Lotru” a fost realizat de Institutul de Studii și Proiectări Hidroenergetice București (ISPH). Punerea în practică revenea trusturilor specializate pe tipuri de lucrări: Trustul de Construcții Hidrotehnice, cu sediul central la București și cu șantiere, în toată țara în funcție de simultaneitatea lucrărilor (TCH)/cu numele schimbat adesea, până la Hidroconstrucția de azi!; Trustul Energo Montaj (TEM), Trustul Electro Montaj, iar unitățile care asigurau finanțarea, recepția și realizarea utilizării investiților se vor fi numit Intreprinderi de Construcții Hidroenergetice (ICH-uri), și ele cu numele mereu în schimbare, în funcție de perioada istorică traversată. Acum, bunăoară, amenajările hidroenergetice realizate, inclusiv a Lotrului (Oltului, Argeșului, Bistriței, Porțile de fier I și II- de pe Dunăre ș.a.m.d) sunt administrate de Hidroelectrica S.A, iar fostele Întreprinderi de Electrocentrale (IE-uri; IEC-uri), organizate în bazinele hidrografice, s-au numit apoi Filiale, pentru ca astăzi să se numească, într-o supracentralizare: Sucursale de Hidrocentrale și să fie conduse de la București. În perioada șantierului și puțin după 1989, toate structurile făceau parte, spre o bună coordonare, din Ministerul Energiei Electrice. Acum prin destructurarea sistemului economic de tip socialist, prin privatizarea masivă a economiei, domeniile s-au separat pe tipuri de activitate (exploatare, reparații, construcții, montaj etc,), apoi chiar funcția pur electroenergetică și-a separate activitățile în : producere, transport, distribuție, furnizare. Hidroelectrica este structura administrativă (producător) a funcției valorificării potențialului hidroenergetic al țării, având în folosință construcțile hidrotehnice din proprietatea publică a statului român, iar ca agent economic este (încă!) sub autoritatea publică, ca Întreprindere de stat (Dar sub vizorul multor interese politice, pentru valoarea sa economică…, și puterea de influență!).

Eforturile României, pentru înzestrarea tehnică cu echipamente și instalații de nivel mondial au fost imense. Pentru ilustrarea sumară – imposibil fiind de cuprins totalitatea!- vom face o înșiruire sumară a colaborărilor externe, din care se poate observa marea deschidere a țării.

Turbinele de tip Pelton care echipau la început Ciungetul erau proiectate de Neyrpic (Franța), turnate din oțel înalt aliat, în Spania, montate la hidroagregatele noastre și urmărită funcționarea lor de români, în colaborare (prin intermedierea ROMELECTRO!) cu specialiștii francezi. Comportarea turbinelor de la „Lotru”

era de interes pentru toţi specialiştii din domeniu. Lotru experimenta, la cea mai mare cădere din lume, acest tip de turbină (cu o viteză de rotaţie de 375 rot/min şi la o presiune a apei de peste 70 de atmosfere !); Cablele electrice, pentru evacuarea puterii celor trei hidroagregate din centrala subterană a Ciungetului (3 X 170 Mw) tip CEAT, proveneau de la Pirelli din Milano/Italia. Pe aceste cable de 250.000 V, răcite prin interior cu ulei, imensa putere intra în systemul naţional în deplina siguranţă a oamenilor; Automatizarea şi sistemul de protecţii asociat erau realizate de Alsthom/ Franţa. Climatizările pentru funcţionarea într-un ambient asigurat veneau din Austria. Instalaţiile de sesizare fum şi supratemperaturi erau importuri din Uniunea Sovietică. Echipamentele staţilor de pompaj (pompele) erau relizate de Bergeron (Franţa); disjunctoarele cu suflaj magnetic ale celulelor electrice ale motoarelor, deservind pompajul, veneau de la Bergamo/Italia; Compresoarele de înaltă presiune veneau de la Luchard/Franţa, ori din Austria; rulmenţii grei ai lagărelor pompelor de mare putere proveneau din Suedia; electrozii speciali pentru tratarea cavitaţiei rotoarelor turbinelor şi pompelor proveneau din Suedia şi Polonia; filmele pentru accelerografele instalate (urmărirea seismicităţii locale!) proveneau din Japonia şi prin Geotec- Bucureşti, în colaborare cu specialiştii vest-germani din Karlshrue, noi lotrenii integram rezultatele măsurătorilor, descifrate de colaboratori, în propriile rapoarte de siguranţă.

Întreaga afluenţă de echipamente cu documentaţia aferentă, pentru întreţinere, exploatare şi reparaţie, asistenţa tehnică a furnizorului, pregătirea personalului de exploatare (inclusiv în străinătate!) au însemnat un altoi asupra tehnicii româneşti, făcând din Lotru nu doar un polygon de încercare, ori un laborator vast, ci o rafinată şi înnoită şcoală românească pentru domeniul industriei energetice şi nu numai. Valorificarea acestui spor de cunoaştere pentru care România plătise bani mulţi se impunea imperativ, cu responsabilitate şi inteligenţă.

Mobilizarea a fost de cuprindere naţională. Institutele de proiectare din ţară s-au adaptat noilor cerinţe de calitate să fie compatibile cu prototipul primit şi care trebuia multiplicat în România. (un generator electric al Ciungetului, proiectat, fabricat şi montat cu asistenţă tehnică franceză, următoarele două făcute la UCM Reşiţa, montate de TEM), panourile de servicii proprii şi generale au devenit modele pentru Alexandria, Băileşti, Filiaşi, iar concepţia modernizării asimilată de ICEMENERG Bucureşti, de Titu. Rulmenţii asimilaţi de Braşov, iar electrozii de ISIM Timişoara; Electroputere Craiova şi-a adaptat proiectarea şi execuţia pentru marile unităţi de transformare (Trafo-bloc de 15,75/250 KV/ 190 MVA), de la Lotru şi Porţile de Fier I. Compresoare de mare presiune ne-au oferit apoi, cei de la „Timpuri Noi”/Bucureşti etc.

Lista transferurilor de cunoaştere şi priceperi speciale este mare, dar am subliniat aici doar perioada când nu ne arogam faptul de-a şti totul şi de-a putea

realiza orice, cum vor fi degenerat lucrurile mai apoi, pentru recuperarea integrală a datoriei externe a României.

La fața locului, acolo unde amenajarea se încrustase în relief, până în adâncul muntelui, oamenii care preluau slujirea nemijlocită trebuia să se școlească special, prin ucenicie, direct, dar și prin studiul aplicat al noutăților din documentațiile scrise în alte limbi, unde și numai limbajul tehnic, fără deprinderea lui, este o limbă străină. Cum să încredințezi spre folosire o tehnologie, atât de costisitoare, unor oameni care nu puteau deprinde ABC-ul fără o inițiere specială? Iată că simultan ridicării construcțiilor și instalaților „Lotru" devenise o imensă școală cu obiectiv précis: strunirea atâtor cai putere în deplină siguranță și mai ales îngrijirea imensei averi de apă vie primită pe arealul celor 8000 km2 în vastul system de colectare constituit de captări, baraje, galeri, tunele, dar și din păienjenișul de rețele electrice aeriene, țesut prin văi întortocheate cum este canionul Latortiței, ori peste creste înzăpezite cum este LEA 110 KV, care leagă Lotrul de SaduV.

„Lotru", marea universitate tehnică, cu documentații în limbile proiectanților și furnizorilor, s-a lăsat absolvită, în folos național de specialiștii români. Cei aflați stabili, in situ, cu angajamente profesionale nemijlocite, trebuiau să știe, nu doar theoretic, dar și să pună la lucru, permanent, întreaga investiție. Pentru nivelele de decizie și cele de execuție trebuia format un personal care să rămână stabil într-o zonă cu izolare socială și altă cultură, decât citadinul de unde venea afluxul colonizator. Singura soluție, într-o migrare necontenită a șantieriștilor, căutând mai ales apropierea de locurile de baștină, era ridicarea unei generații din pepinierele locale și împământenirea, prin adaptare, a celor veniți, cărora li se crea un ambient social atractiv. Aici să salutăm chipul coloniilor, ca niște adevărate stațiuni turistice, cu aspectul citadin și mediul cultural întreținut spre a atenua izolarea de centru. Voineasa-București era un traseu pe care două curse de autocare îl parcurgeau zilnic. Colonia Puru-Vidra, se dorea să devină locație pentru un sat olimpic pentru o dorită Olimpiadă de iarnă, în 1974. Apariția vremelnicelor stațiuni, date în administrarea sindicatului național, este cunoscută, cum este și divizarea postdecembristă a sindicatului și distrugerea infrastructurii fostelor colonii-stațiuni, devenite ruinele struțo-cămilei politico-sindicale!
Specialiștii, încă stagiari, au tradus documentațiile tehnice, le-au adaptat ca Instrucțiuni Tehnice Interne, le-au făcut înțelese tinerilor angajați. Uzina Ciunget și-a organizat cursuri post-liceale, apoi profesionale (după cele zece clase obligatorii!) la fața locului, folosindu-și personalul tehnico-ingineresc. Instituția *școlii* s-a pliat pe necesitatea momentului. Facultățile de profil își trimeteau studenții în practică și în excursii de studii, pe marile șantiere ale țării. Apar liceele de profil, între care cele energetice (cel din Râmnicu Vâlcea va fi pregătit apoi

câteva generații și în folosul Amenajării Oltului!), mecanice (Voineasa și Brezoi) vor pregăti viitoarea resursă umană cu abilități direcționate spre marea înnoire socio-profesională a zonei. Inginerii de la Ciunget predau la Liceul Mecanic Voineasa, alături de un corp profesoral foarte bine pregătit. Voineasa devenise , precum Vălenii de Munte, pentru Nicolae Iorga, locul unor manifestări cultural-științifice de înaltă ținută. Profesorul (doctor în biologie!), Gheorghe Ploaie, aducea la Simpozioanele Internaționale „Omul și Muntele" o elită internațională. Clubul de Turism „Lotru" organiza „Ștafete ale Munților", fiind o permanență în calendarul anual al federației naționale. Voineasa organiza Campionate internaționale de șah (va fi dat și un capion național la șahul prin corespondență, pe profesorul de fizică, Virgil Florescu!). „Lotru" pentru faptul că avea noutățile sale și trebuia să le comunice întregului spațiu românesc organiza periodic, în generoasa locație a Stațiunii Voineasa: colocvii, seminarii, mese rotunde, de interes național, unde lumea venea să se minuneze și să învețe din experiența care se acumula permanent și ea trebuia împărtășită.

Ce s-a ales din multele însoriri ale „epocii de aur"? Soarele s-a ascuns după crestele munților odată cu turbina dată jos de… nerecunoașterea publică a… căderii. Blestemul din faptul căderii unei stele în întunericul vremii pare că atestă înțelepciunea veacurilor…! Realul coboară în povestea care se ascunde și ea în uitare. Crivacul, cu un singur cal putere, ne amintește de ocnașii unei munci silnice prin tenebrele pământului. Istoria își are în uitare recului tunetului și ascunderea fulgerărilor. Să amintim aici că subteranele Ciungetului și Brădișorului are, înhămați la ascunsele turbine, aproape un million de cai putere ce trudesc neîncetat. Sudoarea și lăcrimarea unei mulțimi anonime și aproape în totalitate plecată în adâncuri, se decantează întru limpezire și îndulcire și se dă apă vie, neîncetat, celor ce vin după. Să nu uităm că, zilnic, din Brădișor pleacă, prin truda ascunsă a celor demult plecați, câteva zeci de milioane de litri să nu înseteze plaiul vâlcean!

În Nordul Vâlcii, în trupul de piatră al țării, bate o inimă pulsul energetic al României. Râurile și-au dat șiroirile de apă vie și ele s-au înnobilat în aurul cenușiu al oamenilor, în smaraldul clorofilei veșnice, și mai ales în efluviile solare, scânteind în păienjenișul oțelit, o atât de hulită… epocă de aur!

Dincolo de istorie, de prejudecăți, lucrul făptuit durabil de omenescul fără paralele și meridiane își are realitatea la vedere, cât și încifrarea minunii, căreia nu-I poți desluși taina pe care doar El, Marele Anonim, o poate reconstitui din milioanele de gânduri afluente…

M. Sp

Bibliografie:
Dorin Pavel, *Arhitectura apelor*, Ed. Eminescu, Bucuresti, 1976;
Dan Ion Predoiu, *Îmblânzirea Dunării-Porțile de fier/1964-1972, Mărturiile vremii*, Ed. TEMPUS, București, 2000 (v.pg. 44-45; 232);
M.Sporiș și colab. *HIDROCENTRALA LOTRU – 40 de ani de la începutul lucrărilor*, Ed. CONPHYS, Rm. Vâlcea, 2007 (cu multe surse bibliografice!);
Viorel Popescu, *Martor la o epopee( );Martor și părtaș la o epopee* (2016); *Epopeea continuă* (2016); *Alege când se poate tot ce-I spornic chiar din toate* (2018) în colab cu sbs. Toate editate în Rm Vâlcea;
Ioan Barbu, *Îmblânzitorii de ape*, Ed.„Antim Ivireanul", Rm. Vâlcea, 2012;
Monografiile localităților : Voineasa, Malaia, Brezoi cu autorii lor: Petria Dobrin, Mircea Cavadia, Gheorghe Stanciu, Nicolae Moga, Gheorghe Efrim;
Gheorghe Ploaie, *Valea Lotrului*, Rm. Vâlcea ,1983;
Gheorghe Sporiș, Ghid turistic : *Între Olt și Jiu, la nord de paralelea 45;*
Gheorghe Sporiș, *Călător prin spațiul românesc-chemarea munților,* Ed. Petrescu, Rm. Vâlcea,2010;
Mihai Sporiș, *Oltenia de sub munte-Repere Vâlcene vechi și noi*, Ed. ADRIANSO, Rm. Vâlcea , 2015;

Lira Litoralului/ SATURN 26-30 Iunie 2019

Dedicăm Lirei un moment poetic să amintim că în urmă cu 100 de ani, în iunie 1919, apăreau „Poemele Luminii" în volum, ca dar al Ardealului pentru Marea Unire a românilor. Venind de pe Lotru: „Cetatea Luminii", așezată în inima țării, vom aduce în atenție doar câteva fragmente de poeme, din antologia cu acest nume. Adăugăm versurilor unor poeți cu nume și câteva gânduri ivite special, „Aici… la Mare" să personalizăm Lotrul și să-l punem în sincron cu… LIRA

Aici… la mare

Saturn și-a adunat iubirile toate
În oamenii tineri și… din vreme
Și fiecare, demn se socoate
Țara luminii să urce-n poeme!

În aste palate pe țărmuri marine
Aprinde-vom lumina în ochii-ferestre,
Cânturi vom aduce, senine.
Lirelor noastre, fie-le zestre!

În strunele Lirei și freamătul mării
O nouă baladă acum se-nfiripă
Chiar noi, coborând de pe Lotru
Oprim veșnicia, doar pentr-o clipă!

Marea ne saltă din valuri făptura
Ne-arată-n talazuri seninele frunți
În marea întinsă cât țara
Lotru-Voineasa coboară din munți!/ 26 iunie, 2019 Saturn

Da! Din limpezimea Lotrului urcă cea mai curată dintre minuni!

II I.L.Caragiale, ne dădea o critică subtilă a latinismului lui T. Cipariu în „Pedagog de școală nouă”. Ceea ce urmează este o parodiere... actualizată pentru Voineasa, inspirată și de ... ***Vânzătorul de păsări***.

Doi „profesori” se pregătesc să intre în sala de clasă cu inteligheții Clubului Lotru!
Stau în fața intrării și se prezintă... publicului – cu fața la sală și la juriu!

Împreună: Noi suntem profesori
Și examinatori
Pe toți îi instruim!
Pe toți îi dădăcim!
Îi și trântim de-i zăpăcim!... arată către clasă!
Colega! Colega!
Unul dintre ei, dumirindu-se, întrebător!

Colega?! Noi suntem profesori? Examinatori?
Celălalt! : Ai dreptate Colega! Ei sunt examinatori și evaluatori! (arată spre public și juriu!) Cei din cancelaria lui Ovidius Publius Roșca dau diplomele!

Colega! Colega! Ce căutăm noi aici? Nu suntem nici profesori, cât despre actori, nici pomeneală! Dar stai așa! Dacă la alții se poate, de la grădinițe pân` la doctorate... la noi? De ce nu? Câți n-au habar și se bagă singuri în seamă, ca musca în zeamă.

Se întorc spre „elevii” din clasă! Pe care nici nu-i văzuseră până acum!

Ce avem noi aici?! Ce avem noi aici?

Unul dintre ei: O clasă de superintelighenți de la Clubul Lotru!
Celălalt: Hai să-i cunoaștem!
Bună zâua clasă!... Să trăiți! răspund în cor...
(dialog multiplu)
Pe tine frumosule, cum te cheamă!
Dan Cuculeanu, să trăiți!
De unde ești?
Din Voineasa, să trăiți!

Da pe tine istețule, cum te cheamă?
Dan Cuculeanu, Să trăiți!
De unde esti?
Din Voineasa, să trăiți!

Pe tine frumoaso, cum te cheamă?
Dandanaua Cucului, Să trăiți!
De unde ești?
Din Voineasa, Să trăiți!
ș.a.m.d. după numărul școlerilor de față!

Colega! Colega!, ăștia sunt frați?, ori clone?

I se dau explicații de celălalt: Frați, desigur!, că sunt cu toții ai Cucului!

În stațiunea Voineasa a rămas doar un cuc și ăsta și-a pus ouăle în cuiburile din pensiunile locale și vedeți ce pui a scos! Cucul cel mare nu își are cuibul pe aici, demult!
Celălalt:
Hai să facem o evaluare la Geografie, că istoriile sunt prea alternative!
Tu ... Cuculene, din ce țară ești?
Din țara Loviștei, Să trăiți!
Ce fluviu aveți voi pe acolo?
Oltul! Să trăiți! ba! și Lotru să trăiți!

Ia zi tu, Dandanao! Ce capitală are țara voastră?
Voineasa! Să trăiți!
Cu ce vă ocupați pe acolo?!
Tăiem pădurile... să trăiți!

Ne facem că facem, turism... să trăiți!
Mai migrăm, pe coclaurii lumii să trăiți!

Colega! Avem aici un aspirant care vrea să se facă doctor de familie! Are parafă ,are cabinet, dar nu are diplomă și este intelighent foarte. A și plătit cum se cade... Uite i-am pregătit și testul! (i se arata un plic, doldora, primit de la candidat... il poate da și pe barbă)
Celălalt: Rugăm clasa să iasă în recreație, să rămână Cucul ăsta Cuc, poate s-o alege cu vreo... familie!
Rămâne numai un intelighent căruia i se dă o foaie de hârtie și acesta se face că rezolvă testul. Vădit încurcat, deodată se așează și scrie, se oreşte și scrie mai departe. În vremea asta retrași din prim plan „profesorii" susțin o discuție mută in legatura cu plicul... candidatului, ceva a negociere a împărtirii spăgii!)

Apoi vin, iau testul și citesc cu voce tare subiectul și răspunsurile: Se prezintă TESTUL! Unul citeste, celalalt aprobă!

Scrieți patru avantaje ale alăptatului la sân!

Să vedem ce a răspuns intelighintele nostru:
Laptele nu necesită fierbere! ; Nu putem contesta! Colega!
Pisica nu-l poate fura!; Și asta-i drept! Colega!
Edisponibil orcând e nevoie de el! Da! Cu condițiunea ca în momentul dat să nu fie ocupată posesoarea, cu altceva... mai de miere!
Laptele este disponibil în recipiente atrăgătoare! Ei da cu asta ne-a convins!

Bine Domnule Cuc(uleanu)! Noi îți dăm drumu(rile) și portofoliul, că diplomele le dă, cum am stabilit, numai Ovidius Publius.

Textul dramatic realizat la Saturn, în 27 iunie, 2019, și prezentat în premieră, în 28 iunie, 2019

Ies din scena candidatul și profesorul examinator –cel care a citit răspunsurile!

Celălalt își ia rolul de poet în serios pentru scena cu... muza!

III. Avem scuza! De vină-i muza!

A venit asear` o muză
Pe plajă la Saturn, sub lună

Descălțată, fără bluză
Și... să vezi, ce mai furtună!
Mi-au zburat hainele toate
Cât pe ce să mă doboare
Dar scăpai, mă prinse-n brațe
Muza draga, salvatoare!

Mare tu! Mărie-albastră
Fă-ne un descânt prea sfânt
Să aprinzi iubirea noastră
Și-apoi căta-vom și-n adânc!

Să fim cu toții-un suflet bun
Lirei înstrunate? Frații!
Pe țărm de mare, la SATURN
Să cântăm Marea și Carpații! / 28 iunie 2019, Saturn

Ai dumneavoastră cu totul!
Semnează: Clubul „LOTRU”!
Am mai amendat în timpul prezentării, în versuri, interpretarea care se dă culorilor drapelului național al românilor! O redăm în versurile datate: 27 iunie 2019, Saturn

Un motiv în plus să cântăm... lumina!
Să tălmăcim aici o stare
Ieri? O zi de sărbătoare! (26 iunie, ziua Tricolorului!)
Cu mic , cu mare, tot poporul
Sărbătorit-am TRICOLORUL
Și pusu-s-a fost o întrebare
Despre-ntreita lui culoare:
Ce semnificații are?
Au curs cascade , radiofonic
Ba mai *cool*, smartphonic
Răspunsurile date, toate fade,
Urzite-n ani de propagande.
N-am ales, dar am cules
Din păcate, foarte des:
Roșul?-„sângele vărsat de clasa muncitoare!”
Care „clasă muncitoare”, prin 1840, la prima lui desfășurare?
Albastrul? – „întinsa mare neagră dolofană!”
Din Dobrogea... română, încă otomană!

Galbenul?- câmpul roadelor cu spice!
Nimic aici, nu am a zice!
Pentru noi răspunsul e esențial:
TRICOLORUL? E troiță de lumină!
Trei contopite clar, fundamental:
Un soare-Tată, Fiu și firea-ne divină!
Iată aici, plăcuta-ne pricină
Să v-amintim a LOTRULUI lumină!/Poetul de serviciu... M.Sporiș

Probele sportive, culturale și de cunoștințe generale, privind istoria și geografia Dobrogei au dat punctajul general pentru… LIRĂ!

Clubul de Turism Ecologic Montan
„LOTRU”Voineasa, Jud. VÂLCEA

Salutăm a XX-a ediție a … Festivalului Național (concurs) cu Tematică Turistică:

„ LIRA LITORALULUI” din 26 iunie - 30 iunie, 2019

Saturn Să fim împreună, întru unitate de simțire și bucurie, să ne bucurăm de darurile acestei țări a românilor, cu vatra ei frumoasă, de la munte, la marea cea mare!

Festival Blues… Brezoi/2019

Facebook : Descopera Voineasa
Eveniment gratuit
RAȚII SISTERS
Voineasa Film Festival
26-27 iulie 2019
Cinema LOTRU
Voineasa Film Festival
26-27 iulie 2019
Cinema LOTRU
6,9
PE SCARA RICHTER
RAZ GARAMTIU
AMINTIRI DIN EPOCA DE AUR
TOVARĂȘI, FRUMOASĂ E VIAȚA!
26-27 IULIE 2019
VOINEASA FILM FESTIVAL
Expoziție Fotografica
LOTRU

Alături de „Descoperă Voineasa”

Vorbe verzi de iederă... îmbracă momentul/monumentul!
(despre ediția a 15-a a evenimentului comemorativ dedicat pr. Dumitru Bălașa)

După trecerea la cele veșnice preotul cercetător și-a primit din partea discipolilor apropiați evenimentele, anuale, organizate în/ori în preajma datei nașterii sale, din 1 august (1911), într-un loc cu posibilități personale (la casele lor- vezi Marinescu/Sutești, vezi Panu și Prală/Râul Vadului), ori în parteneriat cu instituțiile care făceau din eveniment, unul de utilitate publică. Putem aminti aici Salina de la Ocnele Mari/biserica Sf. Varvara și Biblioteca Municipală din Drăgășani, organizări și cu sprijinul ANCE (Cultul Eroilor!). Susținătorul material principal a fost în primii șapte ani ing. Dumitru Panu Misăilescu/Dumitru „fratele" (dar și după, prin asociațiile fondate – vezi preocuparea pentru reînființarea obștilor de moșneni și continuitatea celor de lângă el, în finalizarea celor începute). Acesta a fost secondat pentru organizare de pr. Nicolae State Burluși (parteneri în asociația „Pro Vita"), editor de publicații la Episcopia Râmnicului și un „Badea Cârțan" modern, prin obiceiul de-a duce celor în nevoie... „carte de pomană", inclusiv departe de fruntariile țării. Evenimentele aveau în cuprindere întotdeauna: parastasul, evocarea tip simpozion (tematic, cu lucrări prezentate), colocviu, masă rotundă și agapa finală unde cei mobilizați din țara întreagă continuau... dezbaterile, ținând vie memoria părintelui. Ar fi interesantă cunoașterea cum au evoluat aceste evenimente, urmărind cine a participat, cu ce mesaj a venit și mai ales cât s-a omagiat personalitatea celui plecat, și cât s-a folosit acest eveniment pentru alte scopuri, profitându-se de audiența în creștere, cu un public țintă special. Acesta este motivul consemnărilor de față, aici fiind prima cronică din șirul evenimentelor la care voi fi participat, ca o datorie de plătit celui ce îmi va fi fost mentor și susținător al multor evenimente personale (lansări de carte, expoziții, găzduirea în revista „Dochiana", participări la congrese, etc.).

Zi de vară frumoasă în Vâlcea, marți, 30 iulie 2019. La Arhiepiscopia Râmnicului de câțiva ani și-a găsit locul evenimentul comemorativ organizat în memoria lui Dumitru Bălașa. *Locul cel mai potrivit*, sublinia și acum pr. Ion Marinescu (care reproșa evenimentului de pe valea Oltului de la Câineni-Râul Vadului, mai din urmă, că *l-a dus pe părinte la... nebuni*, în legătură cu apropierea locației de aceea a unor oameni în suferință!, ori *că l-am dus din nou la ocnă* –deși

îl cinsteam cu titlul de *academician al Academiei (informale) de sub Pământ*!) *este aici la Arhiepiscopie* pentru un fost ierarh al bisericii noastre, unul cu notorietate și mare influență pentru cei din preajmă. Evenimentul, anunțat public din vreme, era asumat și de Arhiepiscopie cu încadrarea lui fericită în tematica omagierilor anului 2019, angajată de Patriarhia BOR, pentru *preoții cărturari de la sate*. În obișnuința ultimelor ediții alături de Dumitru Bălașa se comemora și cel mai apropiat „ucenic"-Dumitru „fratele", trecut și el la Domnul, în urmă cu opt ani. Anul acesta lor li s-a adăugat și Patriarhul Teoctist!

Ora 11.00, fix! Mulțime de oameni, veniți de departe (București, Craiova, Tg. Jiu, Slobozia, Drăgășani, Horezu, Călimănești, Alba Iulia și din Râmnic, cu toate împejurimile lui) a umplut mica bisericuță din incinta complexuluiArhiepiscopiei Râmnicului, ba a contemplat și din exterior murii albiți în care fostele sibile și filosofii , prinși ca-ntr-o horă sub streșini, fuseseră demult absorbiți de vreme. Bisericuța, trecută prin fericite lucrări de reabilitare, arată impecabil, în integralitate. Sfinții din interior par oameni vi, aidoma celor ce cu lumânări în mână participă cu bătăile lor de inimi - aduse clopote de cinstire pentru cei pentru care sunt, azi, aici. Un sobor impresionant din preoți tineri și vârstnici, condus de preotul, consilier eparhial, Nicolae Moga (și cu o contribuție angajată în asociația Cultul Eroilor!) a oficiat parastasul celor trei.

Continuăm evenimentul omagial în sala din complexul Arhiepiscopiei, dedicată „Episcopului Iosif", conform programului editat. Prima surpriză: moderator nu mai este preotul (ucenic și el!) Al.Stănciulescu-Bârda, din Mehedinți, ci generalul Chelaru (cu o contribuție specială în evenimentele de la Târgu Mureș, din martie 1990, aflăm... *ca din întâmplare*, și la acest moment comemorativ!) . Nu mai sunt prezenți cei ce altădată dădeau consistență evenimentului (și ei foști apropiați ai părintelui Bălașa) : Dinică Ciobotea și , de la Craiova, Zenovie Cârlugea de la Târgu Jiu – vor fi sosit însă brâncușologii: Ion Mocioi, Moise Bojincă (constatăm aceste absențe în legătură cu niște angajamente pe care le luaserăm cu ani în urmă și acum nu puteam proba dacă au fost... vorbe de clacă, ori iubire manifestă prin fapte! - să recuperăm în pagini scrise și editate de noi pe ... Dumitru Bălașa!). Onorează manifestarea, cu consecvența tuturor edițiilor, Geo Stroe, să transmită mesajul „Academiei Daco Române" și o va fi făcut și aici, în aceeași modalitate, chiar dacă multe prorociri anterioare nu se vor fi adeverit și timpul prognozat era mult depășit. Mesajul transmis de ierarhul instituției gazdă, I.P.S. Varsanufie , prin Nicolae Moga merită o subliniere specială. A fost scurt, lămuritor și cel mai

adecvat evenimentului. Contextul clar precizat și reliefarea personalității lui Dumitru Bălașa, epurată, scuturată de amănuntele pro domo ale celorlalți - care încercau să se arate pe ei înșiși (uneori propria asociație cu obiectivul ei asumat!), folosind acest suport informal, ca pe un piedestal al unor noi monumente!-, s-a arătat altfel, decât spusele multor vorbitori, distanțându-se de rătăcirile, cu intenție, ale unor participanți direcți la dezbatere , asupra cărora vom reveni , mai încolo! În aceeași notă a patriotismului angajat, care nu acceptă scoaterea din istorie a unor eroi ai neamului, a fost și Tudor Nedelcea, reluând nu demult spusele de la Mânăstirea Bistrița (Costești-Vâlcea), cu ocazia sărbătoririi octogenarului Veniamin Micle. Atitudinea sa, precum tăria neîmpăcării față de ascunderea adevărului incomod, aducea în fața asistenței pe Dumitru Bălașa, confirmând o continuitate a luptei, la care s-a arătat solidar, prin intervenția sa, Ion Măldărescu!

Evocarea ucenicului comemorat aici, Dumitru Panu Misăilescu a făcut-o I.Șt.Lazăr, reluând textul din prefața unei cărții lansată cu un an în urmă, tot la evenimentul omagial. Textul din anul precedent era prin sine o mistificare a unei realități, cunoscută bine de moșnenii din Robești... *pentru care a luptat fratele Dumitru,* dar pe care de aproape 20 de ani (din 2000!), i-a vitregit de drepturile legitime, în posesia cărora nu au intrat nici până azi, cum nu s-a întâmplat cu toți ceilalți moșneni din Țara Loviștei! Implicarea neadevărului într-un discurs public, la un evaniment de cinstire o considerăm, în sine, o eroare gravă. *Despre morți numai de bine, pentru că în datina creștină i-am iertat și ne rugăm să-i ierte și Dumnezeu!* Dar iertarea Lui Dumnezeu, cere numai adevărul, și acesta nu este la îndemâna celor ce l-au auzit dinspre cei care țin apele tulburi să poată pescui nestingheriți! Nu cumva minciunile cărții și revenirea la ea după un an, este în profitul celor ce amână drepturile sutelor de moșneni aflați deznădăjduiți în așteptarea lor ? Amânările succesive timp de aproape 20 (douăzeci) de ani, *sine die*/vezi celeritatea complice a (in)justiției!- , pe care, doar vorbitorul de ocazie nu le cunoaște și le consideră mântuiri, salvări aduse de ...un *mântuitor,* un *salvator* al moșiei lor, arată superficialitatea celor ce semnează cecuri în alb și mai mult strică decât ajută la cunoașterea adevărului. Cuvintele lăudate, recitate după un an, nu sunt decât vorbe de clacă, ale unei cărți editată nepriceput, dar interesat, suspect perorate de un avocat prin instanțe , și culmea!.... sponsor al evenimentelor comemorative!). Halal laudatio pentru un *mântuitor*... contestat de realitatea trăirii!

Despre Dan/Dănuț/Fratele Dumitru *aș fi spus* multele lui fapte bune pe care nu i le contestă nimeni, inclusiv lupta lui neobosită cu justiția pentru redobândirea *moșiei*; credința lui sinceră în Dumnezeu și devotamentul unic, special, pentru Dumitru Bălașa, pe care îl diviniza; aș fi vorbit despre patriotismul lui ardent – niciodată despre inevitabilele păcate omenești, de care nu scăpăm niciunul. Aș fi invocat îndemnul pe care mi l-a trimis în ultimile clipe ale vieții, prin preotul State: *Mihai, să nu-ți pierzi credința în Dumnezeu!* Îți mulțumesc și acum, Dane! și adaug că cele scrise aici, și despre pomenirea ta nepricepută, este asumarea acestei credințe care îmi spune că Viața, Calea și Adevărul meu impune mărturisirea pe care mi-o asum. Nu s-a ivit răgazul să te omagiez, cum am făcut-o indirect în 2019, editând o carte și evocând pe mentorul nostru comun, Dumitru Bălașa. Mărturisirea mea nu încăpea în programul evenimentului cu... atâtea alte „lucruri importante”! A încercat un vorbitor din spatele sălii, chiar din vecinătatea mea și cu greutate a reușit să spună câteva propoziții, în care mă va fi pomenit și pe mine, cu un gând transmis peste... catapetesme părintelui Dumitru Bălașa. Generalul de armată, în poziție de drepți, cu tricolorul la gât, măsura cu cerbicie clipele învoite... intrusului!

A fost chemat din sală un filolog strălucit, Mihai Vinereanu să ne vorbească, cum o mai făcuse și în alte locuri (inclusiv la Congresul de la Buzău al Fundației „Origini” unde mulți dintre cei ai prezidiului și din sală, fuseseră prezenți) *despre... nelatinitatea limbii române* și *aberațiile* Academiei Române, când susține linia oficială a latinității noastre. Au curs apoi invectivele, din multe direcții, nu doar la adresa Academiei, ci și a noului ei Președinte, Ioan Aurel Pop. S-au făcut comentarii privind geo-politica lumii, în care România era condusă, aservită fiind, din diverse și oculte centre de putere. Credem, că pe acest teren alunecos, moderatorul a încercat să tempereze intervențile unor persoane necuprinse în program, să nu degenereze evenimentul, spre lucruri incontrolabile! Evenimentul a avut parte si de o carte dedicată pr. Nicolae State Burluși, o carte cu chipul preotului,(ucenic și el lui Dumitru Bălașa!) pe coperta I, pe care am primit-o în dar. O va fi lăudat consăteanul, Gheorghe Deaconu (Piatra-Argeș) un erudit om de cultură, insistând asupra personalității omului dvenit septuagenar, iar noi fericiții posesori am cunoscut prin slovele și multele imagini, altfel pe părintele Nicolae State Burluși. Acum sub, *scripta manent* (după obiceiul împământenit prin Vâlcea să se dedice personalităților cărți-omagiu!) ca aducere la zi a altei omageiri,

iconicul imaginii o să-l vorbească preamărindu-l pe cel, trecând pe lângă altă bornă de timp și când nu vom mai fi să mulțumim celor ce ne iubesc! Iertare părinte, că nu am contribuit cu niciun text, dar îmi cunoașteți prețuirea și punctul de vedere, privind statuile oamenilor în viață și mai ales despre supraexpunerea iederii pe monumentele, din ce în ce mai ascunse! Remarcăm aici prezența multor oameni, venind dinspre Forum, Seniori, Cultul Eroilor, Societatea Culturală „Anton Pann”, Fundația „Antim Ivireanul”, dar și o mai nouă asociere craioveană, zalmoxiană, prezentă și în prezidiul evenimentului, să-și expună programul... Au fost de toate pentru toți, și fiecare a plecat cu ceva de acolo, fie și numai cu cele oferite la agapă, aici incluzând discuțile meselor rotunde cum s-a reorganizat sala după dizolvarea prezidiului...

Posadele noastre, de toate zilele

Toate trecerile prin munți și zile se pot numi *posade*, evenimente. Aici, acum, locul își spune povestea unei clipe, punct unic al intersecției curgerii cu zăgazul care, mărturisind locul, fixează în stâncă durabilă momentul. Peste vreme rememorarea poveștii, după ce curgerea s-a prelins departe de timp și loc, devine încețoșată și dependentă de purtătorii ei, din gură în gură, uneori scrisă din cele auzite și tălmăcite să spună adevărul permis de învingător, ori învins. Refacerea *adevărului* se vădește de multe ori o necesitate, să legitimeze o stare de fapt, într-o luptă permanent tranșată de conștiința de sine. Adevărurile se pot rosti ritualic, permanent, precum rugăciunile din altare, cu riscul monotoniei și supralicitării unei dumnezeiri impuse prin sentințe, în contrasens propriei luminări, ca o libertate a asumării personale a înțelesului celor primite spre cuminecare. Aici acceptarea, fără demonstrație, este o cerință a apartenenței la o religie, ori la un partid- cu adevărul său, bine precizat în program și în statutul său!

Iată-ne, la început de iulie 2019, în locurile mai multor bănuite Posade, care își revendică un moment unic – cel de la 1330!- ele fiind, în sensul definirii toponimice: Posade!- apoi, în mod sigur, ele vor fi avut și zăgazul în care strâmtoarea locului va fi stăvilit o curgere, cu ieșire din matcă, la o vreme bine marcată în răboj! Nu ne spun în clar înscrisurile, despre momentul 1330, dacă locul revendicat de ipoteze este cel afirmat de patriotismele locale, ori de cercetătorii, partizani și ei, dependenți de metodele de cercetare, de mentorii care i-au acreditat, ori de propriile lor spuse pripit, mai demult.

La Mânăstirea Bistrița – a Olteniei de sub munte!- s-a vorbit în 6 iulie 2019 despre localizarea, pe aici, a celebrei lupte dintre Basarab I și Carol Robert de Anjou. Cercetătorul octogenar (La mulți ani părinte, Veniamin Micle!), autor a cca. 100 de cărți, își prezenta public o cercetare impresionantă, cu un imens aparat critic, întru creditarea științifică a ipotezei. Orice argument adăugat dezbaterii este important! Și faptul menținerii vii a dezbaterii este un mare câștig pentru istoriografie. Controversele, ca și în cazul altor dispute – vezi Liturghierul lui Macarie! (La Bistrița? La Târgoviște?) țin vie dezbaterea și memoria despre filele esențiale ale istoriei noastre, atât de dusă în surdinele uitării.

La Restaurantul „Posada" din Râmnicu Vâlcea, în 6 Iulie 2019, doi tineri își sărbătoreau victoria nuntirii lor! Da! Râmnicul și-a asumat această „victorie" românească asupra potrivnicilor, după ce scena din „cronica pictată" o va fi pus, cândva, și în mozaicul clădirii ce deservește... Arhivele statului. În amintirea tuturor nuntașilor va stărui mult că au fost la ... Posada și că acolo s-a cântat... *mulți ani trăiască!* și s-a rostit „casă de piatră!"

În 5 iulie 2019, evenimentele din Țara Loviștei, la Perișani și Titeşti, de loc întâmplător Posade, au ținut prim planul, ca o pildă de urmat tuturor trăitorilor în țara română, largă și încăpătoare tuturor cetățenilor ei, indiferent de etnie, sub aceeași regulă de funcționare: CONSTITUȚIA!

Semnificăm un eveniment, nu înainte de-a redefini posadele și a conota instituirea unui loc de pomenire a tuturor posadelor românilor, aici în Loviște!

Toate trecătorile prin strâmtorile munților sunt... posade! Peste tot, după importanța drumului de trecere, era un urdiniș cu albinele lucrătoare și cele luptătoare, în slujba stupului. Aici, în Loviște, la Perișani, geografia și geologia a privilegiat multe încleștări eroice și treceri în pace, să ne permită nouă alegerea - fie și numai pentru neuitare! - a Posadei 1330! Pe aici s-a insinuat printre munți „calea mare" să lege plaiurile, celor de-un neam, între ele. Pe aici turmele transhumante își aveau urdinișul anual și numărătoarea schelelor pentru rânduiala pașușului. Aici, în Pripoarele Perișaniului loviștean, se potriveau cel mai bine, intențiile noastre de pomenire a tuturor posadelor românilor, cu ipotezele istoricilor, – foarte mulți dintre cei cercetați! Prea se iscase din senin potopul scrierilor alternative, vădit sumare și părtinitoare, unor adevăruri concurente, să nu

amendăm scoaterea din răbojul trecutului eroic al neamului, al unor pagini glorioase. Posadei 1330 i se dedicaseră, expeditiv, câteva cuvinte, nesemnificative! Unei izbânzi emblematice trebuia, neapărat!, să-i punem, împrospătată, o nouă bornă de hotar. Aici, însemnele puse în timp, trebuiau să vorbească, leacuri împotriva uitării, despre toate posadele ştiute şi neştiute ale neamului. Primul semn al neuitării îşi va fi gravat în piatră numele de botez : „Posada 1330”. Cu acest nou botez, locul a fost consacrat de P.S. Gherasim Cristea (primul ierarh al Eparhiei Râmnicului!) , atestând prin oficiere şi locul unei victorii împotriva cruciadei, din 1330, care urmărea supunerea confesională a ... *schismaticilor* valahi. Pe aici, cu locul marcat şi sfinţit, uitarea nu are voie să treacă la generaţiile ce vor veni. Ceea ce a urmat aici, dar şi în depărtările cu ... *acasa* lor, a arătat iubirea tuturor pentru adevărul venit acasă din risipirile uitării, ori din poveştile contrafăcute! Aici, la instituita: Posada 1330, s-au dat anual onorurile cuvenite în sfânta tradiţie a pomenirii strămoşilor şi în ritualul laic, solemn, consacrat de calendar. Localitatea şi-a asumat ziua ei de sărbătoare, conform calendarului Posadei! Cultul Eroilor a organizat permanent ceremonii cu onoruri militare. În trecătoare, pe lângă crucea de hotar cu însemnul 1330, a apărut monumentul lui Basarab I , să amintească tuturor de această trecătoare dintre locul lovirilor ale Ţării Loviştei, de sub orizontul nordic al masivului Cozia şi Curţile domneşti, de dincolo de Topolog, ale Argeşului. Aici în trecătoarea, aleasă de noi purtătoare de cuvânt tuturor posadelor, istoria care nu se prea mai învaţă prin şcoli, decât drămuită, ori înstrăinată altor meleaguri şi *porţi,* aici istoria este trăire asumată, printr-un spirit angajat, participativ şi plin de respect şi responsabilitate civică. Cinstirea eroilor şi a sfinţilor este în firea înrădăcinată a moşnenilor care ştiu iubi moşia şi jertfele aduse păstrării ei în neatârnare în vremurile aprige. Urmele trecerii urgiilor pe aici, alături de oştirile războinicilor tuturor vremurilor sunt peste tot. Castrele le amintesc de legiunile romane şi de drumurile acestora care duceau către măreaţa Roma! Istoria scrisă le spune că aici, la Pripoare, Apusul Habsburgic s-a războit cu Orientul Otoman în lungă confruntare. Că cele două măceluri mondiale, ale ultimului veac au presărat munţii şi Loviştea, în întreg cuprinsul ei, cu mii de jertfe. Şi azi oseminte necunoscute sunt găsite şi îşi primesc cinstirea, în rânduiala îndătinată, în sanctuarele de cinstire ale eroismului, indiferent de cauza slujită, sau de stindardul sub care s-a depus jurământul.

În 5 iulie 2019, la miezul zilei, în această Posadă din Pripoarele Perișaniului, locului încărcat cu atâtea borne de neuitare i s-a adăugat un... Cimitir al Eroilor! Șase eroi anonimi, căzuți în războiul cel mare al reîntregirii, în dealul Spinului, după însemne recunoscuți ca aparținând oștirii române și-au aflat locul pentru obștească cinstire. Semnificația evenimentului poate scăpa ușor celor ce nu cunosc istoria acestui loc, ducând înțelesul către datina strămoșească de firească cinstire a oamenilor răposați, și ei fiii, aceluiași tată ceresc, adică frați ai noștri! Vedem în evenimentul acesta special, beneficiind de consacrare religioasă și onoruri militare, organizat de localnici (Primărie și Consiliul local al Comunei Peișani), Muzeul Județean „Aurelian Sacerdoțeanu", cu participarea puterii județene vâlcene (Prefect, Consiliu județean) și a multor organizații civice, alături de media locală, evenimentul care consacră cu oseminte, precum au sfintele altare, Posada aceasta care în timp își primise odoarele necesare. Se poate spune cu vorba latinului care trăiește în fibra noastră românească veche: *Finis coronat opus!* Cu adevărat acest eveniment aduce *in situ* sămânță de eroi! Să dăm mulțumire celor ce nu ostenesc aici, în Posada tuturor posadelor anonime!

În aceași zi, la Titești, în Cimitirul Eroilor, din administrarea Crucii Negre ... austriece, dar îngrijit exemplar, de Obștea Moșnenilor din Titești Loviștei, au fost reînhumați cei doi eroi germani, anonimi, găsiți în tranșeele marelui război. Ceremonialul a fost același, fără părtinire, cu aceeași reprezentare, demonstrând că în moarte eroismul este egal și cauza celui ce-și jertfește viața se bucură de respect, indiferent de tabără.

Salutăm acest mod de cinstire, nepărtinitor față de eroi și eroism și adăugăm aici că loviștenii țării de piatră pot să fie un exemplu tuturor cetățenilor români, din larga-ne patrie, indiferent de etnie, confesiune, ori resentimente pentru destinul propriu în istorie! Mai amintim celor de aceeași cetățenie - și celor din... posada Uzului/Oituzului, că în inima cu cămările ei, curge același sânge și ea bate în ritmul Constituției patriei, cu articolul 1. Aviz și Înaltei Curți Constituționale care se ocupă doar de mărunțișurile gâlcevii minuscule, politice și lasă netratată grava problemă de tahicardie etnică, a ventriculului... stâng!

Despre martirii și „academicienii" regimului comunist... la Ocnele Mari

Orașul vâlcean Ocnele Mari, loc cu o istorie milenară, de aceea Vel Ocna, și-a dat sarea pământului oamenilor, uneori chiar sarea omenească pământului, când vremurile puterilor omenești se sminteau și omul politic devenea lup de pradă, semenului opozant. În vreme ocna putea fi o temniță pentru munca silnică a celor condamnați. Regimul concentraționar al perioadei invaziei comuniste în plaiurile noastre și-a găsit ușor soluția exterminării potrivnicilor. În multe alte locuri din țară, prigoana iscată de târgul mondial al puterilor zeilor pământeni, elita care însămânțase duhul țării trebuia eliminată, cu orice preț, de pe scena societății, din toate structurile purtătoare de mesaj național-patriotic, de doctrină a libertății și mai ales cu o credință creștină care dădea suportul *trăirii specifice românești* (și acum dusă în derizoriu de remanența ateist-materialistă, prin etichetările strâmbe și neclarificările necesare, privind naționalismul interbelic!). Oameni politici, indiferent de serviciile aduse neamului românesc, adevărați oameni de stat, au fost

martirizați, ei pierzându-și viața în închisorile din hotarele României Mari, pe care chiar ei au făcut-o posibilă. Sighet, Aiud, Gherla, Ocnele Mari, Pitești, Jilava... Periprava (să marcăm doar o diagonală, de aproape 1000 de km!, din marea rețea a lagărului concentraționar). Pe aceștia i-au urmat oamenii de cultură și slujitorii bisericilor pentru putința cultivării altui realism, a formării altui om, neapărat nou și fără credința în Dumnezeul pământului moștenit, cu toate rostuirile lui milenare. Au scăpat doar cei ce au putut fugi cu dorurile toate din țara mamă, să ducă lupta cultural-spirituală pe coclaurii lumii de dincolo de *cortină*. Cei care s-au ascuns să ducă lupta de partizani prin munți au fost vânați precum sălbăticiunile. Marile personalități, cu recunoaștere mondială, au fost discreditate și scoase abuziv din Academia Română, obstrucționate în a primi recunoașterea publică internațională. Academia a fost aservită instrumentului politic care înnoia lumea cu forța, împotriva voinței ei. Acest fapt, constatat de Petre Pandrea, și el... onorat cu o detenție la penitenciarul de la Ocnele Mari, l-a determinat să constate răsturnarea abruptă a valorilor din societatea românească. Da! Academia se mutase sub pământ! Supraviețuitorii și cei plecați, luptători până la ultima suflare!, erau adevărul neamului, demnitatea lui, și adevărata biserică luptătoare, nu Iudele, de toate felurile, care au făcut compromisurile și noua poză cu noul stăpân care le va da direcția *în actul liber* al... creației (?!), prin însămânțarea dispusă! Cum să te poți vindeca de boala cea grea adusă cu tancurile și cu *diviziile fraților*, inclusiv ale alor noștri?, apoi cum să nu asculți de marii oameni de cultură – dar fără coloana demnității!- care propovăduiau ceea ce apostolul Pavel scrisese? (scripta manent!), că *toate împărățiile sunt de la Dumnezeu*! Uitau însă să spună că acum noul stăpân este Leviatanul, care va dărâma biserici, va învrăjbi creștinii între ei și îi va obliga să-și renege valorile, să se închine... mai altfel!

Invocăm aici spusele întrebătoare, uneori sentențioase ale unor oameni mari: *Unde sunt cei care nu mai sunt?(*Nichifor Crainic*!), Să nu ne răzbunați!* (Mircea Vulcănescu), *Ridică-te Gheorghe!, Ridică-te Ioane!* (Radu Gyr) *Dezveliți tot adevărul și să spuneți tuturor!* (v. Imnul Eroilor) pentru a argumenta cum s-a născut evenimentul, devenit tradițional, de la Ocnele Mari.

În urmă, cu mai bine de 15 ani, când România își căuta o matcă spre NATO și Uniunea Europeană se punea problema raportului optim dintre identitate națională și apartenența la alte valori internaționale, acum mai albastre, după ce încă, nu ne vindecasem de tot, de pojarul dus în cârcă peste o jumătate de veac. O întoarcere

de macaz, după 1996, făcuse posibilă dezvelirea unei părți a celor ascunse și iscase în societate o dorință de-a ști mai multe, tocmai pentru a nu repeta, cum se spune, istoria! Partidele istorice, în prim plan, pentru o scurtă perioadă vor fi făcut deschiderea. Să nu ne pierdem identitatea! Devenise un strigăt de luptă fără o încărcătură în argumente și mai mult strigăt în confruntarea politică internă. Care identitate, fără adevărurile incomode ținute cu toată forța sub preș? Aparatul de securitate, prin slujbașii încă în exercițiu, încă vorbeau de *bandiții* de partizani! Toți martirii dovediți ai închisorilor erau, în masă, niște legionari, vinovați *in corpore,* pentru toate crimele posibile, pe care nu le-a motivat niciodată temeinic nimeni, mulți fiind arestați cu anii, doar pentru cercetare și ținuți în regim de detenție, nejudecați. Statul român a făcut – *pe repede înainte* (să folosim o expresie uzitată acum!) judecata comunismului-tocmai pentru iertarea lui de toate crimele!- niciodată pe cea a legionarismului, adică extrema cealaltă, pentru că între naționalismul –cel cu identitatea!- și noua orientare spre internaționalismul albastru era nevoie de noua ...Uniune!

Când statul își potrivește treburile cu cerurile înalte, trăitorii își caută singuri așezarea pământeană. În societatea românească, lăsată din chingile unei instituții de forță care își reorganiza sistemul, va otăvi un spirit liber cu inițiative recuperatoare ale celor ascunse. Cum să nu afle cei de la Ocnele Mari acum, ceea ce ascunsese penitenciarul din preajmă? Cum să nu observe numele unor oameni mari pe crucile din vecinătate? Cum să nu-și pună întrebări și curiozitatea să-și primească răspunsurile? Apoi mirările! Cum? Nu , George Coșbuc a scris poezia dusă-n romanță „A venit aseară mama?” Au fost aici, la noi, Petre Țuțea, Petre Pandrea, Manoilescu, Vasile Militaru...? Hai să spunem și celor care nu știu! Așa a apărut în vecinătatea fostului penitenciar Monumentul Foștilor Deținuți Politici (sculptor Petre Simion Cichirdan) cu o impresionantă listă de nume! Dar despre ei lumea trebuia să cunoască mai multe! Preotul Parohiei Trăistari, Petre Vețeleanu, om de cultură și un bun cunoscător al naționalismului românesc, va face din dezvelirea adevărului un demers permanent. Costea Marinoiu, cetățean de onoare al localității, lider al Societății Culturale „Anton Pann” va antrena la cunoașterea operei poetului martir, Vasile Militaru. Din ce în ce mai prezenta, în viața societății, Asociația Națională Cultul Eroilor, prin filiala județeană, va veni cu toată puterea ei de amplificare în organizarea evenimentelor comemorative. Cercul de la Râmnic, își va fi declarat și el, încă din 2001, intențiile recuperatoare ale

marilor români uitați, ori deliberat ascunși de cei ce vor să-și ascundă propriul trecut. Puterea locală: Primar și Consiliul local vor fi susținut mișcarea pornită de jos în sus și se vor fi implicat benefic... Acum, în 2019, chiar în 8 Iulie, când se vor fi împlinit 60 de ani de la moartea poetului martir Vasile Militaru, număram a –X-a ediție a Memorialului „Vasile Militaru”. În edițiile anterioare comemorării și simpozionului i se asocia și un Festival Internațional de Poezie „Vasile Militari”, poetul bucurându-se simultan și de acțiunile Societății Culturale „Vasile Militaru” din Chișinău/Republica Moldova, coordonată de inimoasa Maria Șalaru, mai meru prezentă direct/indirect și la Ocnele Mari cu o nouă faptă, recuperării marelui poet național... Consonanți ideii scoaterii din ascundere, anual în ... *academia informală* vom fi recuperat câte un academician al „Academiei de Sub Pământ”. Lista am deschis-o cu Vasile Militaru și apoi am completat-o cu vâlceni apropiați și mai cunoscuți inițiatorilor: pr. Dumitru Bălașa (Aiud), pr. Bartolomeu Anania (Aiud), Iuliu Maniu (Sighet) – în anul centenar, ca omagiu adus contribuției deosebite la făptuirea Marii Uniri!-, Nichifor Crainic. Dintre cei izgoniți din cultură și din memoria afectivă multă vreme : Constantin Brâncuși, Mircea Eliade, Lucian Blaga și-au primit discursurile de recepție în cadrul simpozioanelor, la momentele alese semnificativ. Anul acesta, 2019, academia informală de la Ocnele Mari, va fi primit pe Regele Ferdinand/întregitorul și pe Regina Maria a românilor, multă vreme ocultați de-a împreună cu ideea monarhică și mai ales ca oponenți ai bolșevismului (vezi 1919 și îngrângerea bolșevismului leninist, care se cuibărea prin Crișana și Ungaria lui Bela Kun, eveniment pe care nu trebuie să-l lăsăm în afara istoriei noastre, oficiale!). A fost adus în... *academie* și numele preotului basarabean, Alexandru Baltaga, martirizat prin Siberia, tocmai pentru a nu fi uitați sutele de mii de români, duși acolo de ... *frații noștri*, comuniștii, primiți cadou de la marile zeități omenești ale lumii, în frământarea împărăției sale.

Evenimentele comemorative ale acestui an au avut în prim plan organizatorii: Consiliul Local și Primăria orașului Ocnele Mari, Biblioteca Publică „Vasile Militaru” și Casa de Cultură „Mircea Demetriade”, Parohia Trăistari- toate din orașul Ocnele Mari!-, Asociația Națională „Cultul Eroilor”, filiala vâlceană. Le-au fost alături, partenerii din totdeauna – evenimentul, arătând iradierea în societate a fenomenului recuperator!-: parohiile Râureni, Ocnele Mari, membrii Forumului și ai Seniorilor... Vâlcii, ai Fundației Antim Ivireanul și ai Cercului Informal, România-Grădina Maicii Domnului. Media locală și Intol Press, alături de

Asociația Foștilor Deținuți Politici au asigurat o prezență consistentă! Evenimentul a fost onorat de prezența unor „ambasadori” dragi : delegația comunei Lozova, din Republica Moldova, în frunte cu primarul ei Lilian Botnaru. De la Chișinău, Maria Șalaru, a transmis, întru cinstirea evenimentului, în dar participanților, cartea coordonată și editată pentru anul centenar: *Imnul Neamului,* de Vasile Militaru, cu subtitlul, „100 România 1918-2018/sărbătorim împreună” editată la „Lumina-Cuvântului”, Chișinău, 2018 . Scoala gimnazială „Costea Marinoiu”, artiștii Teatrului Ariel vor fi omagiat specific evenimentulul, impecabil organizat de primarul Mihai Pătru și mâna sa dreaptă Aurora Popescu, cu susținerea consistentă a lui Petre Vețeleanu și moderat de Eugen Petrescu, un slujitor neîntrecut al ... Cultului Eroilor! Să spunem că la *monument* s-au depus coroane și s-a oficiat Te Deumul, că la Cimitirul „Bozeasca” s-a săvârșit parastasul lui Vasile Militaru, al tuturor deținuților de la Ocnele Mari și că pomenirii i-au fost adăugate numele preotului basarabean dus în Siberia (de noi în Academia de sub Pământ!), Alexandru Baltaga și numele noilor *academicieni* : Ferdinand-Întregitorul și Maria-Regina Românilor . Au conferențiat acolo, semnificând evenimentul : Neculai Stănculescu, Mihai Sporiș, I.Șt.Lazăr, Ion Soare, Constantin Mănescu, Petre Vețeleanu, Petre Cichirdan, Mihai Moldoveanu, Marinela Capșa, iar primarii Mihai Pătru și Lilian Botnaru, prin mesajele lor, au deschis calea unei viitoare înfrățiri a localităților. Să dăm mulțumire tuturor, inclusiv celor ce au onorat evenimentul cu prezența și vor duce mai departe vestea cea bună despre redobândirea unor lucruri uitate, dar bine de știut!

Imnul Neamului

Facem aceste însemnări în preajma zilei naționale- instituită prin lege!- a imnului național consacrat de ultima constituție a României: Deșteaptă-te române! Îndemnul la deșteptarea, ca o trezire din somnul minții, adresat națiunii române, pare o obsesie a tuturor vremurilor în care elita trează strigă din toate puterile la neamul prea ascultător și prea răbdător la vorbele de clacă ale stăpânului vremelnic. Imboldul acestei constatări ne-a fost dat de recenta apariție la Chișinău, prin îngrijirea AO Societatea Culturală „Vasile Militaru" (coordonator Maria Șalaru) a volumului „Imnul Neamului" ivit la editura „Lumina Cuvântului" cu subtitlul „100 ROMÂNIA 1918-2018/Sărbătorim împreună". Cartea este o selecție de poezie patriotică din volumele editate între cele două războaie de poetul patriot și martir, Vasile Militaru. Prefața Mariei Șalaru :„ Marele Poet, Martir al Neamului Românesc Vasile Militaru" și adaosul biografic asupra destinului poetului, făcut de Eugen Petrescu, ne aduc în aerul vremii cu naționalismele continentului în care al nostru se chema, într-o dorință a legii morale și a necorupției: legionarism. Patronul, mâna dreaptă a Lui Dumnezeu nu putea fi decât Arhanghelul Mihail și cu garanția că un popor creștin, nu demult ieșit de sub obediența lui Alah, suzeranul politic preț de o jumătate de mileniu, își poate trăi plenar ale sale și pe cont propriu, fără obediențe... organice muscale, fără uniații cu forța- habsburgice!, fără smecherie bizantină , amintind de Fanar, de prea desconsiderarea nemeșească și câte alte înstrăinări, între care problema celor ce l-au răstignit pe Cristos și știau negoțul cu... „ochii dracului" , părea una nerezolvată. Un exponent cultural al perioadei, numitul poet Vasile Militaru surprinde perioada cu trăirea lui sensibilă de creștin autentic (vezi „Divina Zidire", „Psaltirea în versuri"!), istoria zbuciumată a neamului, dar și comandamentul momentului – spuneam mai sus, sincron naționalismului continental în care al nostru își avea, în mod necesar, amprenta trăirii specifice a românilor, creștini de când se știau! Cartea recuperează în versuri istoria românilor până la data plăsmuirii lor sub titlul „Cântarea Neamului" (după arestarea spiritului acestei vremi, propaganda omului nou va fi găsit formula, demult recomandată de Alecu Russo: „Cântarea României", ca o patrie *eliberată* de ... Dumnezeu și de fosta elită „reacționară" și etichetată ca *dușmană poporului*. Sub această vină majoră va fi fost martirizat și Vasile Militaru, de-a împreună cu întreg legionarismul, niciodată adus în fața

Apelului istoriei, precum *nevinovatul* Comunism, adus de crivățul roșu și... *pe repede înainte*, iertat de crimele de mai decurând!

Toate poemele culese și puse aici împreună își propun să întărească sentimentul apartenenței la aceleași valori identitare, imediat după marea izbândă de-a avea o patrie mare, a lor, a majorității românilor. Unirea cea mare, făptuitorii ei (oamenii de stat și monarhia!), sacrificiul atâtor viteji, toate acestea și multe asemeni puteau fi: „Temelie de veac nou", după cum va adunat sub acest titlu nenumărate poeme, între care și pe cel care dă pe cel al restituiri, făcută de Maraia Șalaru, spre neuitarea Basarabiei, întretimp rătăcită din trupul întregului! Iată ce spun cele câteva strofe din *Imnul Neamului* (vezi p.25!) : „Veniți, Români, din larga zare/Mereu să fim uniți cu Dumnezeu/.../C-avem porunci din ceruri date;/Să luăm furtunile-n răspăr;/Altar să facem din dreptate,/Din bine și din adevăr./.../Trăit-am veacuri de robie,/Strămoșii ne-au fost trași pe roți/Dar am păstrat a noastră glie/Și om păstra-o-n vecii toți..." Carte ne reamintește eroii și martirii neamului. Nu uită vatra străbună geto-dacică altoită cu înnobilarea civilizației romane. Venită ca o ofrandă la comemorarea a 60 de ani de la trecerea în lumea de dincolo a lui Vasile Militaru, cartea s-a potrivit –fără aranjamente prealabile!-, primirii în *academia* informală, *de sub pământ* (după spusa lui Petre Pandrea și ca răspuns întrebării lui Nichifor Crainic: *Unde sunt cei care nu mai sunt?)* de la Ocnele Mari, în 8 iulie 2019**, a Regelui Ferdinand – întregitorul, a Mariei – marea regină a românilor, alături de preotul martirizat al Basarabiei (prin iadul Siberiei!), Alexandru Baltaga. Regii românilor își vor fi găsit în poemele lui Vasile Militaru cinstirea deplină. Noul volum, recuperând de sub preșul istoriei poemele despre regi, ne-a ușurat discursul de recepție pentru *academicienii* noștri speciali.**Chipul volumului cu arhanghelul Mihail, îmbrăcat în tricolor, cu sabia dreptății, cu sulița și cu scutul, actualizând ultima stemă, ne spune că ne trăim felul de-a fi, prin luptă permanentă și cu credința cea mare în Dumnezeul puterilor care ne ocrotește: numai iubindu-ne, până la sacrificiu moșia, căreia permanent trebuie să-i cântăm Imnul Neamului, însorit înalt la sărbătoare, de îmbărbătare în starea de luptă, pios cu recunoștință pentru cei ce nu mai sunt, dar ne veghează! Starea de deșteptare este una de luptă, cât viața ne cere eroismul, ori sacrificiul! Mulțumim Maria Șalaru, pentru osteneala ta permanentă în altarul martirului Vasile Militaru.

8 iulie 2019, Ocnele Mari

Troiță/Triumvirat al trăirii, în apropierea noastră-familia Dură!

Ce e val ca valul trece! Trecerea este felul de-a curge: la început cu timiditatea abia a izvorului; apoi cu tumultul valului, înspumând albele creste; iar, în final, către marea adunare, înspre vărsarea în anonim- încărcat de poveri, liniștit, gata de toate decantările și miraculoasele evaporări înnoitoare. Este o lege, scrisă în toate pravilele sacre, pe care mai vechii o numiseră: pantha rei! Da, au spus filosofii: totu-i mișcare, reducând totul la energia materiei. Marii sacerdoți, trebăluind la sufletele oamenilor, prin toate cabinetele autorizate ale religilor, vor fi văzut însemnul legii de funcționare al vieții, în suflarea ca o punere în mișcare, ca o cheie exterioară în mâna unui mecanic ceresc, poate o parolă cu taină specială. Trebuia să fie un duh imaterial, un spirit, însămânțat prin taină, un ceva care să asculte de o parolă, poate de vreun impuls al telecomenzii și aceasta să se supună unei voințe care știe ce, și de ce face! Legea era una, funcționarea una, mecanicul, atot și atoate cunoscător, trebuia să fie unul! Dar poți să ști un lucru?- dacă nu ai participat la facerea lui?, la minunea punerii în funcțiune?, apoi, cum să-l supraveghezi continuu cu materia lui perisabilă și cu duhul identității de sine, că prea s-au înmulțit valurile? Reparațiile s-au înmulțit, chiar și cele capitale, că de modernizări, uneori înlocuiri a celor materiale, pentru o funcționare mai bună, mai durabilă, ori o mai mare frumusețe, nu mai vorbim! Profesiile s-au diversificat, curgerea a devenit timp măsurabil și atunci continuitatea, dincolo de vărsare, devenise norul cu întoarcere la izvor, vizibile fiind și păsările care plecau peste mări și se întorceau de unde plecau. S-a umplut cerul cu responsabilii celor legiuite. Fiecare legitate își avea specialistul-mecanic-vraci propriu. S-au umplut spitalele regionale de prin Olimp, Parnas, Tibet etc., dar și cele particulare ale triburilor, cu vracii, șamanii de ... familie! Materia pipăibilă, reductibilă la stihiile la vedere, apoi la marea diversitate a formelor și legităților particulare, avea nevoie să fie- în sine!- cunoscută ca structurare, funcționalitate, să se poată asambla în altă organizare și asta cu propria lege insuflată de Cel Ce le știe pe toate... Între unicitate nedespărțită și multiplu, balansul este, a fost și va fi continuu!, ca o nesfârșire de unduire brâncușiană. Unicității spiritului legiuit, gânditorii i-au zis LOGOS/Cuvânt/nomen/dabar/dao etc. – fiecare în suflarea lui interioară, post-babel. Celor ramificate –frunze, semnificatelor cu forme și rosturi în întreg, le-au spus cuvinte! Nu acesta era invocat de Ioan!, evanghelistul , ci însuși LOGOSUL,

tatăl tuturor ca un POM al vieții ! (ce frumos ne conține în limba noastră rOMână, și în cuvântul , vorbind despre pOMul vieții, acest întreg al tuturor cuvintelor!)

Între cer și pământ noi oamenii suntem veriga de lumină și curgerea cu meandre a timpului. În marea curgere viața noastră, *între,* este o durată ca o verigă de lanț cu propriul cerc închis. Suntem parte a unei treimi cu tărâmuri (țărmuri!): mama care se face mumă/humă; curgerea în propria matcă deși în brațele mamei și călăuzirea tatălui (tatălui nostru care este-n cer!); tatăl, cel responsabil cu duhul trimis binevestitor mamei, că ceea ce pământul găzduiește cerul odrăslește! După durată, cele două inele care ne-au ținut de brațele două își iau dota: materia și spiritul, cu adaosul recoltei demult rânduite. Nu sunt noutăți*: in potentia, in actu, în opera,* spuneau anticii acestor ipostasuri. Dar și îndemnul modern al realizării depline a persoanei sună treimic : să poți! (să fi structura adecvată, organism făcut special pentru a putea! Să fi în contextul favorabil și puterea ta - materială/financiară/de cunoaștere – de înțelegere, este dominantă!); să știi! (să te fi calificat apriori, prin studiu, prin exercițiu aplicativ, pentru ceva anume!); să vrei! (aici imboldul poate fi o poruncă de sus în legitatea celor bune/cauze drepte, ori asumarea voinței personale, uneori ieșirea din ordinea timpului cu alunecări, constatându-se în afara căii drepte, aflată prin învățătură și constatată prin trăire!) Aici numai marea putere de înțelegere și un caracter puternic – care nu se teme decât de Dumnezeu!- poate avea voință, când contextul este neprielnic! Credem că cei fără cunoașterea voinței supreme a dumnezeirii nu își vor înfrânge niciodată temerile, spaimele și vor face compromisul cu puternicul lumii de dincoace.

Am făcut introducerea de mai sus pentru a constata, nu ca *un laudatio* interesat, întreita personalitate a unei familii, ca niște magi, trei crai de la Răsărit, iviți pe malul Oltului, la Fedeleșoiu, într-o perioadă, amintind de ivirea unei noi ere și de nașterea unui spirit al înnoirii, cum va fi fost și cea din perioada lui Irod, când lumea veche se mediteraniza *, in mare nostrum,* sub *sigiliul* măreței Rome. Constantin Brâncuși, geniu al artei moderne, recunoscut *l`uomo universale* explică noutatea lui , care a dat o direcție nouă artei veacului al XX-lea, printr-o credință personală, când spune că *a fost trimis de Dumnezeu să dea ceea ce a primit!* Nu mai credem demult în hazardul... întâmplat! Cu atât mai mult cu cât fizica și matematica modernă va fi constatat sublima și inefabila ordine din haos! Știam asta demult într-un gând ivit nu știm de unde, când, la o poruncă preexistentă (încă ne rost(u)ită!)- *in nuce* și în cuvintele limbilor dizolvate în laptele mamelor în

aşteptarea gurilor să le rostească!- că haosul a rezonat poruncii : să se lumineze/clarifice un(i)vers nou, şi acesta, poem întreg ca o glossă, s-a făcut, cu ordinea secvenţială strictă a dialecticii zilelor şi nopţilor! În jocul de-a *alba-neagra* şi schimbarea polilor anotimpurilor -pe circumferinţa anului, cu 360 de grade-zile şi ceva în plus să se închidă /deschidă poarta -, armonia demult proiectată, neporuncită până atunci (că nici timp nu exista în absoluta ubicuitate primordială!), săvârşitu-S-a! S-a făcut să fie operă vie şi curgere universală, să se întrevadă o legitate aproape matematică şi o poezie, ca o... *cântare a cântărilor*! Cum să mai bagi în seamă bârfa savantă despre întâmplarea particulară şi lipsa de inteligenţă a haosului?, cum să poţi crede că furtuna oceanului de oameni nu îşi are o cauzalitate? şi că aceasta, inexorabil, nu îşi desfăşoară procesul să se ivească plecarea celor consumate şi ivirea înnoirii?! Aşa credem în ivirea - în plină dominaţie a unei stele-pentagrame, ivită-n răsăritul cu linişte doar în... Pacific, unde îşi aştepta soarele însângerat de junghierea lui Dumnezeu şi pe a noilor profeţi/prooroci ! Sigur, Cel răspunzător de marea ordine îi va fi trimis şi pe ei în marea misiune de care vorbea sculptorul Hobiţei.

Afară se făcuse vreme urâtă şi profeţii mincinoşi propovăduiau înoirea omului, prin sine demiurg egoist şi fără recunoaşterea întreirii, de stabilă aşezare a firii în univers , ba chiar şi în geometria care cere minimum celor trei puncte: sprijinirea independentă, adică în libertate. La cel chibzuit lucrurile se fac planificat. În familia cu duh creştin demult însămânţat, într-un loc pe care istoria, necercetată până la cap, ascunde o... curte cnezială pentru puterea lumească, la Fedeleşoiu, pe malul stâng al Oltului se nasc gemenii : Ioan şi Nicolae Dură, tocmai când un mare război răscolise măruntaiele pământului şi aducea o înserare însângerată, peste ziua creştină a Golgotei româneşti, de prin 1945. Ce a urmat se cunoaşte din ce în ce mai mult, cu toată temporizarea potrivnică. O elită, duh al trăirii creştine româneşti , acumulată cu trudă şi sacrificii neamului daco-roman, era dezrădăcinată forţat şi înlocuită prin experiment miciurinian, cu altoiuri de stepă, uneori pe permisivele-prea plecatele ! - iudele de serviciu, ori cameleonii cu culoarea potrivită, oportun. Martirii îşi trăiau cu demnitate sorocul calvarului, dar Dumnezeu hotărâse şi el alegerea viitorilor ucenici şi creşterea lor prin aparentul deşert, printre atâtea deşertăciuni autentice. Copiii trăiau gemeni-pereche prin deşertul , în care ştim, că exodul durează generaţii ! În deşertul aspru se primesc izvoarele cu toată simţirea! Acolo se primesc, înţelegător, legile firii şi ai timpul să

reflectezi, într-o cumpănire cu cele din jur, asupra vieții! Cu Dumnezeu te afli în raport direct, personal. Te întâlnești cu duhul Lui prin scriptura revelată și împropriată, după ce ai deprins prin ucenicie severă mijloacele de învățare, să poți să ști, apoi să le crezi înțelegându-le, și abia apoi să ți le faci porunci de urmat, neabătut, ca adevăruri pe cale și mai mult să le înmulțești precum pâinile și peștii, ca daruri, celor asemenea ție! E lung și greu urcușul, scării virtuțiilor! Rar ajungi la liman și să poți privi de peste Iordanul care i-a fost refuzat și călăuzei Moise.

Suntem mereu pe un drum și privirea înapoi, nefiindu-ne permisă, scrutăm doar istoria, zice-se făcută pentru vederea în față. O studiem cu intenția de-a ști, de-a înțelege și de-a aplica poruncile ei cele bune. Iată-ne în preajma urmelor trecerii înțelegătoare, adică cele scrise de preoții, profesori universitari, doctori în teologie și slujitori în altare: Ioan și Nicolae Dură. Am avut încredere să le adulmec cercetarea pentru că numele Dură mă luase de mână. Cu peste două decenii în urmă îmi atrăsese atenția, în mediul cultural-spiritual vâlcean, preotul Leon Dură. Poet, prozator, dramaturg, un eseist cu fior creștin special, un cârtitor cu argumente celor ce se întâmplau în jurul nostru, o dezinvoltă poziție critică, fără menajamente, față de impostura din cultură (plagiat, imitație, lauda nemeritată etc.), față de abuzurile instituților suprabirocratizate și cu năravuri moștenite! Apoi energia greu de strunit în reuniunile noastre publice, și puterea de-a spune nu-ul necesar, când toți erau dadaiști (cu alt sens celui cu dodiile!) m-a făcut un fervent cititor a tot ceea ce scria... prietenul Leon! (m-ai aflasem că fusese botezat de ... un Leon Baconschi și atunci tocmai studiam cele traduse de fiul acestuia din marile epopei indiene!). Un univers al cercetării își arăta urmele în opera sa. Mă provocase... tâlcul mitologiei, scripturii, mă mai încerca daimonul lui Socrate, ba mă și angajasem într-o lungă înseriere de ... *conotații spirituale,* la o televiziune vâlceană să nu–l am, aparat critic în preajmă, prin opera lui. Născut, prin 1959, Leon îmi pare acum ca întregirea a unui triumvirat, chemat special pentru misiunea să nu lăsăm smintirea deșertului să scrie alte table de legi trăirii creștine a românilor. Credeam că studiile lui teologice, inclusiv doctorale, s-au ivit în neamul Dură ca singularitate. Dar studiindu-i „Pomul Vieții”, editura LOGOS , Rm. Vâlcea, 2005, în impresionantul aparat critic (prin el arătându-se seriozitatea unei cercetări ample, cu 239 trimiteri bibliografice!) voi fi găsit vreo treisprezece trimiteri la cele scrise și date cercetării științifice de frații săi, iviți cu vreme multă înainte!) . Apoi numele Dură, bătând un clopot pe la Constanța, tocmai pe țărmul

porții de intrare a creștinismului la noi, ori chemând ortodocși Apusului prin parohiile Flandrei și Valoniei mi-a pus întrebările și mi-a provocat minunarea. Nu am mai fost surprins să constat că atitudinea militantă a lui Leon se afla în lupta, mai subtilă, a fraților mai mari, care prin răbdare și perseverență duceau lupta cea mare a catacombelor, singura în măsură să conteze în misiunea traversării deșertului. Organismul viu –așa cum se arată biserica creștinilor!- își cere lupta potrivită în orice vreme. Uneori structurarea instituțională în binomul laic-sacru își cere reformarea în pasul vremii în feuda autocefaliei, alteori frații întru creștinism, cu toate ramurile trebuie să se readune pădure să nu îi spulbere pustiirea schimbărilor climatice. Da! Este nevoie de ecumenism, de conciliere, de deschidere spre lumea cu altă mobilitate și cu alte provocări ale cerurilor informale! Este nevoie de altă așezare mai dinamică, mai vioaie altfel risipirile sunt mai rapide decât readunările din rătăciri! Este nevoie de adevărul mărturisirilor, îndelung amânate, în legătură cu faptele necanonice ale instituției bisericii, tocmai pentru că și ea trebuie să devină credibilă, și ea trebuie să-și aibe, cu o anumită periodicitate, spălarea feței, uneori resfințirea! Acest spirit înnoitor, enunțat comandament, proactiv, de Leon cel slobod și zburdalnic, uneori încifrat literar, intertextual, dus în șarada nevinovată(nu fără consecințele... îndătinate de interpretarea abuzivă a unor canoane neactualizate!) se observă la toți cei trei magi, autentici crai de la Răsărit! Cum să mă surprindă titlul de înnobilare laică, primit de cel care este de două ori doctor în teologie, recunoscut atât în spațiul grecesc al Răsăritului,(Atena) cât și în cel roman al Apusului (Louvain-Belgia!)? : „Servicu Credincios” în grad de cavaler, conferit de Președintele României , în 9 Martie 2018 (în plin an centenar!) . Cum să nu te minunezi, cum trei frați, au urcat treptele cunoașterii cu studii temeinice, le-au înnobilat cu doctorate, și-au dat cunoașterea studenților la universităților cărora li s-au dedicat profesori, slujesc trăirii vii a bisericii în altarele parohiilor lor? Că sunt misionari pentru sporirea credincioșilor, acolo unde secularizarea pârjolește și pustiește cu cele necurate și încă neprimenite necesar? În faptul culturii și cercetării științifice (nicicând desconsiderată!) duhul lor se arată în întreirea ființării: crează inspirat, ori credibilizează pe puterea lor de înțelegere opera atora; o transmit prin instrumente create tot de ei (vezi editura LOGOS și rev. Mărturie Ortodoxă) către cei în căutarea cunoașterii, dar și dau aparatul necesar descifrării de la catedre, simpozioane, congrese etc. Prezența în revistele noastre vâlcene, tratate cu tot respectul, mi i-a apropiat pe seniorii Nicolae și Ioan Dură prin, *per contrario*,

Leon, mai aproapele nostru, mai devreme, de când cu *povestea vorbii*, cu Anton Pann, cu întâlnirile noastre pe lângă eroii vâlceni, cărora le mai pomenim, nu tuturor!, numele, pentru că unele au fost în... legiunile române și nu în *divizile* marilor eroi, cu nume emblematice!

Eram pe punctul să închei acest modest omagiu, gândit a-l finaliza pe 9 august (tocmai la trei zile, după... *schimbarea la față,* dar de ziua venirii pe lume a gemenilor!), când poștașul mi-a adus trei cărți de la Ioan Dură: două, cu ample studii de istorie (mă gândeam la îngemănarea tematică!), și a treia: „Dar din – Râvna casei tale”. Să mai crezi în întâmplare! Eu vorbeam de magi și observ numele editurii... Magic Print! Eu remarcam dăruita casă a familiei Dură iar titlul cărții, cu coperte aurii, chiar se recomanda ca ambasadă a dumnezeirii în neamul pământean izvorât la Fedeleșoiu! Apoi, cum să nu recunosc că frații prietenului meu Leon, sunt și frați ai mei, nu doar că ne-a fremătat Oltul creșterea, că același timp ne-a avut în grădină, ci pentru faptul că le împărtășesc aceleași taine, chiar dacă în cele ale sacralității le sunt fratele cel mai mic... La mulți ani!

9 August 2019/ Robești, Vâlcea

Cu... „(B)Arca Ideilor” luntrașii de ocazie ai... Oltului

Este un fapt cunoscut că Oltul este cel mai lung râu al României, în întregime curgător prin moșia întabulată internațional a statului național, trăind acum în devălmășia europeană. Ei da! Ne-am zis câțiva *luntrași* de pe malurile Oltului: *înainte de-a ne vărsa cu totul în marele fluviu, emblemă continentului (și el far modernității!), să ne identificăm freamătului curgerii tainice a Alutusului* (Ce nume de altar vechi i-au dat străbunicii noștri!), *cu propria bătaie a inimilor noastre și cu cele iscate din cerul inspirațiilor căzute din înaltul de deasupra!* Să fim ai Oltului în ceea ce el, maiestosul, inspirase unor înaintași *Cartea Oltului* , ba și oglindirea înaltului în apele lui zăgăzuite: *Cerurile Oltului.* Nu ne-au intimidat atenționările unor clasici, care oricum și-au depășit maeștrii lăudați, apropo de *: „…e unul care cântă mai bine decât... mine!”.* Oltul își vede de curgerea lui și toți putem pluti duși fără de voie, poate vâslind împotriva valurilor, curentului - și astea

cu canoane fixate!-, ori fără măsura cadențelor care impune: frecvența, sincronizarea și amplitudinea trăirii, după cum modele cele noi *modelează* uzinarea savantă a realității (poate critica-dispecer de serviciu!), aceea ce aldată se prăvălea în pravila naturii.... cu gravitaț(i)e. Iată constatarea, poate iscată de apropierea Coziei, a Ostrovului - cu insula rezidită în noianul liniștit de ape, a unor iubitori de ceea ce îi înconjoară și tocmai de aceea povestitori dedicați, cu toată simțirea lor frumoasă, să se constituie într-un Cenaclu literar care să-și mărturisească, esențial, „MIRAJUL OLTULUI”. Locul ales șezătorilor ocazionale?: Călimănești, cel cu izvoare și căldură pământeană, să împlinească stihial cele ale curgerilor orizontale și ale preligerilor de duh din înalturile ... turnurilor. Vestea celor frământate pe la șezătorile informale (din duhul mai multora se poate șlefui zborul liber al porumbelului fiecăruia, lăsat să vâslească cu propria luntre prin marea tuturor, niciodată liniștită!) se dă revederii-tuturor celor din afara întrunirii!- prin revista „Mirajul Oltului”. Iată contxtul cronicii de mai jos!

Călimănești, 7 august 2019. Reuniunea lunară a Cenaclului „Mirajul Oltului”. Din susul și din josul Oltului, chiar și de pe afluenții acestuia (Lotru, Olănești, Coisca...) au poposit cenacliștii lângă complexul modern cu ciudatele jocuri de ape pe serpentinele pline cu oameni și entuziasm. La ora fixată, după multa bineț și sporovăieli de acomodare, intrăm în clocotul discuților/disputelor ca într-un referențial: cu da și nu, cu circa, aproximativ, mai vrea, este prea mult, este dulceag, poate licențios, se potrivește gustului, pare ermetic și altele multe, puse în cumpănă pe balanțele subiective, dar cu sinceritate. După aceste cumpăniri cel ce s-a lăsat „tocat”, poate albit *ca la ... nufărul,* își asumă, sau nu, cu autoritatea și responsabilitatea proprie, sugestiile și poate da tuturor din lumea cu lărgimea posibilității tirajului, poate a internetului global, ceea ce aici a binevestit într-o intimitate acceptată. Așa lucrează un cenaclu-laborator într-un voluntariat al celor ce s-au adunat dintr-o pasiune comună. Dar există și bucuria întâmpinării unui lucru împlinit: o carte de poezie, eseu, reportaj etc. Aici părerile îmbracă haina întâmpinării! Coperta, punerea în pagină, grafica asociată, uneori discuțiile despre costuri și posibilitatea de a ajunge la cât mai mulți cititori, devin chestiuni importante, de interes pentru toți. Se mai discută despre modul de receptare al criticii și eventual despre evenimentul lansării. Azi după... bucătăria internă (care poate fi surprinsă de cronica evenimentului!) ne-am bucurat de reușitele a trei participanți (ei fiind în centrul atenției!): Marinela Belu-Capșa, Elena Neacșu și

Ion Nălbitoru, performeri în: poezie, proză moralizator-satirică, reportaj. Au mai fost acolo și scurte intervenții cu poezie clasică, haiku, epigramă...

Citisem cu o zi înainte volumul de poezie al Marinelei: „(B)ARCA IDEILOR" editat la ECREATOR , Baia Mare, 2019 și cuprins în colecția POESIS. Am făcut, în cunoștiință de cauză asupra autoarei și operei sale –cunoscută pe de-a întregul!, câteva aprecieri pe care le reiau aici pe scurt. O fac pentru că titlul volumului are cuvântul cheie: *(B)Arcă* și noi eram *luntrași* ai Oltului... *plutind în luntrea mică... îngânați de glas de ape* –parafrazăm poemul unui lac celebru!- tocmai să sporim *mirajul* unei plutiri inefabile! Da, titlul deconspiră trecerea! A poetei, în propria ei *mare trecere*. Copil acasă..., în acasa raiului său (un poem rătăcit..., ne mărturisea în cenaclu poeta, printre celelalte, cu aparența că nu se potrivește / credem însă că întregește trecerea cu... cele *trei fețe*, după cum ar fi văzut întreirea duratei *trecerii*, chiar Lucian Blaga! S-a mai spus acolo că reluarea poemului adăugat, dintr-o apariție anterioară, ar putea fi considerat... *autoplagiere* de cerberul nevăzut și gardian unicității și al drepturilor unor autori demult zeificați etc.), în ceea ce trăirea tuturor vârstelor confirmă un inspirat șlagăr... celebru : *mi-e dor, de acasă mi-e dor*; înflorirea maturității cu împlinirea serilor cu lună; despărțirea, cu insomnii și singurătate; „corabie beată", pe mările și pe oceanele lumii, pe coclauri exotici, ca o evadare vindecătoare în preajma uitării și a altor mreje de iubire înnoitoare. Metafora ascunde și sublimează! Cu bagajele făcute, ce altceva este marea arcă a lui Noe, decât întregul adunat întru salvarea unei lumi cu extincție certă? Dar știm, și poeta noastră cu asupra de măsură, când descifrează atâtea modalități exersate de: Proust, Kafka, Nichita Stănescu, ea întrebându-se: *eu cine sunt?* Da, Marinela, ești suma ideilor tale adunate în Arcă (ce titlu superb dat operei sale de I.D.Sârbu: *Arca bunei speranțe*!)! Ești *stilul* în care îți împachetezi cu gingășie ideile (a mai spus-o un moralist celebru!)! Le aduni pe acestea cu speranță, să fie de zestre lumii noi ce s-a născut și din tine și din tine trebuie să se nutrească, să fi nemuritoare peste inexorabilul Styx. De aici și conotarea bărcii/luntre a lui Caron, care spre lumea informală duce doar sufletele, să se purifice, pentru inevitabila judecată. Și ce ne mai judecă Timpul, dacă nu ne-am împlinit trecerea dată și nu am lăsat nimic să ne fie urmă de adulmecat, rost, valoare adăugată! Din ce anume s-ar reinstaura pentru nesfârșire o lume nouă, care să ne aibă în ea, dacă arca ideilor puse acolo nu ar cuprinde gândurile noastre, idei ivite din propria grădină gata pregătită de iernat?

Am încercat să surprind în câteva versuri, inspirate de titlul poemului tău: „Bun venit, dragostea mea!”, trecerea copilului-poeta însăși, către speranța înnoitoare, bijuteria unei vieți: Adya*, atunci când întregul i se dedică să fie martor a ceea ce a fost bunica. Am dedicat versurile poetei și i-am mulțumit că ne-a purtat cu arca ideilor ei pe... *mirajul* Oltului.

Veni Ea, Belu! Capșa? El!
În rotocoale cu tornade,
Fulare-flamuri și-un inel.
Rondouri, valsuri în cascade
Culori, emoții, sentimente, foc
Rostogoleau o cosmică ciuleandră,
Soare era în fiecare loc,
Iar luna, îmbrățișare tandră!

Fularul alb, al capitulării nopții,
Semn al plecării către alt tărâm,
Se-ntunecă pe prag, deasupra porții:
Eu plec iubito! Multe ne rămân!
Am fost cu tine-n paradis,
Prin verdele grădinii și pe ape,
Rămâne-vom ai nopții vis
În singurătăți... mereu aproape!
Va Adya* sub ocrotiri alpine
Cu pulsul roșu noul soare
În El vibrăm: Tu și cu Mine
Și alte lumi primenitoare.

Bun rămas Dragostea mea!
Bun venit dragoste noastră!

*Adya –nepoțica poetei, din împreunare româno-indiană!/8. August 2019

Mălăienii au avut invitați și din… Mărginimea Sibiului

Fântâna… pictată (Doabra) și lacul Oașa/în fundal Vf. Pătru

„Numărătoarea inversă” și momentul… lansării
-altfel despre poezia lui Doru Dumitru Olănescu!-

A venit, a venit toamna! Roadele aurii încununează recoltele. Uneori numărăm bobocii, și ei de aur, precum puii unei cloști tăinuite în veacuri. Calendarul, numărătoare cu răboj, ne amintește că zilele au patroni în oameni aleși, înnobilați: sfinți exemplari, să ne fie modele.

Mergem la Călimănești. De zeci de ani Ostrovul ne-a chemat să onorăm, după puterea noastră, pe cel canonizat nu demult: voievodul Neagoe Basarab (1512-1521), ctitorul, alături de soția sa, Doamna Despina, al Mânăstirii, aflată pe insula îmbrățișării Oltului. Este chiar 26 septembrie (2019), ziua Sfântului Neagoe Basarab. Simpozioanele, colocviile, mesele rotunde de altă dată se pare că au obosit pe slujitorii permanenți și suprasolicitați de concurența altui sfânt, consacrat și de laici patron al Râmnicului, Antim Ivireanul. De zile bune, ba chiar de douăzeci de ani, lui Antim, o *fundație* special constituită, îi dedică evenimente remarcabile și a reușit să marcheze spațiul vâlcean cu embleme speciale. Dar azi nu este mâine, când același calendar creștin-ortodox îl onorează pe georgianul din Ivir, mare luptător pentru neamurile creștin-ortodoxe ale Răsăritului, între care și cel românesc. Azi, deși organizatorii vâlceni ai Forumului și ai f*undației* amintite ne invită, tot pentru Antim, nu vrem să-l discriminăm pe Basarabul Neagoe și să nu-I onorăm ziua consacrată și locul alegerii frumoasei sale Mânăstiri. Nu negăm aici și un resentiment, greu reprimabil în două decenii, când încă necanonizatului voievod Mircea cel Bătrân i-a fost substituit, ca patron al orașului domniei sale -Râmnicul*, merituosul* gruzin

(pentru cultura română și important ierarh al bisericii - trecător prin orașul domnesc după vreo trei sute de ani, doar câteva sute de zile!).

Biblioteca Orașului Călimănești „A.E. Baconschi”, împreună cu Forumul local, susținut de primăria și consiliul local, spre cinstea lor, nu au uitat de Sfântul Neagoe, de ziua lui din calendar, și au organizat un eveniment cultural de excepție, chiar la intrarea către insula mănăstirii. Evenimentul, prin excelență laic, într-un loc cu atâta slovă adunată să fie de învățătură tuturor fiilor noștri, a adunat, la o lansare specială…, oamenii speciali ai orașului care țin flacăra culturii aprinsă și nu uită că trecerea prin deșertul iscat de secete, prin tunelele înnoptărilor abrupte, are nevoie de călăuzele, mereu disponibile. Este chiar miezul zilei. Sala primitoarei bibliotecii s-a umplut. Se suplimentează scaunele care sporesc densitatea. Primarul, exact la ora fixată, onorează evenimentul. Directorul bibliotecii, amfitrionul tuturor, pune la treabă președintele Forumului local, care semnifică evenimentul acesta special. Aflăm că un om al locului, Doru Dumitru Olănescu își va face intrarea în spațiul public, ca debutant, printr-o carte de poezie: „Numărătoarea inversă”, proaspăt apărută la Editura ROTIPO, Iași, 2019. Se precizează de la început că această carte se va dărui fiecărui participant, după întâmpinarea și recomandarea celor ce o vor fi citit, să fie de pomenire zilei acesteia speciale – nu întâmplător sărbătoare marcată în calendar!-, sigur însă, de neuitat pentru autor! De mai departe, pe cercuri de cuprindere diferite, au venit vâlcenii de la „Seniori” și de la „Intol Press”. De la București a sosit o actriță cu obârșie aici (Raluca Zamfirescu), să ne recite din versul proaspăt și plin de nostalgie locală, al poetului. De la Lausane, din Elveția, a venit special cu vioara (Anca Maria) să-I dăruiască emoționanta Baladă, a lui Ciprian Porumbescu, o altă călimănęșteancă. De la Londra, după ce a dus unul dintre poeme la Tokio, să fie dar zilei românilor acolo în țara soarelui răsare, a venit chiar fica poetului… Anița. Va trebui să amintim aici și zorul cu care s-a întors de la Rio de Janeiro, unde a cercetat pe IIsus Redentor - și a observat o regretabilă omisiune, privind contribuția românească a sculptorului Gheorghe Leonida !-, Fenia Driva, să ne fie moderator și co-organizator, alături de Georgeta Tănăsoaica (directorul bibliotecii!) și Ligia Rizea (Olănescu, îngijitoarea volumului și sora poetului!).

Am semnificat evenimentul cu experiența celui ce va fi încercat aceeași emoție la o vârstă înaintată, prin 1997, subliniind că debutul cu o lansare reușită te poate desprinde din anonimatul pe care ți l-ai asumat din prea smerenie, din temeri greu de învins, atunci când vrei să zbori prin spațiul ocupat de atâtea aripi exersate și care te-au copleșit de când te-ai îndrăgostit de poezie, de poeți… *Orice început se vrea fecund*…, dar reușita presupune

încercări și învingerea temerilor, a inerentelor obstacole. Salutară însoțirea îndemnurilor celor apropiați, precum Ligia/sora și cumnatul Felix Anton Rizea, care încă din 1981 confirmau poetul capabil să depășească multe orbite, în zborul spre înalt, pentru că – spune un alt poet: *un pisc de-ai cucerit te așteaptă altul!*

Am primit, în format electronic, textul, fără a fi văzut copertele care îmi vor fi dezvăluit verdictul timpuriu pus de Felix Rizea (care îmi va fi fost alături la propria-mi lansare, din 1997!). La întâlnirea cu versul lui Doru Olănescu am intrat în rezonață și am notat primele impresii – pe care le voi transcrie mai jos! Apoi, la primirea cărții am constatat că diagnosticul lui Felix se potrivea și chiar anticipa ceea ce va scrie, pentru noi orbite, prin 1981, doar începătorul. Poezie a sentimentelor ce iscă îndrăgostitul, în plină ademenire a jumătății, spre încercuirea inefabilă a androginului, poate a spațiului de taină al intimității pe care nu îl împarți cu nimeni și îl aperi sub jurământul credinței, valabil aici și pentru… dincolo de dincolo. Mai târziu candoarea, sublimul, se rafinează, dar se și contaminează, cenzurând muza irațională, cu raționalul prea multei cunoașteri. Simbolurile își capătă devoalarea și sentințele își au cugetul metafizic. Deși căutător spre adâncul sinelui începi să ști și să pui limesuri către mai încolo. Ceea ce ști exprimi, pui în lumină. Ceea ce cauți, cu ochii închiși, în vis, ori în reveria nopții, este răspunsul-încă dorință, speranță, proiecție virtuală, promisiune. Poemele adunate în timp (cele din carte sunt o selecție a celor vreo cinci sute!) respiră timpul scrierii lor și așezarea în curgerea lui, pe care titlul volumului îl invocă, drept bilanț spre începutul drumului. *Numărătoarea inversă* sugerează feluritele întoarceri în timpul primit împlinirii personale, dar și în spațiile cu atâtea felurite determinări. Plecând de la sugestia *lansării,* care te desprinde de gravitație, poți intui că pentru poet nu combustia materială este importantă, ci duhul înaripat, acel *cal alb* (eu l-am numit Pegas!; porumbel, anunțându-l pe Noe de încetarea deluviului și a noului început!), acea ascensiune a mai ușorului, pe o coloană spiralată, poate romboedrică (provocările lui Brâncuși sunt și ele prezente, ba chiar și ale lui … Michelangelo – cu trimitere la *agonie și extaz!).*

Notasem după prima citire – ca o concluzie a RMN-ului!- asupra cărții:

„Între alb și negru poetul cu aură, șarpe galben, în casa galbenă cu pereți galbeni își leapădă haina galbenă, iar trupul galben –lut modelat din muntele galben!- se despelițează, își lasă pe de-a întregul porțile deschise, tainic, în nopțile negre să intre întreaga boltă înstelată, poate și vreo lună nouă, cu atâtea săgetări de sclipri argintate. Ochii galbeni precum frunzele în înserările toamnei se coboară pleoape peste pământul, în așteptarea omăturilor.

Brațele dezvelite își arată mai albirea. Se limpezesc în rămurișul omului-pomului cunoașterile anticipate (*a cunoaște-nseamnă iarnă!)*.Poetul atins – reverie de ochi albastru, tresare, umbrire de gene negre pe cearfafuri imaculate. Pare însingurat, golit de balastul lumesc, și asaltat de cuprinzătorul cel mare, firmamentul absolut. Noaptea devine sfetnicul singurătății și căutare interioară. Poetul se crede singur! Nu , nu este singur, deși în iatacul ferecat de cei asemenea sieși, cugetul-înger păzitor, poate daimon, poate judecător de pace, îi este însoțire să joace dialogul (doar în aparență monolog!), poate duelul din sine, oricum dialectica celor opuse… La început visează și adulmecă parfumul din grădina cu interzicerea cunoașterii, dar intermedierea -oare de ce? istețime, șerpuind galbenul iluminării, face posibilă atracția contrariilor? În cercul, tânjind împlinirea vieții de dincolo de sine, este loc și pentru jumătatea cealaltă (coastă ruptă și sărăcire androgină, tocmai pentru cenzura dreptului la autodeterminare!). O cântare a cântărilor fiecărui rut, o chemare tainică și tăinuită în noapte, împlinirea vieții cu viață, este și zidirea în poeme a Anei. Ei îi este dedicat poemul, în întreg și mărturisirea statornicei întoarceri: *înc-o dată iar și iară…!*

Din mai lumină, din prea orbirea miezului de ziuă, poetul caută înserarea și chiar înnoptarea. Ochiul albastru în noapte se poate deda visului, trecând cu înlesniri hotarele vremelniciilor. *Lumină, mai multă lumină!* cerea clipei din urmă, Goethe, să se poată așterne veșniciei înaintea contopirii totale. Prinos de lumină, zidit în operă, Ana – precum eroina baladei meșterului, ne lămurește asupra lucrului unui *demiurg,* care nu își poate însufleți plăsmuirea, dacă nu-I dă suflare vie. În jocul de doi al jumătăților chemate să fie întregire poetul descoperă pe Brâncuși. Descifrează tăcerea ceasornicului de piatră și nesfârșirea urcușului spiralat în ceruri. Nopțiile altor poeți îl rețin la taifas. Drumul spre Mecca, noaptea de Sânziene, magica ardere a Crăciunului ne arată un poet al meditațiilor netulburate de vacarmul brownian diurn. Chiar și catrenele, ca modele de concentrare a mesajului, au farmecul lor nocturn. Sigur venim din noapte, și tot acolo ne vom întoarce, dar gândul pus mărturie va povesti dicoace când demult vom fi dincolo.

O nostalgie explicită în elegia dedicată Ostrovului. Un balaur cu solzi și ochii galbeni, Oltul ocrotea în tinerețea poetului insula Ostrov, când oamenii vremurilor, puși pe făcut hidrocentrale păreau să pună în pericol acest Eden al copilăriei. Pare un reportaj pre-apocalipsă. Atitudine hotărâtă și sumbre prevestiri! Constatăm după decenii, cu ocazia lansării volumului și deznodământul profeției: șerpuirea galbenă se va fi ostoit într-o statornicire verzuie, să poată deveni oglindire, unui nou cer Oltului , după spusa altui poet. Poetul nostru, între noapte și zi, între alb și negru, este un pictor al anotimpurilor, folosind întreaga cromatică. Dominante sunt culorile fundamentale, poate de aceea și însemne ale

vetrei noastre milenare. Respirăm, doar aparent, același aer în trecerea cu atâtea anotimpuri, mode și gusturi într-o centrifugă, cât întreaga planetă albastră. Soarele roșu născând crepusculul, însângerare în chindii, galben și obitor în miezul zilelor, ne veghează și nopțiile, prin refexia lunii, să ne extragem din tumultul cotidian să putem număra, numărătoare inversă, lansarea unui nou început! Tânjim nostalgic după ce a fost, consemnăm să ne fie repetabilă de dulce povară, scriem poeme! ”

Visăm la ceea ce n-a rodit încă și credem că lumea se va repeta cu un adaos în plus, viața noastră lăsată poveste anilor ce vor veni și … Anițelor să primenească viețile noilor meșteri, unii chiar poeți, precum Dorul … nostru și Dumitru Olănescu, plecat în lansarea lui specială, într-o zi specială, dintr-un loc special, drag și Sfântului Neagoe Basarab!

Prima Dragoste... nu se uită

Ne confirmă faptul acesta poetul Tatian Miuță – debutat poetic mai înainte!-, care după șapte decenii, trăite cu iubire de oameni și de viață, nu uită începuturile atâtor iubiri posibile omului, căutându-și locul personal în locurile și vremurile primite în dar de la ursitoare . Apariția în 2019, la Editura Hoffman, Caracal, a cărții „Prima Dragoste” este tocmai un bilanț al trecerii făcut cu știința profesorului exersat la catedră, în slujba limbii și a acestei contabilități subtile. Cartea frumoasă ne spune imediat cine a împodobit-o și cine a recomandat-o. O prefață și vreo cinci postfețe ne dau pe față, să ne învețe (așa fac toți dascălii, încercând să ne impună cele adevărate și de multe ori predate, foarte repetate, să le avem pe săturate!): cum, de ce, și alte cele, cartea este despre viață! Ne mai lămuresc cu insistență, incontestabilă competență, despre-a autorului existență prin viața lui cea frumoasă. Mare noroc, în ce ne privește, că vrem întâi să ne convingem cu proprile mijloace de fecioria acestei cărți, să nu cădem prizonieri prea savantelor considerații – nu le contestăm, Doamne ferește!- și să le citim prin alte priviri și sensibilități. Cartea mi-a plăcut – dragoste la prima vedere! Cuvintele cheie ale titlului mi-au amintit cuvintele scripturii pauliene și am înțeles rostul cărții. Realizarea grafică, a dăruitei cu har pentru acest lucru, Violeta Scrociob, anticipându-ne cu o imagine (o imagine frumoasă face cât zece mii de cuvinte... dixit Confucius!) o poveste din carte, tocmai cu sugestia titlului. Apropo de imagini! Cartea îmbină realitatea povestită cu imaginile care surprind momentele de viață autentice. Un jurnal intim și povești din auzite, consemnate peste timp de nostalgia autorului, se însoțesc în plăsmuirea cu har a personajului principal,

autorul însuși, cu grafica sugerată de Violeta și cu memoria fotografiei care sincronizează cronologia momentelor cu chipurile schimbătoare și ele.

Jurnalul vieții unui om, vorbeam de un bilanț ca o dare de seamă, de fapt ceea ce spune titlul: o mărturisire de dragoste. Nu este vorba de un singur moment, adică doar idila copertei, ci de multele posibile iubiri. I.L. Caragiale ne va fi sugerat inspiratul său titlu pentru prozele scurte și cu efect imediat – cum sunt și cele ale lui Tatian Miuță!- : Momente și Schițe. Cartea în discuție este un jurnal cu momente de viață, schițate dens și cu consistența povestitorului cu har. Pare un Ion Creangă, prin modelul oferit cu povestiri și neuitatele amintiri din copilărie. Modelul, orice model te poate inspira, dar momentele aparțin altui timp, altui autor și evident altor locuri. Rememorările din satul copilăriei pot sta argumente monografice pentru comunitatea Olteniei de sub munte, iar limbajul locului (pare aidoma celui al lui Marin Sorescu, și de mai multe ori, al prietenului autorului, George Voica!). Recuperarea unor ocupații tradiționale, ascunse azi de noile tehnologi, pune în lada de zestre spre cercetarea atâtor deveniri comori adevărate. Cum să uiți de cărăușia și fabricarea în varnițe a varului și altfel decât în toponimia cu Pietrari, Pietreni? Cum să uiți mini transhumanța copilăriei între șes și plaiul montan, unde cerul era mai aproape? Nu ne permitem să povestim Momentele, pentru că harul scriitorului Tatian Miuță este unul special și nu trebuie povestit , ci constatat, citindu-i declarațiile de dragoste! Veți descoperii cu bucurie momente ale propriei voastre vieți, într-o spusă comprimată, cu efect imediat. Să-i mulțumim autorului Tatian Miuță pentru sinceritatea darului său: un imn ca o datorie a omului, să iubească continuu, neuitând... prima dragoste!

Anton Pann spirit emblematic și acreditare a notorietății...

Personalitate emblematică a culturii române în căutarea modernității, Anton Pann (1896 – 1852), născut pe malul drept al Dunării, la Sliven, este un duh prezent în aerul Vâlcii , amprentă de neșters a trecerii lui prin orașul domnesc al voievodului Mircea cel Bătrân. În Râmnicul, acelui mijloc de secol XIX, va fi fost profesor de muzichie, reținut de fila de istorie a acelui 1848, când va fi cântat în Zăvoi un cântec prea frumos (*din sânul Maicii... sale,* neapărat română, cu toate controversele datorate nașterii sale în cuprinsul otoman, sud-dunărean !), să le fie românilor imn național, după un secol și jumătate (vezi Constituția, din 1991!). Notorietatea lui, încă din timpul vieții, îl face remarcat de Mihai Eminescu care

observă pe... fiul *Pepelii cel isteț ca un proverb* și în legătură cu *Povestea Vorbii* - o populară culegere de povestioare moralizatoare și de largă accesibilitate, alături de cele despre *Nastratin Hogea*. Trecerea lui Anton Pann prin Râmnic a lăsat semne durabile. Spiritul său de patron cultural-spiritual este vădit de urmele lăsate. Casa Memorială „Anton Pann” din administrarea Muzeului Județean; Teatrul „Anton Pann”; revista de cultură „Povestea Vorbei 21”, Societatea Culturală „Anton Pann”; Scoala gimnazială „Anton Pann”, sunt mărturiile la vedere. Chiar impunerea Zilei Naționale a imnului național: „Deșteaptă-te române!” este legată de ziua isprăvii sale din Zăvoiul vâlcean și o datorăm parlamentarilor vâlcenii, în cunoștință de cauză, privind contribuția profesorului de muzichie psaltică. În ceea ce înseamnă muzica însămânțată de demult, Râmnicul de azi îi păstrează linia și patosul melodic printr-o formație corală excepțională în peisajul cultural-spiritual românesc : Corul semnariului „Sfântul Nicolae” , din Râmnicu Vâlcea, condus de ...pr. Prof. Dr. Codruț Scurtu (și el un *mugur, mugurel* ,cântând *din sânul maicii* România, să nu ne uităm continua respirație a locului și imboldul smereniei creștine, tânguit printre stăpânirile păgâne...!). Edilii orașului, puși pe modernizarea Râmnicului, îi vor fi translatat casa pe o nouă poziție să-i dăinuie amintirea, iar scriitorul Constantin Mateescu, vâlcean de baștină, ni-l va fi readus proaspăt în memorie pe acest adevărat *brand* cultural (să folosim și noi un cuvânt... la modă!).

Remarcăm prezența lui Anton Pann la momentele de schimbare a cursului istoriei românilor. Este în elita culturală incipientă *pentru creșterea limbii și a patriei cinstire*, cum cerea un contemporan al său. În focul revoluției de la 1848, când Râmnicul se arată un adevărat centru al afirmării voinței de emancipare națională, Anton Pann este în prim plan. Prin 1936, când Tudor Arghezi se... plimba *cu bastonul prin București,* Anton Pann era dat exemplu de mare personalitate a culturii române alături de Cantemir, Veniamin Costache, Eminescu, Caragiale etc. După 1964, când ne-am lepădat statutul de țară *satelit-sovietică,* au fost căutate modelele revenirii în pielea națională, dar cu Dumnezeul nostru rămas departe de realismul socialist al *omului nou,* care nu mai avea în canonul oficial nevoie de biserici și cânturile ei din strane. Modelul cultural, pentru Râmnicu Vâlcea, oferit de Anton Pann devenise aproape potrivit. În Decembrie, 1989, interzisul „Deșteaptă-te române!”- sub o altă conotație a mesajului, însă!- permitea lui Anton Pann să revină plenar în scenă, de mână cu spiritul ortodoxiei, prea

ocultată prin cenzura atee de până acum. Prezentăm pe scurt acest context istoric pentru a înțelege curentul cel mare în care nu se putea opune nimeni, chiar dacă vor fi fost și surdinele care au cârtit pe la colțuri, ori prin sertarele scriitorilor...

În 1983 la Râmnicu Vâlcea i-a ființă ***Societatea literară*** „Anton Pann”. Statutul acestei asocieri a scriitorilor vâlceni este un document la îndemâna tuturor. Scopul este cel al unui fapt de cultură angajat curentului cel mare – altfel nu se putea! Creația literară rămasă în patrimoniul cultural vorbește singură. Amprenta „Cântării României” este evidentă, în slujirea... *realismului socialist.* Remarca unui membru al acestei asociații, la reunirea aniversară din oct.2019, *că cenzura, chiar și securitatea, vegheau cu stricteț*e la apărarea canonului creației angajate stăpânului politic , este fără comentarii și cunoscută tuturor.

Un articol târziu despre *societatea* aceasta ne oferă un membru al său, Felix Sima, făcând apel la „Cartea de Onoare” a acesteia, care surprinde entuziasmul nașterii, dar și agonia stingerii abrupte. Cronica surprinde esențialul acestei efemeride din peisajul cultural vâlcean, ca o excepție în țara cea mare... (articolul se poate citi pe NET!) Ne reamintește poetul Felix Sima, cel care predă Cartea de Onoare a ***Societății literare*** „Anton Pann”, în 23 februarie, 2007, președintului în exercițiu, prof. Costea Marinoiu, al nou înfințatei ***Societatea Culturală*** „Anton Pann”, în august, 1999 - la 10 ani de la dispariția din peisajul realismului socialist (tocmai abolit, prin schimbare de macaz!) a celei care era obligată, prin naștere, să-l slujească... (dacă-i ordin ...? cu (ne)plăcere!) .

Reluăm din articolul prietenului Felix câteva informații culese de el din *cronica... de onoare* a societății literare: 12 mai, 1987 Valeriu Anania (ierarhul Bartolomeu al BOR), după ce își amintește de *Povestea Vorbei* a lui Anton Pann, care i-a înrâurit copilăria, salută „luminosul său patronaj” pentru asociația vâlceană; în 20 februarie, 1987 observă, în cronica societății, salutul lui P.S Gherasim Cristea și a lui P.S. Calinic care vor fi fost prezenți la *cenaclul literar;*7 aprilie, 1987, Paul Everac, recunoscut pentru ateismul său, trece prin cenaclul vâlcean; 10 sept. 1987 o delegație din Coreea de Nord, în trecere pe la Râmnic, salută *frățește* modelul vâlcean și îi dedică un mesaj : „Mult succes în activitatea Societății scriitorilor care poartă numele renumitului revoluționar și scriitor al României Anton Pann” (No comment! Care Românie, în 1848?). Remarcăm prezența unor nume mari din istoria culturii care salută societatea literară, uneori

prezenți la cenacluri: Marin Sorescu, George Anca, Dinu Săraru, Nicolae Prelipceanu, Constantin Țoiu, Mircea Nedelciu, Mircea Tomuș, Dan Laurențiu, Traian T Coșovei. Pe cei din cercul mai apropiat (întemeietorii asociației!) memoria vâlcenilor îi reține ușor, ei fiind cei care, după o perioadă de reacomodare, vor reveni în peisajul cultural în forță: Doru Moțoc, George Țărnea, Ioan Barbu, Ion Soare, Gheorghe Smeureanu, George Achim, Ioan Șt. Lazăr, Nelu Barbu, Costea Marinoiu etc. Superbă și subtilă încheiere de articol, o sinteză -ca un cânt de lebădă!- asupra destinului fostei societăți literare Anton Pann, cândva un model de inițiativă vâlceană pentru spațiul românesc, după cum s-a remarcat la momentul potrivit, ne face poetul Felix Sima:

„Cetatea are umbră lungă,/Des cercetată de poeți-/furați, adesea, de-o nălucă/ Ce se-nfășoară în pereți.../ ca între mantii de călugări/ Ce trec prin ochiul meu livid-/vor sta poeții-n echilibru/ cu emisferele de vid..." Apoi poetul salută pe *cititorii de semnături de autori trecuți prin vreme* . O facem și noi aici pentru toți membrii fostei asociații literare Anton Pann, cu recunoștința întreagă, pentru angajamentul lor de-a afirma patria, cântând-o, într-o fecundă delimitare - totuși în lagărul cel mare!-, de internaționalismul prea roșu, neuitând însă de rigorile impuse de vreme pentru o secularizare forțată. Ce s-a întâmplat după 1989, când geopolitica lumii s-a schimbat? Se știe! Programul ideologic s-a schimbat și odată cu el orientarea culturii, într-un cadru instituțional scăpat de chingile unui determinism doctrinar. Asocierile s-au destructurat. Fiecare pe cont propriu, în căutarea oportunităților de supraviețuire. Unii au căutat alte determinări cu posibilități de nutrire facilă și chiar le-au găsit în oferta noii „economii de/din piață" cu cerere de răspândaci de vorbe pentru amăgire, uneori pentru chestiuni serioase (după cum fiecare se va fi dumirit cum mai curge necesar omenirea din preajmă!). Ceea ce fusese unitate de comandă se fărâmiță în atâtea fărâme de putere, fiecare căutându-și liderul alfa. Așa s-a iscat destructurare tuturor coagulărilor trecute și trecerea prin vidul poetului (inspirație inefabilă!). Eclipsa, tunelul ca o noapte dinspre prea est, către prea vest a durat politic până prin 1996, iar ca reînodare a firelor unor asociații culturale, până prin 1997-1998. Atunci sub un patronaj al mediei (cea mai flexibilă în peisajul comunicației rapide și cea mai orientată!) apar suplimentele culturale ale presei scrise, emisiuni dedicate culturii pe canalele tv. locale vâlcene (Vâlcea fiind, și în acest caz, cu multe întâietăți pentru înnoire, în spiritul vremii lumii largi!). Oferta unui patronaj pentru o asociere a forțelor literare – prea electroni... liberi!- a venit

din partea Televiziunii locale Etalon, care avea în conducere oameni de cultură care cunoscuseră importanța *socetății literare* (numim aici pe Iulian Margu, Doru Moțoc și pe nou venitul (rezervist militar) Mihai Mihăiță Loviște. A fost o adunare cu trâmbiță la vedere și de-o incontestabilă importanță. Se readunau, după un deceniu, forțele exersate ale scrisului împreună. Pe cont propriu fiecare, cum remarcam, nu își aveau vizibilitate mai ales că perioada nega tot ceea ce a fost înainte, fără discernământul necesar de-a separa luminile de umbre.

Rostul acestei recuperări este tocmai de-a clarifica o problemă în dezbaterea publică, privind continuitatea ***societății culturale*** „Anton Pann" din ***societatea literară***, înființată în 1983 – cu un anume statut și cu anume membrii fondatori! Susținem că Societatea Culturală „Anton Pann" este o altă Mărie, chiar dacă pentru o altă pălărie și-a prins însemnul nemuritorului... Anton Pann. Juridic este evidentă discontinuitatea: altă dată de naștere, alt statut, alt sediu, alți membrii fondatori, alt context istoric. Ce le este comun? Mediul vâlcean care este unul propice culturii și spiritualității, într-o trăire efervescentă, pro-activă, cum s-a arătat în dinamica lui post decembristă: filarmonică - recuperând tradiția!, Bibliotecă Județeană- cu un edificiu multifuncțional (personalizată, cu Antim Ivireanul, ales patron al orașului Râmnic!)– într-o locație nouă!, teatre în locații noi (Anton Pann și Ariel!). Din această efervescență a mediului cultural s-a născut inițiativa publică a susținerii actului de creație, pornind din interiorul Consiliului Județean. De aici s-a rostogolit inițiativa pentru înființarea mai multor asociații, folosind prevederea constituțională a liberei asocieri a creatorilor. Societății literare „Etalon", care se subordona orientării programatice intreprinderii media cu aceeași siglă: „Etalon", în 1999 i-am propus eliberarea de sub tutelă și distanțarea de acest nume – Consiliul Județean, asumându-și distanțarea de vreun partizanat politic, tocmai pentru asigurarea libertății creatorilor angajați voluntar în actul cultural. Noii „rebeli", adică fondatori ai Societății Culturale „Anton Pann" (nu doar literare!) au fost: Mihai Sporiș (consilier județean între 1992-2008!), prof. Costea Marinoiu, Ion Soare, Mircea Monu, Petre Petria, Zenovia Zamfir, Nicolae Mazilu, Ion Măldărescu George Voica cărora mai apoi li s-au adăugat cei care se împotriveau ieșirii din „Etalon" (Ioan Șt Lazăr, Iulian Margu, Mihai Mihaita s.a). Sediul l-am ales la „Ex-Libris", de unde Costea Marinoiu- ales *secretar al socetății*, conducea rețeaua de librării vâlcene, iar activitățiile, grație susținerii Consiliului Județean le desfășuram la secțiile Bibliotecii Județene, răspândite prin oraș (localul nou se va fi

pus în funcțiune mai târziu!). Inițiatorilor li s-au adăugat apoi multe alte nume, provenind din fosta societate literară, ori mai tineri: Elena Neacșu, Laura Vega, Adina Enăchescu, Ionel Grigoriu, Leon Dură, George Achim, Nichi Ursei, Alexandru Mircescu, Constantin Mănescu, Gigi Poșircă, Paul Stănișor, Matei Călin, Eugen Petrescu, Marin Bulugea. Lărgirea cercului a fost permanentă și atracția lui a crescut. Evenimentele s-au întors în sediul vechi al Casei memoriale „Anton Pann", prin decizia Consiliului Județean (patronul Muzeului Județean). Au apărut noii membrii pentru că din 1999, anul înființării, am înființat revista asociației: „Povestea Vorbei", căreia îi vom fi pus director pe Doru Moțoc, un exponent al culturii locale cu o bună notorietate (veche și nouă!), deși nu a mai călcat pe la asociație. Au apărut în asociație : Marian Pătrașcu, Petre Simion Cichirdan, Ion Cotulbea, Ion Frântu, Nicolae și Gheorghe Sporiș, Nicolae Dobrică, Dumitru Bondoc, Ion Micuț ș.a. Activitățile s-au diversificat: cenaclul (condus de Dna. prof. Comănescu), cercul artelor (Petre Simion Cichirdan). În peisajul citadin a apărut „Cafeneaua literară- Boromir " eveniment cu periodicitate lunară, condus de vicepreședintele Mircea Monu, care edita și suplimentul cultural al Monitorului de Vâlcea. Primul Președinte al nou înființatei Societăți Culturale a fost... consilierul județean, în exercițiu, Mihai Sporiș și cu posibilitatea de-a demonstra utilitatea publică a Societății, valorificând tradiția literară și asigurând susținerea materială a revistei, prin atragerea sponsorilor. Statutul Societății Culturale, prevedea rotația la conducere, pentru evitarea a două mandate succesive (doi ani mandatul!) a aceluiași președinte. Până în 2019 s-au succedat la conducere următoarele persoane: Sporiș Mihai, Ion Măldărescu, Costea Marinoiu (mai multe mandate!), Nicolae Dinescu, Nicu Cismaru, Mihaela Rădulescu. În viața societății– nu lipsită de derapaje!- au fost mai multe sincope. În 2004, constatând derapajele editoriale ale Revistei, condusă de redactorul șef Ion Soare/ adjunct Ioan Șt. Lazăr, adunarea generală-excepțională, a Societății, a înlocuit conducerea veche a revistei (Doru Moțoc/Director onorific; Ion Soare/ redactor șef), cu o nouă echipă: Costea Marinoiu/ Director și Petre Simion Cichirdan/ redactor șef, asigurându-se astfel ritmicitatea apariției și o altă disponibilitate a tuturor membrilor societății de-a publica în... propria revistă. La schimbarea macazului societății, când... cu *puciul „olimpic",* provocat de noii veniți, special (pentru *alegerii democratice*, plătind cotizația apartenenței la societate... retro!), ca o restaurație a non-culturalilor, (se cunosc bine împrejurările și păstrăm documentele care ne susțin afirmațile! A fost ceva, ca un meci fluierat cu două fluierice, și trântit la comandă!). Dezgustul față

de acest derapaj ne-a depărtat imediat, cu toate dovezile scrise la noi, și cu jena de-a întâlni pe cei ce deraiau o societate atât de greu edificată, de pe o traiectorie lansată. Mergea în direcția bună în timp ce societatea românească trăia și ea o restaurație ciudată. Noi eram în asincron cu vremea și atunci ne-am luat revista să nu fie nici ea compromisă. Așa a apărut noua revistă „Povestea Vorbei 21" să fie mediului cultural așa cum fusese gândită apariția ei. Eroice eforturile omului de cultură, polivalent, Petre Simion Cichirdan care o ține în viață în spiritul lui Anton Pann : *de la lume adunate și iarăși la lume date! (* Vezi arhiva *on-line a Intol Press- Cultura Ars Mundi!).* Din jenă, considerând greșelile omenești firești, nu dăm numele celor ce au gândit (dacă au gândit!) și au înțeles altfel rostul Societății Culturale.

Ceea ce s-a întâmplat la Societatea Culturală „Anton Pann" nu este un fapt singular în cronica ultimilor 30 de ani. Remarcam într-un articol destinul altor asocieri. Rememorăm aici pentru ilustrarea acestei dinamici și interferențe politico-culturale, câteva pățanii locale. Prin deceniul zece al mileniului trecut apărea la Vâlcea: Fundația „Un Viitor Pentru România". Imediat au aderat nume importante-atunci și după! Filiala vâlceană s-a afirmat repede prin programul pe care l-a gândit pentru dezvoltarea locală. O gândisem apolitică pentru conjugarea tuturor eforturilor. În momentul în care s-a dat la iveală ideea ascunsă abil, emanată de la centru (să o transforme în mișcare politică/partid de rezervă, pentru președintele țării în exercițiu!) instantaneu, buna intenție vâlceană a sucombat. S-au salvat câțiva... descurcăreți, care știau apriori regia. În 2001 a apărut Forumul Cultural al Râmnicului. Grupul de inițiativă, fondator, conținea nume grele ale culturii și instituților județene importante. Scopul era pregătirea aderării României la Uniunea Europeană (efectivă din 2007, dar fără o integrare la valorile comunitare completă!) și adecvarea mediului cultural local la această perspectivă. Prin Râmnic se punea la vedere eticheta de ... oraș cultural european! Ce a ieșit din acest demers am spus mai demult în revista de atitudine a Intol Press: Forum. Promovarea, pe sens inversat al unui euroscepticism devenise evidentă, era un mesaj sincron cu neputințele politice care vedeau strâmb orizontul nou, european. Cine erau? și încă sunt luptătorii (mai împuținați în timp de dumirire!)? Cam aceiași. Adică cei care au deraiat Societatea Culturală, revista Poveste Vorbei, și au încă nostalgiile: *ce buni am fost noi cândva!; nimic nu se face fără noi!; noi citim cel mai bine mersul lumii!; noi suntem sfătuitorii cei mai potriviți pentru puternicii, ușor de păcălit să-i*

cauționeze! Doar noi, asigurăm- sigur pe nivelele: locale, regionale, naționale, europene, planetare!- judecățile de valoare ale tuturor a-culturalilor.

Evenimentul aniversar al Societății Culturale Anton Pann din 4 octombrie, 2019, de la Casa memorială „Anton Pann" continuat la Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul", rememorând 36 de ani de la înființarea *Societății literare* a fost bine organizat – în sensul adunării celor vechi, cu mai noii membri, și prilejuirea unor dezbateri! Dar spunem aici - am promis acest lucru! - că nu trebuie să se inducă în mediul cultural-spiritual neadevărul, propagat cu nonșalanță de cei interesați de altceva, *pro domo sua*. Cei 36 de ani sunt o sumă de **șase ani** (1983-1989!) cu cei **zece ani** de moarte clinică (adică dispariție, cu epitaf cu tot...!- vezi *cartea de onoare* și articolul recapitulativ al lui Felix Sima!), și cu cei **douăzeci de ani,** de existență zbuciumată, ca și întreaga societate românească, într-o interminabilă și neclară tranziție/integrare.

Singura continuitate, incontestabilă, este spiritul lui Anton Pann. Să privim înainte, cinstindu-i memoria, dar slujind adevărul omenește posibil. Pentru alte nedumeriri putem aduce noi dovezi. Acest articol, promis, vrea doar să corecteze doar o numărătoare strâmbă. De rest, ***felicitări organizatorilor!***, cărora le reamintesc o deviză a imnului eroilor: „dezveliți tot adevărul și să spuneți tuturor...", în spiritul patronului, care a slujit lumea prin cele adunate și restituite cu atâta har... Am scris aceste rânduri pentru că în adunarea festivă, care ne-a adunat,

nu se putea dezvolta o istorie atât de încâlcită și atât de diferită!

Acoperământul Maicii... în Loviștea cât o țară!

A venit toamna... Acoperă-mi inima cu ceva ! Invoca într-o rugă poetul o iubire împărtășită. Este 1 octombrie 2019. Toamna de afară, cu ceață adunată în prelungirea nopții peste lacurile Oltului, ne este vădită și de calendare. Răbojul zilelor albe, ori semnificate în culorile crucilor roșii și negre, ne vorbește despre o calendă specială: este Ziua dedicată maicii ocrotitoare - Maica Domnului, vădită prin hiperbola atotcuprinzătoarei Sale griji pentru toți fiii Dumnezeului, Căruia, neprihănită fiind, chiar Ea I-a dat trupul de pământ. Azi școlile cunoașterii se deschid pentru bobocii pregătiți zborului mai înalt.

„Acoperământul Maicii Domnului” își are ziua și cinstirea specială în acest început de toamnă. Zilele frumoase și calde se rânduiesc cu nopțile mai reci și treptat cu brumele dimineților, să fie luna... Brumărel. Peste țara de azi, și dintotdeauna!, o Maică a vegheat ocrotitor. Când grădina veche se numea Dacia, fata-fecioară, fiică a amazoanelor se numea Dochia și ea dădea rodnicia firii: munților, dealurilor, câmpiilor; prin ea apa vie șiroia limpede spre fluviul cel albastru și marea neagră- de adânca și sărata sudoare a hărniciei oamenilor. Apoi deluvii, cu revărsări de oameni și de sânge, ne-au consacrat creștini și ne-au dăruit încununarea și înnobilarea Romei. Iată cum străbunicii noastre, peste vreme, îi vom fi spus România, iar întregului grădinii sale; „Grădina Maicii Domnului”!

Acestei moșii a trăirii noastre în istorie, dar mai ales în afara ei, Maica Domnului a țesut în veacuri *acoperâmântul* căruia în vreme i-a adăugat împodobiri speciale. Ele veneau din dragostea de moșie, din datoria față de cei ce și-au dat viața pentru ea și..., mai mereu, spre cinstirea rădăcinilor pierdute în anonimat, dar care – sigur!-, prin adâncul nesfârșirii mumelor ne dădeau sevele lor cu nutrirea inefabilă.

În țara cea mare, țară a multor loviri : Loviștea!, a dat însemnul prețuirii sale, prin fiii locului, o împodobire de preț *acoperământului:* Mănăstirea Boia. Dintre multele lăcașuri, ivite în ultima perioadă în Țara Loviștei, Mânăstirea Boia „ Acoperământul Maicii Domnului” și-a potrivit locul din spațiu și din calendar. În locul ales pentru lăcaș - pământ dăruit din baștina unor oameni liberi, moșneni de când se știau!-, lângă curgerile limpezi dinspre ceruri bodislave, ori topiri de omături sure dinspre cumpeniri de ape - drămuite frățește și cu țara descălecătorilor făgărășeni!-, mai târziu vor fi trecut magistralele duhurilor electrice cu efluviile a două inimi energetice ale României : Lotru cu Vidra și Argeșul cu Vidraru. Tot aici lacrimile de cristal cu pepite de aur, cândva cu sângele eroic al războiului reîntregirii, stau de-un răgaz al pomenirii într-una din întreita zăgăzuire a microhidrocentraleor, să amintească tuturor de ctitorii cei mari ai morilor, pivelor, joagărelor cu care priceperea localnicilor făcea posibilă pâinea cea de toate zilele care se făcea și cu puterea apelor căzute din ceruri, ori gândul iscat tot de acolo.

Hic et nunc! Ziua marcată cu roșu în calendar ne cheamă la Boia. Este ziua consacrată „Acoperământului Maicii Domnului”. Peste Oltul oprit la Robești, oglindă cerului, o ceață răcoroasă își prididește urcușul și topirea în înalt. La

puntea veche/*pons vetus* Calea Mare a țării din veac - care își așteaptă, stoic, altă soartă-, azi concurează în trafic Via Carolina - însângerata magistrală europeană supraaglomerată!-, cu șuvoiul de autovehicule mari și mici, care par cu reacție prin norul de praf iscat. Ascundem privirii Oltul, cu dealul Ceirului, după ce lăsăm în urmă Câinenii (mari și mici). Trecem prin Grebleşti, amintind de-o urieșească greblă ce-a orânduit ardelenește casele cu porți zidite și îndesite specific și ne însoțim cu Boia întreagă în urcușul spre Mânăstirea, care își are azi sărbătoarea cea mare a hramului. Lăsăm valea Boișoarei să respire praful drumului (decăzut, din nepriceperea administrației țării celei mari: din Calea mare a țării- voivodală, succesiv în: drum național, drum județean, drum comunal... Oricum nici a uliță sătească nu seamănă, de când acestea au fost asfaltate din griji străine!) și ne îndreptăm în amintita coloană spre locul chemării... Maicii Domnului. Sosim în coloană. Greu găsim un loc liber pentru vehicule. La fața locului plouase cu autocare, microbuze și autoturisme cu numerele de înregistrare, arătându-ne locurile de unde ne-am pornit în pelerinaj să cinstim: ziua, locul și pe Maica Ocrotitoare, alături de generoșii organizatori ai evenimentului și mai ales... ocrotitori pământeni, încă de când s-a pus temelia acestui sfânt lăcaș. Mergem mult pe valea Boiei (mare și mică laolaltă, amintindu-mi că acolo unde se întâlnesc ele, un dăruit scriitor și prieten, Gelu Păltineanu își va fi avut prielnic sălaș, cât va fi fost pe lumea de dincoace!), să lăsăm ... la păscut caii putere și noi să ne alăturăm bisericii vii cu atâta omenire. Biserica plină, curtea plină și pe drumul vecin, din mașini, oamenii nu conteneau în afluența lor torențială. Se grăbeau la liturghia în desfășurare și pentru parastasul dedicat celor plecați, dar cu duhurile deasupra noastră, nevăzute în aurul unui soare care se revărsa aură peste capetele tuturor. Loviștenii de acasă, ori plecați departe sunt azi la acest praznic sub același acoperământ. Maicile care slujesc în obștea mânăstirii – ce chip frumos și împodobit întregul grădinii trudit cu, și fără timp!- părintele slujitor Vasile - cu grija cea mare să fie de pomenire sărbătoarea celor ce trec poate doar anual-, sunt omniprezenți, parcă atinși de ubicuitatea dumnezeirii. Comuniunea, acesta este cuvântul, respira dominant atmosfera. Soarele, exact în vârful crucii bisericii, ne aduna gândurile vechi să ne fie întărire prezentului. Soarele neînvins și însemnul cu care întotdeauna învingi, sunt acoperământul Maicii - Împărăteasa Cerului și mijlocitoarea noastră către Tatăl Nostru informal și de înnobilare Patriei noastre.

Frați, veri, rude de aproape, de departe, prieteni - creștini cu toți!, am mulțumit mumelor, maicilor, taților, strămoșilor și apoi, în semn de agapă – praznic cu iubire!- ne-am strâns la mesele rotunde de la „balta verde”, cu freamătul vieții ocrotit de Maica din Cer. Sub acoperământul, cât marea sa grădină, Loviștea este o inimă pentru întreaga țară: România! Azi la Boia inimile noastre au bătut ritmul clopotului Mănăstirii și ne-au dat întărire pentru zilele ce vin.

/1. X. 2019

Acest Sfânt Paraclis
s-a ridicat de către
familia BOBOMIZ NICOLAE și ELENA
ajutați de credincioșii
din parohia Grebleștii
și din împrejurimi.

Despre puterile... întregului

Am participat de curând la un eveniment, în spațiul public, dedicat lansării unei cărți – încununare a unor cercetări doctorale!- și autorului ei, omul polivalent (obligatoriu... politehnic!, am sublinia aici, dintr-o solidaritate profesională, evident orgolioasă!). O manifestare reușită, atât prin prezența unor oameni cu notorietate, a canalelor media locale, cât și a unora investiți cu putere în structurile subsidiare/locale ale puterii statului român, privit ca întreg și în binomul laic religios. Un ex-parlamentar, ex-primar și în multe altele pionier, ca deschizător de drumuri, s-a extras din grădina cu contururi și canoane, s-a eliberat și a putut privi întregul de deasupra, înțelegător. Vor fi fost mulți privitori ai terenului strict mărginit, între lăuntru și afară, ai evenimentului. Cartea, „A patra putere - ...”era cunoscută apriori de o parte dintre invitați, unii dintre ei fiind contributori direcți: cu aprecierile cărții și pentru laudatio-ul autorului; ceilalți, cu clauza favorizaților, vom fi cunoscut, prin zborul internetului, mărturia lui Emilian Valentin Frâncu despre puterile unui întreg, cât un stat - în general! (dar câtă susținere a ideilor – vezi luxurianta bibliografie cu sursele acreditate și valabil recunoscute!-, din timpul și spațiul planetar, privind jocul puterilor pe terenul rotund mărginit și... planetă albastră, văzută de prea sus!), dar dureros, în specificul său: stat românesc!

Ne-am pus întrebarea, pentru clarificarea abstractă: „Ce este puterea?” apoi, precum iluministul enciclopedist și jurist pe deasupra, Montesquieu : „De ce trei puteri...? și acestea, obligatoriu despărțite?” Nu cumva societatea omenească,

trecând prin atâtea valuri civilizaționale ascunde, fardează și impune regulile, după placul ultimului Dumnezeu, acreditat *iar și iară* (fiecare început o primă/vară nouă!): Pontifex Maximus – adică deasupra tuturor zeităților subsidiare (invocând Roma împăraților... deasupra Senatului!), deasupra poporului (vezi *stările generale* din timpul francezului Ludovic al XVI-lea; vezi limitarea parlamentului englez, de către Carol I Stuart!). Se mai pot invoca dictaturile unei persoane, când acestea își asumă troița cerească, fără a avea lumina corespunzătoare (Va trebui aici să recunoaștem și ... despoții luminați!). Să încercăm să ne răspundem... întrebărilor, pentru a avea suportul generalității care să ne permită particularizările. Pornim de la unu, la multiplu!

Materialist, cu îndrumare de la simțuri și de la conceptualizări ale observatorilor naturii în manifestările ei, puterea a fost definită ca o capacitate, o însușire a unui Sistem (organism, structură, entitate – om, lume etc.) ca într-un timp dat (durată limitată în determinismul materialist : termen de garanție, de valabilitate, de prescriere, dinastie, generație, ori viață personalizată-pur și simplu!) să-și utilizeze energia increată pentru a concepe, a face și a folosi (după recepție!) opera dată în utilizarea vieții!. Modelul la îndemână, dat de fizicieni, este cunoscut: E(energia)= Puterea(puterea) X (exercitată/executată) T (într-un timp anume). Energia se disipă într-un timp anume. La un moment dat (în interiorul duratei de execuție) avem un disponibil de energie neconsumată (încă necreată!), o parte din ea pusă deja în lucrare/în operă. Când lucrarea este terminată, mare parte din energia disponibilă se va fi transferat în lucrul făcut, dar încă nerecepționat. Urmează consumul energetic al contemplației (recepția dacă lucrurile s-au făcut conform cu planul... proiectantului și agapa, ca o duminecă a sărbătoririi!) și verdictul judecătorului că energia disponibilizată a fost bine gospodărită și poate fi dată în folosul beneficiarilor. Fizicienii, pentru mecanica newtoniană, au numit cele două stări ale existenței energiei: potențială (adică încă nepusă la lucru, dar disponibilă!) și cinetică (adică în... mișcare!). De aici mirarea și impicarea gândului: când?, cum?, cine?, pune-n mișcare acest proces care trece energia prin stări posibile? Anticii observaseră și definiseră stările: in potentia, in actu, in opera. Un mare gânditor, care El însuși era Logosul – receptacol al potențialității!-, un mare Demiurg (cineticul: a face/ făcător al Cerului și al Pământului!), un mare Judecător (cu judecată curentă, in vivo, și una finală-la terminarea ciclicității duratei încredințate!

Puterea astfel orânduită putea fi partajată într-un panteon cu mai mulți olimpieni (ne povestesc mitologiile grecilor și romanilor!).

Omul s-a dumirit că este o creație atât de minunată, făcută de cineva pe care nu l-a văzut cu ochii săi - și că nici nu are voie să-l vadă, că oricum nu i-ar servi la nimic în puținătatea cunoașterii sale de sine. Și-a asumat un modus vivendi construindu-și toate casele și acasa sistemului social, necesar vieții. Povestea genezei (să ne referim la... iudeo-creștini!) vede cele trei stări ale procesului prin puterile Lui Dumnezeu, o adevărată troiță în cer cu rosturi pe pământ. Dumnezeu gândește/proiectează; El face, și delegă uneori subsidiarului creația; El judecă! Nu el a dat Tablele legii? Iată-l putere legislativă! Nu El a dat/revelat scripturile să instituie canoanele comportamentului moral al oamenilor? Nu, în numele Lui, s-au pus în aplicare/în execuție (practicare rituală!), prin instituțiile Bisericilor, toate regulile emanatei dogme? Nu, în numele Lui: sinoadele, conciliile, inchiziția deveniseră instanțe de judecată pe pământ? Iată-l pe Dumnezeu, treime de ființare, nedespărțită, abuzat de Puterea pământenilor, printr-o substituire interesată. *Precum în cer așa și pe pământ! Toate împărățiile sunt de la Dumnezeu*! Iată sentințe auctoriale care au făcut din evul de mijloc timpul unor abuzuri și al discreditărilor: Dumnezeu, antemergătorul său: Pontifex Maximus, Regi/Caesarii și Papii, din vârfurile piramidelor, cu puterea concentrată în mâinile lor, nu s-au mai putut sincroniza cu iluminismul. Democrația antică: cu areopag, sinedriu, senat/sfat al bătrânilor etc., după eclipsa medievală, după revoluționarea comunicării (apariția tiparului, treducerea și difuzarea largă a Bibliei, reconectarea la cultura - interzisă de biserică!-, a antichității, deschiderea noilor orizonturi ale pământului etc.) își cerea dreptul la actualizare. Omul, izgonit cândva din Eden, trebuia să-și îndeplinească porunca: să se elibereze, din nou și să-și regăsească drepturile. Revoluții autentice. Declarația universală a drepturilor omului. Separarea puterilor în stat. Contracte sociale. Apoi, în mod firesc au apărut curentele de emancipare ale națiunilor, întemeierea statelor naționale cu instituțiile, din ce în ce mai moderne și sincrone cu modelele bune. Trebuiau destructurate marile chingi imperiale și însămânțate, în generații, noi scheme mentale. Sechelele evului mediu cu obscurantismul religios trebuiau vindecate printr-o înțeleaptă și graduală laicizare a fundamentelor puterii statului.

Iată un context global în care Statul Român modern, prea copil pe scena geopolitică a lumii (din 1878 cu legitimarea autodeterminării! și abia prin 1925

cu... Patriarhie!), trebuie după dramaticul 1989 să-și reașeze puterile, consonant lumii - trecută prin secolul vitezii spre societatea amețitor globalizantă a cunoașterii. Puterile instituționalizate în ograda sa (Grădină a Maicii Domnului!) au avut modelul monarhiei până în 1947. Le-a gândit, le-a exersat vreo două decenii, apoi ocupația sovietică ateizantă, cu efectele poziționării doctrinare până în 1989, ne-a dus în afara tradițiilor cultural-spirituale, ba a tarat generația adultă aflată pe scena românească pentru mult timp, în fireasca inerție a mentalului. Schimbarea sistemului politic, a modelului dezvoltării economice, eforturile sincronizării la o nouă sferă globală cu condiționării neînțelese și asumate fără discernământ (dar cu voința atingerii limanului mai repede!) ne-a găsit într-o repoziționare din mers (reformarea este un proces de durată... care cere timp!). Abia din 2004, avem un scut de apărare global și din 2007 suntem membrii ai Uniunii Europene. A cere modernizarea statului român – evident printr-o așezare armonioasă a puterilor statului!- este legitimă. Îmi amintesc, în trecere, că exodul biblic a durat vreo 40 de ani. Tranziției noastre, spre statul remodelat cu valorile europene, oare ce dată de început să-i considerăm? 1990 , odată cu schimbarea locomotivei și a mecanicului?; 1996 (odată cu schimbarea direcției de mișcare a aceleași garnituri de tren?); 2007 (când trenurilor noastre vechi li s-a permis să care, cu bilet de dus românii, pe coclaurile europene? Este greu să numărăm anii tranziției/integrării dacă nu avem clară viteza de deplasare a trenului și mai ales oboseala din ce în ce mai pronunțată a drumului, prea de fier!

Ne-am luat cu vorba și ne-am îndepărtat de evenimentul din 18 septembrie,2019, de la Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul”, unde s-a lansat cartea despre... a *patra putere în stat!* Dar se putea vorbi despre Presă-„jandarmul democrației”, adică observatorul funcționării celorlalte trei, fără a observa o succintă poveste a legitimării lor? Apoi puteam spune în intervenția de acolo – fără să fi fost adus la... subiect-, fără a supăra mulțimea care avea alte așteptări, aceste generalități cunoscute de majoritatea prezentă?

Acum va trebui să vorbim despre... a patra putere, care să tragă de poale pe... dumnezeul care uită de copiii săi iubiți, poate supușii, poate doar plătitorii de taxe și impozite. *Până la Dumnezeu te mănâncă* sfinții, spune înțelepciunea populară. *Încurcate sunt căile domnului* mai completează un stan... pățitul. Cât Dumnezeu își avea autocrația impusă monarhiilor pământene poruncile erau dura lex/sed lex nu conta ce spune talpa țării. Ea executa fără crâcnire! Când dumnezeul piramidei

pământene era pus acolo de mulțime și acesteia trebuia să-i facă voia a apărut comunicarea biunivocă, în ambele sensuri, dar făcută prin intermediari (funcționarii inamovibili și dedulciți la cele sfinte și gata să încurce buna comunicare!). Cu cât viteza de transformare a vieții în societate crește este nevoie de-o viteză de comunicare sincronă acesteia, pentru că organismele cibernetice (vii, sociale) au nevoie de reacții de reașezare *în timp real* (*just in time*... ar spune englezul!). Un stat greoi, defazat față de trenul global, rămâne în urmă și în loc de recuperări ale distanțelor se depărtează... O presă bine așezată poate fi acel Argus antic, cu milioane de ochi, gata să vadă tot și să informeze pentru ca organul central de decizie, Capul (puterile Statului, în sincron, pentru buna conduită a organismului!) să reacționeze oportun. Da, acest sistem de comunicare din întreg, Presa, poate da de lucru tuturor celorlalte puteri, cu condiția să i se înlăture piedicile și să i se asigure condițiile funcționării. Civismul, spiritul civic, opinia publică erau în perioada antică manifeste în marile amfiteatre, în forumuri, în arenele publice. Apoi cei puțini s-au ascuns de cei mulți în incinte bine păzite. Dictatorii vor fi renunțat și la reprezentanții intermediari. Cum să construiești apoi, a patra putere după o dictatură care construia ea, unilateral, mesajul spre baza care trebuia să-l recite, să-l cânte. Greu să construiești comunicare, înspre și dinspre, la o abruptă schimbare de direcție! Care putere a patra ?, ce opinie publică?, rapid înregimentată și manipulată înspre puzderia de grupări politice, rezultată din marea detonare din 1989? Divide et impera! Voi fi făcut un apel, în vreo 4 volume, pentru necesarul *spirit civic* (1999-2006). Se va fi considerat atunci, de câțiva cititori că acele scrieri pot fi manuale de civism! Nu s-a întâmplat nimic. Câinii latră... ursul trece! (amintesc acest fapt pentru că la evenimentul cu lansarea în discuție vor fi fost foarte multe recomandări de același fel, pentru cartea lui Emilian Frâncu!). Puterile statului, populate cu oameni noi, din partidulețele cu șarm, s-au ocupat de ele însle iar liderii acestora –conjuncturalii *alfa!-*, urmau pe Machiavelli și nu renunțau la pasărea din mână, când în ograda cea cu gardurile desfințate se practica marea ciordeală, minciuna fardată făcea casă bună cu orice interes măsluibil notarial, atestabil prin universitățile toamnei, cu licențe fără cunoaștere. Trenul puteriilor s-a populat cu clandestinii fără chemare, dar cu recomandările pseudo-moralilor din politica de cumetrie. Executivul s-a umplut cu beizadele cu caș la gură, arogante și nici măcar cu bunul simț al ridicolului. S-a umplut clasa a I-a cu plagiatori de doctorate, cu masteranzi la fără frecvență, ba chiar și cu juriști care să dea lecții agramate, pe posturile centrale ale presei naționale. Scară a valorilor? Să

avem pardon! Bine sesiza jurnalistul George Smeureanu statu-quo-ul presei prin citatul, dat din I.L. Caragiale. A patra putere?, voce a unui spirit civic autentic?, invocăm și noi pe marele dramaturg *: este sublimă, dar lipsește cu desăvârșire!* Nu ne permitem etichetări care să lezeze pe cei care își fac această meserie (pentru care autorul cărții militează cu argumente să-și obțină o lege a ei, în măsură să pună ordine în societate și să-i protejeze truditorii onești și cu chemare!), dar o ordine, în dezordinea generală a domeniului acesta, este imperios necesară. Lucrarea aceasta atestată științific poate fi inițiativa legislativă *in nuce* , dacă opinia publică, al cărei exponent este a patra putere, este în măsură să o impună! (nu în decizia ei stă alegerea optimă a cel puțin două puteri, din cele trei, ba și a curții constituționale formată din oamenii politici aleși, la rându-le de puterile alese?).

Lucrarea este o diagnoză a unei stări de fapt, ca un ceva în mișcare, într-o societate în care multe își cer o stabilitate, în sensul clarificării drumului înainte și a condițiilor prealabile de îndeplinit într-o rigoare a priorităților. Față de starea de lucruri constatată, în raportare la multele modele de bună practică, observate în literatura universală, sugerează modalitatea de funcțioare a celei de-a patra puteri în corpusul reglementat, aici cu avantajul experienței de parlamentar cu multe inițiative legislative, unele validate de decizile plenare. Când va fi momentul? Vorbeam de tinerețea statului român modern, de criza unei clase politice nematurizate, de momentul unei integrări abrupte, care cere schimbarea paradigmei funcționale, începând cu noul raport al indi vidului (vezi salutul medieval cu... *sluga*! și încă modernul: *să trăiți!,* asumări ale nefericitului *complex de inferioritate!)* .

Remarcam, printr-un model posibil înțelegerii comune, cel al orchestrei simfonice, de ce un concert (funcționarea mai multor puteri deodată!) nu poate fi o reușită pentru publicul plătitor al prestației. Adică el publicul, cu aplauzele la îndemână, să cârtească, cu fluierături, pe cei de pe scena puterii, pentru agresiunea lor. Dacă partitura de executat este scrisă inoportun și este anacronică (depășită de moda, adică de așteptările publicului!), dacă dirijorul este nepriceput (neșcolit, neexperimentat), cu toate că instrumentiștii au talent și experiență, publicul va fi nemulțumit, va cârti și va blama, *in corpore,* pe executanți, pe compozitor și pe dirijor! Prin extenso, dacă avem o Constituție (revendicând idealurile unui eveniment neclarificat, revoluția din 1989!), dată în 1991 (toamna), revăzută și

publicată în 2003, contestată public și azi prin imperfecțiunile ei, care pune puterile statului în conflict, cum să credem că o lege care nu are urgența clarificării constituționale ar avea șansa unei celerități speciale? Mai aminteam că legea inginerului zace în proiect, de ani buni, cu toate că nicio țară nu se poate ridica economic fără ingineri (adevărată fiind sentința și pentru celelalte profesiuni onorabile în așteptarea uneor legi ale respectului special!).

Intervențile celor din prezidiul evenimentului, moderat de Valeria Tănase: dr.(?!)Nicolae Dinescu - șef al filialei UZPR Vâlcea(?!), a jurnalistului prefațator Gh. Smeureanu, ale oficialilor din sală (Biblioteca Județeană, Arhiepiscopie, Prefect, Primărie) și ale altor participanți, au întregit un eveniment necesar ... Felicitări organizatorilor și celui care a ocazionat evenimentul, domnul, de două ori doctor, Emilian Valentin Frâncu!

Mihai Sporiș

Cronicarul Dumitru Bondoc despre centenarul unei Biserici

- Biserica „Adormirea Maicii Domnului" din Secături-Costești –

A venit toamna. Calendarul ne spune că suntem în 2019 , iar cronicarul devotat baștinii sale, Dumitru Bondoc observă că s-a împlinit veacul de la târnosirea în 1919, în luna noiembrie, a bisericii „Adormirea Maicii Domnului" din Secături-Costești. Da! A venit toamna. Demetra -și ea un Dumitru, încă nedumitrizată din cauza necuminecării complete a mitologiei!- ascunde în taina iernii cu hermina cojoacelor Dochiei, pe fiica sa să se poată da în primăverile viitoare apă izvorâtă, tămăduire uitărilor și reînnodare a ceea ce a mai fost. Dumitru Bondoc, tocmai împlinit cu un an de trecere de curând, a strâns o nouă recoltă – cu ajutorul comunității!- să o cuminecăm în marele răgaz, onorându-și numele și zestrea adăugată, cu noi file de cronică, să ne fie memoria vie, peste noi vârste cu uitarea la pândă. Costeștiul vâlcean, de mai multe ori milenar, îi este, perpetuu, o patrie personală. Acesteia i s-a angajat, fără sâmbrie, cronicar de serviciu într-o cancelarie cu atâția iluștri înaintași. O nouă cronică este dată acestei patrii în această toamnă mănoasă, să fie monografie unei ctitorii care a împlinit veacul. Cum ne apare această nouă carte: „Centenar: Biserica „Adormirea Maicii Domnului" din Secături-Costești", Editura Bibliostar, Rm. Vâlcea, 2019? Desigur, o lucrare de maximă utilitate publică! Formulăm concluzia înainte de argumentele unei posibile demonstrații.

File adăugate și cu aparența redundanței, aduc prospețimea amănuntelor asupra celor spuse și cu altă ocazie în vasta operă a cronicarului, cel mai fecund și dedicat patriei de suflet : Costeștiul vâlcean. Senzația reîntânlirii cu numele atâtor personalități afirmate în lumea largă, ori doar cu numele emblematice ale locului, într-o arborescentă succesiune, vădind cea mai frumoasă lecție a continuității neamurilor și în același timp a cimentului înrudirilor, este atât de vie și reconfortantă, că uiți că ai în față o lucrare științifică în care rigoarea te poate distanța și îți poate impune bariere afective. O înnobilare cultural-spirituală se transferă dinspre oamenii de seamă către patria milenară și acest fapt minunează cititorul care devine martor al trăirii alor săi într-o datină care nu îi este străină. Memoria se înstăpânește durabil precum poteca/plaiul prin mulțimea pașilor care sapă dâra unei noi circumvoluțiuni. Ce reper de aducere aminte : BISERICA! Credem că o primenire a istoriei unui edificiu de cult poate fi considerată o ctitorire nouă, o actualizare necesară. Nu doar zidurile, acoperișul, pictura și odoarele de cult au nevoie de înnoire, ci însăși biserica trăitoare, enorașii care i-au dat viață din bătăile inimilor lor, rezonând clopotul cel mare în dialogul cu Pantocratorul. O istorie a clopotelor vii, cu numele și faptele lor care le le conferă nemurirea, este necesară. Viu, pururea viu este cel căruia i se mai strigă numele și i se rememorează faptele. Marea datorie de aici ni se arată să ne pomenim strămoșii ca pe niște rădăcini care, pururea, ne nutresc trecerea prin lumină. Monografia lui Dumitru Bondoc este un mare pomelnic care atestă duhul nemuritor al atâtor oameni din patria lui de lângă inimă. În ea –frumoasa carte!- legea inefabilă a pământului a scris, în mare devălmășie, numele strămoșilor plecați cu cel al strănepoților, încă în trecere.

Patria de suflet, Costeștiul lui Dumitru Bondoc, cronicarul de serviciu, este împreunare de ape vii și repezi, care șiroiesc dinspre cerurile sprijinite pe munții pietrei. Este tocmire pe piatra de dar, să fie ocupație pietrenilor și cărăușilor pentru albirea murilor. Este adunare de cătune, cu numele moșnenilor statorniciți în ele; este loc de sălaș obștilor monastice să permanentizeze ruga datorată Celui de sus. Este întinsul, cât cuprinde privirea, zburând de-a împreună cu corbul coborât din stema Basarabului, și el sălășluit în Arnota. Este locul sfințit de atâtea încleștări eroice, resfințit de golgota partizanilor anticomuniști într-o zi de paște. Este locul unde tradiția sfintelor moaște găzduiește de secole pe Grigore Decapolitul și încă așteaptă lămurirea noastră, necuminecată, privind santificarea lui Matei Basarab,

voievodul care ne veghează din ctitoria lui de deasupra. Pe aici apa trece și odată cu ea rostogolește și piatra. Din rostogolirea erelor geologice sămânța de piatră – trovanții emblematici!- atestă că duhul cuvântului/informației este cel mai durabil, însă puterea deslușirii lui din tăinuirea inerentă nu este la îndemâna omului neinițiat. Iată importanța scrierilor cronicarului, atunci când sorocul o cere.

Cum procedează autorul pentru a ne atrage atenția? Începe cu o dedicație datorată maternității personale și prin aceasta gliei baștinii sale, în care mama i se va fi sălășluit de curând. Apoi ne lămurește cum s-a ivit imboldul și cum s-au conjugat eforturile sale, cu ale Primarului, Consiliului local Costești și ale preotului paroh al bisericii slujite și ajunsă centenară. Multe s-au clădit în Stogul emblematic, dar numele cu care se sfințesc oamenii pare elementul cheie al monografiei-pomelnic. Spunem că epicentrul erupției mesajului cărții este Aurelia Bondoc. Apoi că în unde concentrice se dezvoltă întregul unei lucrări în opt capitole, cu o structurare inginerească ilustrată de cuprinsul aferent. Miezul lucrării îl reprezintă biserica însăși, ajunsă centenară. Prezentarea din multiple perspective (istorie, artă, teologie) și mai ales din cea a trăirii, a bisericii vii, a avut șansa unui om specializat și exersat în timp în toate acestea. Cunoaște prin studiu aprofundat, are abilitatea culegătorului direct de la oameni și știința să le așeze în logica lor firească.

Lucrarea are fața unei cercetări doctorale, cu un aparat critic extins, apelând la surse incontestabile și de totală recunoaștere publică. Contribuția cercetării sale, evidentă, preluată din celelalte lucrări publicate(corect citate!), se adaugă unor nume de costeșteni remarcabili, ori stabiliți mai târziu pe la Mănăstirea Bistrița, alături de cei interesați de istoria locului: Aurelian Sacerdoțeanu, Veniamin Micle, Alexandru Bălintescu, Corneliu Tamaș etc. Ne facem o datorie de onoare de-a consemna câteva nume de neamuri, ceea ce confirmă ideea pomenirii și strigării cu putere a numelor, în definitiv sarea acestui pământ binecuvântat: Sacerdoțeanu, Bălintescu, Istocescu, Voineag, Fulgescu, Dumitrescu, Constantinescu, Cioplintea/Cioplea, Stoican, Beleștescu, Păunescu, Cosmescu, Dobrinescu, Dinulică, Popescu, Popian ș.a. Apoi va trebui să reluăm, cu spusa autorului, cronicarul Dumitru Bondoc, ce anume a îmboldit lucrarea: „...se împlinesc 100 de ani de la sfințirea Bisericii din data de 16 noiembrie 1919 (...) am considerat de cuvință împreună cu preotul paroh Ovidiu Mureșan și cu domnul Toni Peștereanu,

primarul comunei Costești, să-i dedicăm sfântului locaș, la ceas aniversar o binecuvântată monografie...”!

Monografia dedicată centenarului Bisericii din Secături-Costești, pe cercurile de cuprindere, cu oferte de interes pentru cercetări diverse, ne oferă răspunsuri la întrebări, ne întărește păreri personale și ne arată – mai presus de orice căutare!- o dragoste de pământul și neamul acesta de oameni frumoși, care poate sta model și altor cercetători ale nestematelor acestea de cuget românesc profund. Mulțumim zugravului acestor file de istorie și trăire locală pentru că în acest eșantion se întrevede marea țară a românilor cu legea pământului ei... încă vie. Cartea aceasta se citește nu doar cu mintea, ci cu sufletul. Să-i mulțumim cronicarului de serviciu și să-l încredințăm de prețuirea noastră.

Mihai Sporiș -25. Oct. 2019/ Să fie bine primită și urarea de: La mulți ani!, Mitică.

Pomenirea eroilor partizani ai ARNOTEI

Studiu de caz cu o obște de moșneni –așa își zice!- care s-a constituit ONG, să consacre juridic drepturile individuale ale unor moșneni și care, în numele lor, excrochează, de 20 de ani vreo trei sute de moștenitori legitimi, cărora li se refuză drepturile de moștenitori-conform legii/vezi lista de partizi cf.L.1/2000./Obștea moșnenilor din Robești-Câineni/jud. Vâlcea

Au făcut din trei, doar una-obște mare!

Din cele tocmite-n vremi de moși,
Moșnenii, de-a valma, să țină-n spinare
Pe șmecheri câțiva, și alți „norocoși”!

Se-nfruptă continuu, furând de la mulți
Omorând și pădurea, deși legea desfide
O clică opacă și-ai legii corupți!
Doamne-al Dreptății! Când vei decide?*

*O cauză pe rol, de 20 de ani, confirmă vorba că amânarea clarificării este cea mai perfidă formă a refuzului rezolvării! Lipsa de celeritate, abuzul procedural, poate lesne induce ideea unor interese de altă natură, de ce nu corupția? Dacă este malpraxis? Tot Statul devine responsabil! Nu? Și în acest timp statistica unui STAT bezmetic arată că se taie ilegal, anual, milioane de metrii cubi! În puterea cui este stoparea fenomenului, STAT ROMÂN, cu atâtea puteri la îndemână, inclusiv cea… juridică?

„Festivalul Muntelui”, Voineasa, ediția a XXI-a, 15-17 Noiembrie, 2019

În calendarul activităților Clubul de Turism Ecologic Montan „Lotru” Voineasa (CTEM „Lotru”), înființat în 1985, organizarea unui eveniment anual, de cuprindere națională, a fost o permanență. Exceptând anii grei ai tranziției, de abramburеală politico-sindicală, Clubul și-a onorat... menirea. Până la schimbarea macazului, din 1989, „ștafetele naționale ale munților”, „lirele carpatine” se desfășurau neabătut în Stațiunea Voineasa (COTS), ba se ocazionau, tot aici și cunoscutele manifestări de cercetare științifică, cu participare internațională: „Omul și Muntele”, ori evenimentele naționale pentru transferul experienței domeniului hidroenergetic, acumulată în cea mai mare amenajare hidroenergetică a apelor României. De șase ani, după luminarea, cât de cât, a nopții tranziției, depășind agonia muribundelor stațiuni (aici adăugăm și tragedia Stațiunii Puru/Vidra, componentă a aceluiași imperiu revolut... politico-sindical!), Clubul – lipsit de cuibul său (a se citi sediul oficial!)-, s-a repoziționat, pentru slujirea

turismului, către formula rețelei de pensiuni private, tocmai pentru emergența lor în dobândirea unei culturi specifice și transferul unei experiențe acumulate.

Iată contextul actual: Stațiunile prăduite de lupii sindicali, în complicitățile lor cu haitele politice, ahtiate de sângele puterii cu orice preț, zac sfâșiate în moarte clinică, fără cele necesare supraviețuirii. Lacătele pe ușile ruginite, geamuri sparte, parterele hotelurilor grajdiuri, pentru vitele de ... ocazie și întreaga amenajare peisagistică devenită pășune, arată dezastrul post-comunist și lipsa de viziune a unui Stat Român, debilizat și supt continuu de strigoii intereselor partinice. Averea, acumulată cu trudă de la milioanele de români , adică de la Poporul Român..., a fost dată mită electorală unor baroni sindicali, care au stors-o, lipsind-o de vlagă. Rezultatele se văd! Așteptăm... judecata de apoi, pentru că mântuirea de rău o cere. Ce părere ai STAT Român? Când te trezești din somnul cel de moarte în care te-a dus... barbarii de tirani? Sper să nu închizi ochii, iar și iară, vinovații să nu piară, fără asistență judiciară. Fii erou! Dezvelește, în procedură de urgență, tot adevărul! Nu doar ca mesaj electoral, să girezi apoi complicitatea cu lupii hămesiți și greu de îndreptat în năravurile lor! În aceste condiții CTEM Lotru, constituit fără scop material, din dragoste pentru munte, s-a distanțat de pseudo-administrația Stațiunii care își uitase menire și era pe contrasens TURISMULUI și noii viziuni ecologice în promovarea lui. Starea de fapt a infrastructurii Stațiunii Voineasa, lăsată în paragină, vorbește ea însăși - fenomenul părăginirii averii sindicale, fiind național!-, arată nemernicia Statului post comunist, care și-a trădat tocmai suportul: clasa muncitoare! Iată-ne de câțiva ani sincroni renașterii turismului lotrean, bazat pe infrastructura pensiunilor private și ele în căutare de expertiză și o cultură adecvată unui turism modern, cu oferte aliniate calitativ lumii globale și informată în timp real. Începutul, de fapt o nouă plecare la drum, acum șase ani (Ediția 21-a înseamnă 15 ediții, eclipsa..., apoi renașterea cu ultimile 6 ediții!) a fost făcut timid și în condiții grele. Au contat relațiile de amiciție cu iubitorii muntelui din țară, conștienți de faptul că cele bune trebuie transmise mai departe noilor generații. Firul s-a reînnodat și adaptarea la context ne-a arătat mai inspirați cu fiecare nouă ediție. După fiecare nou eveniment, anual, analizele (aduse în spațiul public!) arătau creșterea și încă multele poticneli ale procesului în desfășurare, în marea și prea înceata integrare a României la cerințele lumii moderne.

Ediția a XXI-a, în desfășurarea ei face obiectul reportajului de mai jos. Anunțat din vreme evenimentul „Festivalul Muntelui” a adunat la Voineasa oaspeți, iubitori ai muntelui, veterani, dar și mulți tineri din țara cea mare. Peste 150 de participanți din: București, Brașov, Mediaș, Sibiu, Valea Jiului, Rm. Vâlcea s-au alăturat loviștenilor și celor de acasă (adică de la Voineasa, aici fiind baștina Clubului!). Gazdele au fost: CTEM Lotru - care și i-a luat alături pe tinerii , în scopul transmiterii ștafetei!-, Asociația „Descoperă Voineasa”, elevii Școlii generale Voineasa (17 Nov.2019, fiind chiar „Ziua Mondială a Elevului”!), alături de Primăria și Consiliul Local, Voineasa, care au sprijinit logistic evenimentul. Eforturile organizatorice au fost asigurate prin contribuția materială a membrilor Clubului, a Asociației „Descoperă Voineasa” și susținerea: Asociația Agricolă „Țara Loviștei”, Direcția Județeană pentru Tineret și Sport, Vâlcea (Diplome, medalii, cupe), TV VÂLCEA UNU și Intol Press (au asigurat mediatizare evenimentului!), alături de câteva pensiuni care au constituit un fond de premiere pentru elevii participanți la „Festival”, cu... ocazia Zilei Mondiale a Elevului.

Festivalul, eveniment dedicat muntelui, s-a desfășurat pe durata a trei zile: 15-17 Noiembrie, 2019. El desemna, după 8 probe de concurs – punctate distinct!- câștigătorii fiecărei probe și cumulat câștigătorul trofeului. Proba culturală își desemna câștigătorul ...Lirei, pe baza evaluării conținutului conform cerințelor regulamentului concursului. În prima zi, dedicată organizării, a fost personalizat evenimentul, s-a organizat expoziția cu tematică montană, în sala mare a Căminului Cultural Voineasa. La Pensiunea „Bella Venere” s-a făcut primirea oaspeților și s-a organizat ședința tehnică, înregistrată de TV Vâlcea UNU. Oaspeții s-au dispersat apoi la ...pensiunile în care și-au organizat cazarea cu..., și fără masă (?!) În ziua a doua, la primele ore, s-a vernisat Expoziția Foto , dăruită de asociația „Descoperă Voineasa”, iar cluburile participante și-au organizat mini expozițiile solicitate de regulament (foto alb- negru și color, caricatură, grafică, afiș/machetă). Prezentarea expoziției a fost preluată de TV. Vâlcea UNU, împreună cu flashurile interviuri, luate oaspeților. Primarul Gabriel Năstăsescu, prezent pe parcursul întregului eveniment (inclusiv din faza de organizare!) a semnificat importanța evenimentului și a mulțumit oaspeților pentru onorarea Festivalului și a localității Voineasa. Proba de traseu, încununând partea sportivă a Trofeului, a început cu elevii – cu caracter formativ și în afara Trofeului, dar cu premii speciale!- după prealabila instruire făcută de arbitrii desemnați: Mircea Vasile și

Vasile Valentin Constantinescu. Apoi au plecat în traseu concurenții veterani. Vremea a fost prielnică. Un soare a luminat tot parcursul... de cca. trei ore. Pastelul unei toamne pastelată multicolor a încununat eforturile tuturor, iar recolta fotografică confirmă premiul cel mare, luat de fiecare participant în parte. La sosire din traseu s-au completat testele cerute prin regulamentul concursului, privind : primul ajutor, flora montană , precum și cunoștințele despre istoria și geografia... Văii Lotrului. Brănescu Laurențiu, Diana Oprescu (Curatorii și organizatorii Expoziției Foto, a Festivalului) au jurizat mini-expozițiile cluburilor . Seara, după orele 18.00, pe scena Căminului Cultural, s-a desfășurat spectacolul Lirei, susținut de cluburile participante, precum și spectacolul oferit de formația „Nu face nimic" din Râmnicu Vâlcea. Juriul format din Maria Sporiș, Ionel Lupu, Corina Oprescu a ajuns la concluzia: Lira Festivalului se atribuie Clubului Lycaios din Rm. Vâlcea; locul I - Olimp Sibiu; locul II - CORIDALIS Mediaș; locul III- Club Montan „Floarea Reginei", Valea Jiului. Prezentarea probei artistice a fost făcută de membrul fondator al CTEM Lotru, Constanța Ștefan... abia sosită fiind, de la Bruxelles și apoi plecată imediat din cauza prea multelor evenimente simultane, ce se cer onorate. Mii de fotografii vor fi adunat pentru arhiva evenimentului Gheorghe Sporiș, președintele de onoare al Clubului, alături de artiștii fotografi ai... tuturor munților: Alina și Mihai Marian Sporiș , precum și bucureștenii neobosiți, veniți împreună, să culeagă chipul toamnei aceasta unice.

După proba culturală și darul oferit de formația vâlceană, care a antrenat participanții la joc și veselie, CTEM Lotru a oferit o agapă tuturor participanților, la pensiunea Bella Venere (a președintelui executiv al Clubului, Corina Oprescu), unde prieteniile vechi și-au remeorat poveștile până departe în noapte. Parte din organizatori ne-am retras, tot în noapte, să... cumulăm probe, punctaje, referirile arbitrilor și cerințele regulamentului să cântărim fără părtinire meritele câștigătorilor. Către dimineață adăugam diplomelor de participare, completate apriori, pe cele ale laureaților, alături de motivațile aferente. Florea Florinel, Ionel Lupu, Ion Frântu, Maria Mirela Sporiș, Corina Oprescu, subsemnatul ne-am prezentat, duminică, 17 noiembrie, a treia zi, chiar la orele 10.00, conform celor stabilite, pentru Gala Finală. Au fost premiați elevii, chiar de Ziua Mondială a Elevului, după care s-a decernat Trofeul „Lotru" al Festivalului Muntelui, ediția a XXI-a : Clubul Olimp-Sibiu, locurile I, II, III fiind ocupate în ordine de: Licayos, Corydalis, Club Montan. Au fost laureați la probele speciale și „Săgeata-

Munților” Sibiu, Clubul Copiilor- Copșa Mică, Jnepenii, din București. S-au acordat și premii speciale individuale, pentru cel mai bun recitator, cel mai bun dansator (pentru copiii de la cluburi!). Festivalul s-a încheiat la pensiunea Bella Venere, unde și începuse, cu bucuria de-a fi fost împreună să cinstim muntele, să ne întărim prieteniile și să ducem mai departe o pasiune... prin cei ce ne urmează. Poza de grup, cu cei încă prezenți – parte din oaspeți au plecat din nou pe traseele generoase ale locului, profitând de oferta specială a acestei toamne multicolore!- imnul prieteniei ca o liturghie specială, îmbrățișările și apoi, în virtual, confesiunile de după... Vom mai fi tras concluzii și la emisiunea TV: „Vâlcea fără frontiere”, difuzată în 18 Nov 2019, de TV. Vâlcea UNU de inimosul Nicolae Dinescu, căruia îi mulțumim și pentru darurile aduse participanților întru promovarea olimpismului și bunelor sale intenții în susținerea sportului de masă.

Ne facem o datorie de onoare să mulțumim tuturor participanților, că au înțeles că este mai important, să dăruiești și să te dăruiești, în folos public, decât să aștepți cu mâna întinsă la bugetul public,chiar dacă acțiunea propusă nu este de interes public. Credem că o unire a tuturor energiilor, în folos comunitar, poate face din orice acțiune /eveniment, un folos al fiecăruia. Mulțumim Primăriei Voineasa pentru mai buna și eficienta implicare și o invităm la analizele, post factum, ale acțiunilor noastre, pentru mai reușitele viitoare.

Mihai Sporiș/23. XI. 2019

Confluențe la Colegiul Național „Andrei Șaguna”/BRAȘOV

Se vestise prin eter că în curând, la Brașov, doi tineri funcționari la Instituția Prefectului vor lansa o carte-studiu, îndelung trudită. Anton Pann, cel... *isteț ca un proverb*, sălășluit în memoria publică a Râmnicului, ne va fi atras atenția că nu avem voie să lipsim de la evenimentul încoronării autorilor, în celălalt oraș de suflet al său și să nu-l povestim; adică să-l dăm, filă de istorie proaspătă, lumii. Gândul ne-a sosit și prin INTERNET, apriori momentului din 26.Noiembrie 2019. Cartea, plecată deja la tiparul editurii Libris Editorial, din Brașov, ne dădea un imbold în plus să cunoaștem autorii și să vedem primul ei impact public, prin impresiile brașovenilor – că în recomandarea copertei IV se spunea explicit, că „Este o carte pentru brașoveni”! Apoi prefața cărții „Din dragoste pentru oraș și adevăr” ne arunca o îndoială ce trebuia și altfel lămurită : cât de subiectivă, prin încărcătura patriotismului local (autorii, fiind brașoveni, get-beget, prin naștere și studii superioare!) și cât poate fi o carte-document, ca un *aide memoire*, observând un impresionant aparat critic, cu aproape 300 de trimiteri la surse, tabele, ilustrații foto, copii de pe documente etc.? Apoi, după studiul în amănunt, se iviră și alte întrebări care nu aveau răspunsul, în legătură cu alegerea temei, a momentului ales

pentru o restituire istorică importantă și a inspiratei modalități de tratare. Am avut senzația, din primul moment al parcurgerii textului (înainte de atingerea cărții, aflată ... la tipar!) că dincolo de sugestia titlului cărții „ Prefecți ai județului Brașov de odinioară, 1919-1939” se află acel ceva de interes pentru toți românii, care nu trebuie să uite, după o sută de ani, pagini esențiale din destinul neamului, care trăise clipe astrale în câștigarea redutei întregirii naționale și afirmarea unui stat modern, ROMÂNIA, în geopolitica... lumii. Destule motive să dăm curs imboldului ... lui Anton Pann (în Râmnic numele lui patronează: un teatru, o casă memorială, o școală gimnazială, o asociație culturală, un cor specializat pe muzică psaltică, iar o revistă, „Povestea Vorbei 21”, îl are emblemă la fiecare nr.trimestrial, de vreo două deceni!) și invitației, primită de la unul din autori - cu părinții lui având obârșii, atât în Vâlcea, cât și prin Brașovul său natal!-,: Gabriel Ion Necula. Observând coperta I, instantaneu mi-am pus întrebarea: de unde vine inspirația, ca pe o carte de debut, să pui o hartă a aceleași Românii întregite, la o distanță de 22 de ani? (în 4 decembrie 1997, lansam la Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” din Rm. Vâlcea cartea „Amprente în Marmura Istoriei” ed. ALMAROM” vezi foto!). Apoi, nu m-a surprins colaborarea dintre un inginer-Adrian Horia Enescu (autorul, cu pasiune declarată pentru istorie!) și un jurist-Gabriel Ion Necula, mai ales că voi fi încercat aceeași formulă binomială, când am scris „Spiritul Civic”, 4 volume, în perioada 1999-2006!

Cu gândul la Andrei Șaguna și la istoricul Consiliu Dirigent – de acum un centenar!- am fost în ziua cea mare a alegerii Președintelui României, la Sibiu (24 nov.2019). Am trecut pe lângă... marele ierarh al Transilvaniei, moment împietrit spre neuitare, dar și pe strada, amintind de Nicolae Bălcescu, pe care, în locul întâlnirii cu cea a istoricului A.D. Xenopol , se află locația sediului istoric, marcată târziu (abia anul trecut... la CENTENAR!) a Consiliului Dirigent al Transilvaniei, Banatului și ținuturilor românești din Ungaria.

Am intrat în Piața Mare a Sibiului când ceasul bătea amiaza. Am promis atunci gândului, iscat acolo, să cinstim și altfel personalitățile unei elite românești, ivite la ceasul marii nevoi. Gândul se va fi strecurat, am această convingere, din Cartea tinerilor brașoveni, care vor fi insistat în recuperarea profilului unor autentici oameni de stat, cu staturi impozante cultural-spirituale, cum nu prea mai vezi prin deșertul scenei politice de azi. Voi fi reținut din sinteza făcută, cu o claritate incontestabilă, cele asupra vieții omului de stat – unul autentic!- Iuliu Maniu :

„Mai amintim doar că, după accederea comuniștilor la putere în 1948, la fel ca în cazul procesului intentat mareșalului Antonescu în urmă cu un an și jumătate, sentința era dinainte stabilită, pe baza unor acuzații fără acoperire materială, având ca pretext nu probe, ci indicații politice venite de la Moscova și prezentate în haină juridică la București.(...) La 5 februarie 1953, Iuliu Maniu a încetat din viață, la vârsta de 8o de ani, în penitenciarul din Sighet. **Apoi toate s-au liniștit (?! s.n).** Maniu pleca spre groapa comună și gloria eternă."

În legătură cu *liniștirea* invocată, aveam ceva de spus, în spiritul Imnului Eroilor : „Dezveliți tot adevărul și să spuneți tuturor...!" Deși a fost o personalitate exponențială a Istoriei Naționale, Iuliu Maniu este încă ascuns de ... propagandele revolute. Cum să i se ierte faptul că a înăbușit, din fașă, două revoluții bolșevice (leniniste!): Viena 1918 și Budapesta, 1919? Cum să poată accepta Biserica tradițională (BOR), că era greco-catolic, când binomul biserică-regim politic, după 1948, cultiva, simfonic, marxism-leninismul? Cum să accepte scena politică românească, postdecembristă, partidele istorice pentru care, nu doar Iuliu Maniu (câte alte personalități ale elitei autentice nu fuseseră lichidate...!), ci și atâți supraviețuitori trebuiau discreditați? Cum să-mi pot explica faptul că la Centenarul Unirii, de la 1 Decembrie, 2018, aniversat cu pompă la Alba Iulia, lui Iuliu Maniu (ce nume sugestive, pentru *latinitatea* noastră, Iuliu și chiar Alba Iulia!) organizatorii au uitat să-i depună, măcar o floare. Noroc cu sătenii lui, din Bădăcin, care l-au onorat cu o delegație importantă! Apoi că la Ocnele Mari, unde am instituit o Academie informală (pentru a scoate din ascundere adevăruri, încă incomode!) : „Academia de sub pământ" (după spusa lui Petre Pandrea!), „oamenii de stânga" s-au delimitat de „un dușman al poporului"! Se întâmpla în Anul CENTENAR, 2018, în care pe IULIU Maniu l-am primit în această *academie* informală. Nu s-au liniștit toate! Mai sunt stafii care nu permit... dezvelirea întregului adevăr! Mi-am propus să fac publice aceste lucruri la Brașov și... am reușit să le transmit, forțând, într-un anume fel, scenariul contra-timp al moderatorului... Îmi amintisem că Andrei Șaguna va fi fost împreună cu Ioan Lemeny la Blaj în 1848 (*uniții* întru Unire cu... ortodocși!), că la Alba Iulia greco-catolicii și ortodocșii , prin liderii lor, au organizat Marea Adunare, în 1918 și au bătut împreună clopotele pentru a da semnalul unui nou destin al Transilvaniei, în țara întregită (fix la ora 12.00, în acea *zi a zilelor*!), că în Consiliul Dirigent PNR și PSD, alături de independenți, au format guvernul paralel al unei integrări a

Transilvaniei întru Regatul România (și câte s-au putut face, în doar 1 an și patru luni, în comparație cu interminabila integrare, de vreo 30 de ani, în Uniunea Europeană!).

Iată-ne la Brașov, în 26 Noiembrie 2019. Mai sunt 4 zile până la Sf. Andrei și 5 zile, până la Ziua Națională a României, 1 Decembrie, când capitala spirituală a românilor, Alba Iulia va chema la liturghie în Catedrala Reîntregirii o mulțime dinspre toate regiunile istorice, să-l salute pe Mihai Viteazul- simbolul ecvestru al gândului secular de unitate. Dar Brașovul, propus prin 1919 să fie capitală a României, tocmai pentru rolul său de placă turnantă și liant al întregului, se arată ceea ce și geografia mărturisește: centrul din care razele încoronează conturul (fericită sugestia graficii copertei I !), cu adevărat o cetate- COROANĂ! Aici se poate consacra ceea ce lucrarea omenească temeinică își merită truda , iar autorilor ei: înscrierea în lungul șir al numelor memorabile.

Pășesc cu emoție în palatul Colegiul Național „Andrei Șaguna" la 5 fix, într-o după amiază de toamnă târzie, în care umbrele Tâmpei și turlele... Bisericii Negre se lasă luminate discret de înserarea... electrică. Am răgazul suficient să mă minunez de holul cu mărturia vie a atâtor elevi iluștrii, consemnați în slove aurite să-ți aducă aminte că au fost liant al atâtor generații, înnobilând elitele vremii trecute, dar și pe a celei din scenă. O listă impresionantă de academicieni (49!), ținută la zi, mi-l arată pe Lucian Blaga absolvent (Cu poetul acesta, și el ocazionând un... Centenar, de la publicarea la București a „Poemelor Luminii", în 1919 – ca dar al Ardealului, pentru Marea Unire!- stătusem de vorbă, într-o *carte* dăruită, tot Centenarului, prin cele 100 de răspunsuri, date poetului, într-un dialog virtual!) . Acolo îl observ și pe Ioan Aurel Pop, istoricul clujean, elev la ... Șaguna și acum ditai președinte al Academiei Române. Îmi trece prin minte: „o carte despre istorie și despre oameni remarcabili, nu se poate lansa decât, undeva pe aici, prin preajmă!". Cercetez cu o curiozitate amplificată, de atâtea nume recunoscute, în legătură cu atâtea alte domenii. Un Radu Prișcu, inginerul care a proiectat barajul impresionant de la Vidraru, un fondator de școală modernă de hidrotehnică este și el, nu doar șagunist, dar o placă memorială îl arată cu ... casa nașterii lipită de clădirea... colegiului. Pe lista cu șefii de promoție observ, că prin 1897 (oricum prin preajmă, dacă memoria îmi joacă feste!), apoi de vreo două ori ceva mai recent, numele Enescu este aidoma celui al unuia dintre autori (Adrian Horia ENESCU!). Peste tot, pe toate holurile, pe casa scării de acces tablouri cu

absolvenții, portrete ale profesorilor și nelipsitele „pomelnice” care cinstesc, ceva mai laic, numele elevilor, trecuți pe la „Andrei Șaguna” să devină OAMENI! Pe culoarul care mărginește splendida sală de festivități, o Expoziție, oferită dar special acestui eveniment, ne reține... dragostea la prima vedere, urmând ca mai apoi, să aflăm lucruri interesante despre rostul ei și proiectul itinerant, care o va duce către mai larg ...în mare publică.

În Sala Festivă a colegiului, o splendidă sală cu atâtea evenimente găzduite într-o istorie, dincolo de un centenar, lumea bună a orașului, alături de oaspeții veniți din împrejurimi, este pregătită să întâmpine, cu multă curiozitate (cartea au primit-o la intrarea în sală!), într-un triptic: cu muzică bună (pian/cor), lansarea de carte, și amintita expoziție, pe cei care ne-au invitat. Moderatorul evenimentului a fost tânărul scriitor Laurențiu-Ciprian Tudor , cel care recomandă cartea, în amintita prefață și va relua aici concluziile, consemnate deja. În fața asistenței, așezată în băncile de lemn lustruite de atâtea generații, au apărut autorii acestei cărți-document, cu tușă monografică de patriotism local, dar o reușită sinteză de informație abil structurată pentru numitul de noi *aide memoire* , cu atâtea cuvinte cheie. Chemați să prezinte cartea lor de debut au fost tânărul moderator, alături de Prof. Mariana Ionescu (profesoara „mână de fier”, unul dintre Directorii remarcabili ai Colegiului, chiar profesor... al autorilor, cu peste un deceniu în urmă!) , prof. Vicențiu Oprișan (îndrumătorul lucrării, ca fost profesor de istorie!). Dincolo de cele scrise, deja în carte de prezentatori, am reținut cele spuse de domnul Oprișan , în care mi-am regăsit concluziile, și am înțeles maniera indusă stilului autorilor, cu mult profesionalism, să nu deranjeze bolile netratabile ale mentalului, tarat de propagandele revolute , ori de parti prisurile etnice- orașul în perspectiva aceasta fiind, multi etnic, multicultural, cu o dinamică a schimbării structurale, după bătaia vântului geopolitic! Rezonanța cu lumea din sală a fost evidentă – vezi caracterul monografic!- acolo unde chiar orașul și-a luat nume de străzi, de la ... foștii prefecți (prezentați riguros, cu atâtea detalii, adunate din toate sursele disponibile!), unde fapta acestora a intrat conștiința publică. Apoi slujitorii de azi ai Instituției Prefectului, s-au regăsit în limbajul tehnic, consacrat de administrația aceasta care știe citi în logica... judiciară.

Corul Colegiului, format din superbele fete costumate popular, ne dăruiește cântecul lui Ciprian Porumbescu, cunoscutul imn „Pe-al nostru steag e scris unire!” Acum imn al Albaniei! Mă străfulgeră un gând : suntem solidari, fără o

premeditare, cu cei încercați, chiar în dimineața acestei zile de cutremurul căzut asupra țări lor! Avem atâtea conexiuni ale substratului, între străbunicii noștri și câte alte punți culturale, nu doar numai acest cântec care slăvește unitate ! (Zilele următoare îmi vor fi confirmat afinitatea specială a românilor pentru albanezi, noi fiind primii și cei mai consistenți în ajutorarea specializată în această situație!) Apoi cum să uiți de Alecsandri care, pe la Brașov dădea o horă a... Unirii Ardealului și apoi, la un moment dat textul lui a însemnat, versurile unui vremelnic Imn Național, cu muzica unui Flechtemacher, sas cu originea în ...Krondstadt (și iar privesc către autorul... Horia Enescu și mă minunez cum se transferă peste generații numele, să rămână strigări în continuitatea generaților !). Mi-am amintit, sub semnul cuvântului cheie CENTENAR, că în urmă, cu exact o sută de ani, în 1919, Corul acestui for cultural, azi Colegiu, cânta în această *sală festivă*, Marseilleza (și acesta, Imn Național, al sorei noastre întru Gintă Latină, Franța!) pentru generalul Henri Berthelot.

Pentru o consacrare, prin trei imnuri, să mai amintim și de Deșteaptă-te Române! ...cu istoria lui legată de Brașovul lui Andrei Mureșanu , al lui Anton Pann și Ucenescu! Un dar superb a oferit corul, în prelucrarea după Ciuleandra, acea rotire–dans, ce pare o mișcare de planete, toate cercuri, care se caută încă să refacă hora cea mare, din amețitoarele frânturi care se resping și se aleargă uneori brownian, precum puterile partizane ale unor fragmente în disoluție!

Mesajul central al Cărții, despre atâți Prefecți ai Județului Brașov din interbelic, este sugerat de motoul „Unirea s-a plămădit în orașul de la poalele Tâmpei” preluat din spusa lui... Nicolae Iorga : **unitatea românilor**! Noi am adăuga undeva și conjuncția „și”, apoi am alătura și cuvântul cheie: CENTENAR. Am mai atrage atenția asupra a ceea ce este printre rânduri, uneori aluziv, niciodată ostentativ. Apoi, nu pot fi de acord că o carte atât de frumoasă să rămână numai a locului, unde a fost plămădită (felicitări și editurii brașovene, care a onorat evenimentul prin prezență, dar mai ales prin reușita editorială și forma tipărită a cărții!) .

Am intervenit, în afara... programului invitației tipărite, și am transmis ceea ce îmi propusesem și mă adusese la Brașov. Îmbrățișez prietenește pe tinerii autori, și îi atenționez că au promis public, că nu se vor opri aici, tocmai să fie modele de implicare atâtor funcționari, care încă nu știu pe ce lume se află. Le spuneam că o lucrare monografică este o carte deschisă care își adaugă continuu noi file. Acolo

în sala festivă a Colegiului „Șaguna...”, chiar ei au adăugat o foarte importantă filă istoriei culturale a locului, dar și o lucrare de cercetare, pentru atâția alți căutători de adevăruri uitate, ori poate doar, amânate de vreme.

La mulți ani celor care sunt patronați de Andrei! La „Andrei Șaguna”... apostolul a lucrat atâtea confluențe prielnice. La mulți ani Țară, de ziua ta ... de mâine!

Mihai Sporiș/ 30 Noiembrie 2019

Romanizare/sovietizare la cerere, albăstrire (pamflet)

În jocul naiv al copilăriei exersam geo-politica lumii, jucând în deplină nevinovăție: „țările”. Așa cred că s-a întâmplat când marile puteri s-au pus pe bâza mondială și ne-au impus jocul, prea trist ca să fi fost serios, slujindu-se de poruncile celor cu putere și naivitatea prea feciorelnicei monarhii române.

„Țară, țară! Vrem ostași!” Vor fi strigat de dincoace, din țara în care au fost însămânțate semințele roșii, cei doriți de mai putere. „Pe cine?, pe cine?” , le-au răspuns amatorii de grabnică... *înfrățire* . „Să vină... coloana a V-a!”; să vină divizile : „Tudor Vladimirescu”, „Horia, Cloșca și Crișan”, că ăstora le-am inoculat deja lecția supunerii și au jurat pe ea...!” Așa a stigat și Iliciul, contemporan de-al nostru, prin 1989, dar el se jură acum cu mâna pe Biblie (că oricum la el nu contează!), că n-a făcut-o decât în glumă, deși pe telefonul roșu... De ce n-au revenit înapoi, în țara lor, oamenii mari și lucizi aflați în marele război? Ei nu se mai jucau demult de-a țările, prea serioasă le fusese experiența de la Cotul Donului, iar acum „frații de ocazie” îi trimeteau la răcoarea Siberiei, de-a împreună cu exilatul Dumnezeu. Răcoare totală, pentru majoritatea dusă la roboată, că se făcuse cald rău pe la noi și pământul se pojorâse de atâta pârjoală roșie, cu atâta combustie dată de români, măcelului mondial.

„Țară, țară vrem ostași... mai roșii!” Și aceștia au venit, i-am primit cu osanale și le-am dedicat o mare sărbătoare națională... să țină minte veacul: marea insurecție de la 23 august. Le-am deschis, nu numai porțile, dar le-am dat tot ce ne-au rugat frățește. „Davai ceas!” L-am dat cu timp cu tot, preț de-o jumătate de veac! I-am chemat doar, nu-i așa? și aceștia au venit și s-a procopsit patria română vreme lungă, să ne ajungă până la os, de atâta dragoste și stors. Îmbrățișarea a fost atât de intimă că greu s-au mai dat duși pe la casele lor. Chiar când au plecat și-au lăsat niște comisari –oameni de comitet (local, central...), că doar erau din familii acum, uneori, prin idilele *eliberării* (de noi înșine!), la modul propriu! Avea țara asta

solicitată un sân încăpător foarte, din Carpați până-n Pacific! Și mai avea o poftă de suveniruri marea uniune, că nu îi ajungea doar acontarea unui... amărât de tezaur, luat demult broșă pe pieptul ei prea barosan. Ba, a mai fost și un soi de cumetrie, de tip sov-rom, în care ne făceam daruri reciproce: noi le dam și ei ne luau! Uneori, în marea lor dărnicie, până prin 1964, ei ne dădeau cu mare generozitate poruncile ...

„Țară!, țară!... Nu te-ai sufocat de atâta tandrețe sufocantă?" S-au întrebat cei care se rușinaseră de pre slugărnicie frățească! Erau pe acasă când și-au pus, mai pe șest, întrebarea, și pentru că tocmai plecaseră trupele fraților în permisie pe la rudele lor, aproape uitate în întinsa lor patrie proletară, au hotărât că, după 20 de ani, se poate scrie alta filă de dragoste, acum doar... ca între verii din lagărul cu soare și sateliți.

Uite așa țara, fostă populară, acum din ce în ce mai socialistă, își căuta majoratul cu altă identitate! A început să-și cânte noua cântare a noii sale credințe, acum obligatoriu proletară, descoperindu-și și obârșiile pe care nu le puteau revendica imperiile concurente în istorie. Daciada, desigur epopee întemeietoare de neam cu rădăcini, putea scrie cu energie revărsată acum alt suflu eroic, de care neamul avea nevoie, fiind realmente, în mare nevoie. Părea această Daciadă o subtilă revenire la o deviză liberală: „prin noi înșine!", mascată rebusist să nu se observe disidența în CAER și în Tratatul frățesc : d`aci adă!, chiar cu riscul izolării - pe vremea lichidării marilor datorii externe.

Grea este reconversia, după doar douăzeci de ani, când carantina traversării deșertului are nevoie de mai multe generații! Cum să revi la ceea ce a fost? când însămânțarea se făcuse cu temeinicie și pe Dumnezeu, bimilenarul, îl exilaseră noii doctrinari, și pe El, la mii de Km?, iar slujitorilor Lui li se impusese discreția, tocmai condiție a propriei lor supraviețuiri?

Să ne amintim, cu luciditate, să nu cădem în plasa struțo-cămilei binomului puterii, care îl face pe Dumnezeu complice, la circul puterii din logica lui Machiavelli. Romanovii, de la Petru I, ne-au muscalizat romanizarea veche, apoi prin 1812 ne-au înghițit din țara basarabă ... Basarabia, să o aibă mai la piept. Se legitimau și cu dreptul divin dat de Dumnezeu... împărăților, care sunt de la Dumnezeu. (Dixit!, apostolul neamurilor, în celebrele epistole, expediate de la Roma!). În 1917, dumnezeul proletarilor nu mai recunoaște pe Cel din ceruri. Rusia nu se mai revendică din puterea cerească, iar România (din 1918... întregită!) este încă monarhie, cu rege și încă cu credinta in Dumnezeul bătrân.

În tatonării, între cele două mari măceluri mondiale, „țările” își trimit pețitorii să se poată încuscri, la soroc. Ce avans irezistibil mai apoi „Ordinul Victoriei”, medalia oferită unui monarh-copil și ușor de ademenit abdicării! Ce ofrandă! Să dai fedeleș, să devină criminal de război, pe mareșalul propriei tale oștiri, ca apoi să deschizi fără luptă (fără armistițiu!) poarta cetății și să întinzi mâinile să-ți se pună cătușele, pentru vreo douăzeci de ani!

La sfârșit de mileniu doi , când sabia a rămas doar în recuzita paradelor, și doar rar ca baionetă în luptele corp la corp, am fi putut cârti dacă am fi avut ... *căpitanii* noștri! Ce poem frumos :„Dan căpitan de plai!” , vorbindu-ne despre un alt asalt al Răsăritului! A fost stârpită din față - interzicându-se cuvintele cheie!-, amintirea eroismului legiunilor romane, al legiunilor lui Avram Iancu, al legiunilor moțești aduse din Apuseni de Amos Frâncu, în 1918. Orice pomenire a cuvântului legionar, trebuia imediat amendată! Orice licărire a vreunei scântei de eliberare doctrinară trebuia stinsă imediat! Biată elită românească, într-o țară prea tânără, cu copiii în jocul patriotismului naiv, n-ai avut nicio șansă!

„Țară!, țară!, vrem marxiști!” . Nu! Greșim când ne folosim de numele acestui filosof și profet al umanității, invocat de utopicii Lenin și Stalin, mai apoi de o propagandă proletară... Reformulăm!

„Țară!, țară!, vrem noi propagandiști!”. În vidul creat de temnițe, de canalele hemoragice ale sevei de conștiință românească autentică, s-au ivit noile „divizii” cu patrioții „realismului socialist”, dar și cele ale serviciilor: „ochiul , timpanul și pulanul”, să acționeze... pionerește, încă din față pe poziție: „gata întotdeauna!” . În perioada ascunderii cuvintelor incomode, de sorginte romană, ne-am dacizat să nu pomenim prea des despre legionarii Romei. Ne-am dus direct la Burebista, încă necuprins de puterea Republicii Roma. Istoriografia s-a scris cu multă fereală să nu se amintească cumva despre înăbușirile primelor republici bolșevice de către oștenii romani/români, prin 1918/1919. Cum să vorbești despre trăirismul identitar al nației române, când internaționalismul proletar devenise cauză a unui globalism de clasă? Mucles! Despre compromisul marilor puteri, despre bolșevizarea forțată! Eram încredințați că suntem un stat liber, independent, când toată planeta ne arăta : „stat satelit sovietic”, cu evidentă poziționare, până în amintitul 1964!

Romanizarea dinspre Roma a treia, mutată de romaniovi la Moscova, să o numim muscalizare creștin-ortodoxă și protectorat împotriva Romei apusene a Sf. Imperiu romano-german. Romanizarea dinspre Răsăritul sovietizat, să o numim sovietizare și să o constatăm

după 1944 și până prin 1989 (încă pregnantă prin 1996, salvată de un... *front* al inerției mentale!).

Prin 1989 plictisul general și poruncile venite din eter au prins din nou strigare: „Țară! țară!... vrem afară! Dumnezeul din exilare! Dictatorii de la putere! Omagiile, cărțile și carnețele roșii să fie scoase și puse la zid, ori împroșcate cu foc, să li se piardă urma, pe loc! Să înceapă o nouă Roman(izare) cu orient-(expres) spre vest! Ba! Să rămână nentinare, spre soare răsare, cu vaste parade, la nevoie... chiar mineriade! Dar se îmbolnăvi și estul și atunci ne-am înseninat și am început să cerem, senatorial, dreptul la mai albastru! În valuri sosiră apoi... Atlanticul cu puterea și Uniunea albastră cu mierea. Constantă ne-a rămas doar romanizarea noastră perenă cu toate culorile ei schimbătoare... Fie acum, dă Doamne! potrivirea culorii căutate, de atâta amar de vreme, a României noastre pe planeta glob... albastru!

Columna*

-triumf de epopee și antologie dacă-

Monumentul, care încununează gloria supunerii Daciei, după *De Bello dacico*, o adevărată *Traianiadă*, este primit în 113, în mijlocul *cetății eterne*, prin voia *cezarului*. Poetul cuprinde contextul și atmosfera: „...Și oameni și-anotimpul/Exultă-n vasta vrajă a forului traian/ În mijlocul cetății/A cobotât Olimpul.../.../ E voia-mpărătească/Mulțimile să-și scalde/Privirile și pașii-n magnificul decor./... (vezi LVII. Finalul epopeii!)
O construcție durabilă își poartă timpu-n piatră și temelia zidită în liantul viu de sânge și ciment. Invocăm concluzia noastră inspirată de poemele lui C.Th (vezi sonetul: LXXXVIII. Emplecton și Paramentum!)
Rămânem prin ciment roman/Stânci neclintite-n câmpuri dace/ Că sânge-n râuri nu a curs în van/Murmur latin, milenii, mai încoace!

E bine să nu se uite, că *demonul ruinii se bucură flămând***, că mai sunt clevetitori și mincinoși, prin preajmă, care mânjesc: „... spațiul frumuseții, /Intensele sinteze,/Laboriosul har." Îndemnul, adus intact din vechime de poet, ne sună poruncă: „ Mai umblă/ Ignoranții nepedepsiți prin lume:/Știința, arta,/Nu le lăsați pe mâna lor...!!!" Columna traiană este (superbă concluzie!): „Antologie dacă/În care învingătorul/Îgăduie elogiului daltei/Să-l îndrumi/Spre gloria anonimă a învinșilor,/.../Nu- l umilește pe cel mâhnit și-nfrânt./Bravura nu-i condamnă/Restriștea nu-i insultă./.../". Dacii din marmură: ...„Sunt dreapta ripost-a disperării,..." iar Dacia însăși e... „Dacia invincta/Acest matern profil" !

Erupția verticalei, o torță care să pâlpâie nesfârșirea memoriei, este un continuum, o candelă aprinsă în ochii celor ce-o privesc și se minunează, primind mai apoi îndemnul cercetării, pe o spirală ce urcă spre boltă, poate o scară cu trepte, poate cu romburi... Dăinuie ceea ce are viață în sine. Columna, răboj al epopeii, are suflul vital al eroismului și tenacitatea martirică a credinței. Admirabilă sinteza poetică, descifrând romanizarea. În spirală, spre înaltul, pe care se va fi suit apostolul când a preluat plenar cheile împărăției Lui Dumnezeu, putem urca fiecare, luându-ne însoțirea potrivită. Iată ce ne-a spus în finalul finalului (v.Finalul epopeii!) poetul, precum Vergiliu, lui Dante: „Cadențe, respirații, lăuntrice torente/Sculptează/Către ceruri/Un fluviu-artezian;/Dramatice-adevăruri, confesii,/Testamente,/Salvați, căzuți/Același eroic chip uman/ Columna/Nu-i festinul victoriei brutale/ Cu „miles gloriosus”,/Cu epicurieni.../ Ea murmură /Ecouri/Dintr-un „supremum vale”/Scandându-și epopeea-n dactili marmoreeni.”

*Columna lui Traian-
** Chateaubriand- poetul francez care a inspirat romantismului *tema ruinelor*, autorul unei... *cercetări literare,* asupra antichității (v. *Martirii*).

Catrene... izvorâte din sonetele poetului CiceroneTheodorescu.

Păstorul din veac (LXXXVII. Focul stânilor)

Al supraviețuirii duh flămând
Rămâne-n munți cu chipul nins.
Greul pământului vibrând,
El! Focul stânilor nestins.

Concluzie (d. CIII. De vorbă cu Apollodor)

Torente prin istorii treacă!
Alte deluvii încă vin,
Dar întâmplata epopee dacă:
E-n firea ta, cu grai latin!

Columna (CIV. Columna)

Perenă frumusețe, martor drept
Ce timpului tiran nu se prosternă
Nebunilor memento înțelept
Urmașilor parabolă paternă.

Piatra de hotar (LXXXIX. Zidarii)

Piatră de hotar. Romanilor: victorie, altar
O inimă cioplită aspru, dar și caldă
Ca lacrima împietrită pe șiroitul far
Cu dacii-n nemuriri, topindu-se-n cascadă!

Leagănul (LXXXV. Leagăn)

În lutul moale, semne, pași, crâmpeie
Mă dumiresc complice, când niște ochi arunc:
Sanda romană și-opincă de femeie,
Legănat, pe prisp-afară, îmi gângure un prunc!

Acasa... veteranului (LXXXIV. Veteranul)

Războaie fără număr în zecile de ani
Primesc binecuvântare lui... acasă!
Legionarii-n Dacii: veterani,
Țărani ai brazdei și la coasă!

Paradox / citat nemodificat! (Râduiala)

Când Cezar n-avu drept să se mândrească
Cu titlul de împărat, toți împărații
Cu numele de Cezar se mândriră!

Virtute (LXVIII. Virtuți)

Din orice stea pândesc cu-n ochi ciclopii

Cu fruntea către timpii necuprinși
În sclavii înțelepți – vorbesc Esopii
Virtute e să ierți pe cei învinși!

Traian vs. Nero (LXX. Nec ego Nero)

Eu nu sunt Nero, crimele să-mi cânt
Și cerc de flăcări Romei eu să pun zelos,
În plaiul dacic, făcut-am legământ,
Pământul cucerit, va înflori frumos!

Trofeul (XCI. Trofeul)

Grecească și romană rânduială
Trofeul către ceruri izbucnit
Să pară un colos de fală
Rotund pe glie, lance-n infinit!

ALBA IULIA/ALBA CAROLINA, 2019-101 ani de la MAREA ADUNARE